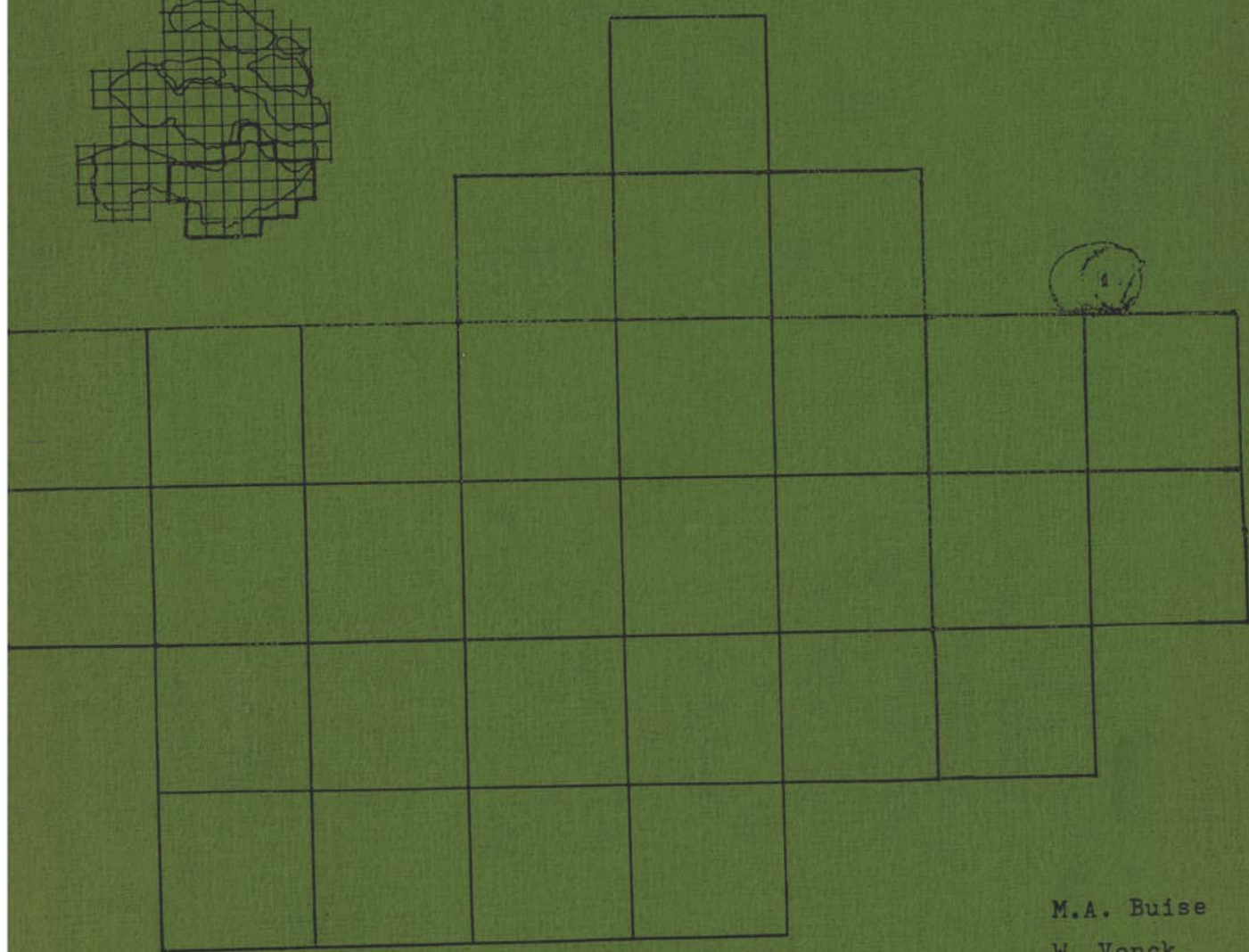
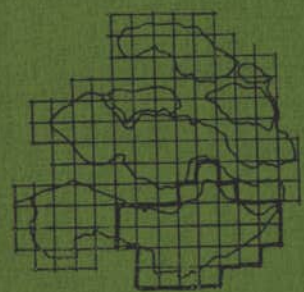

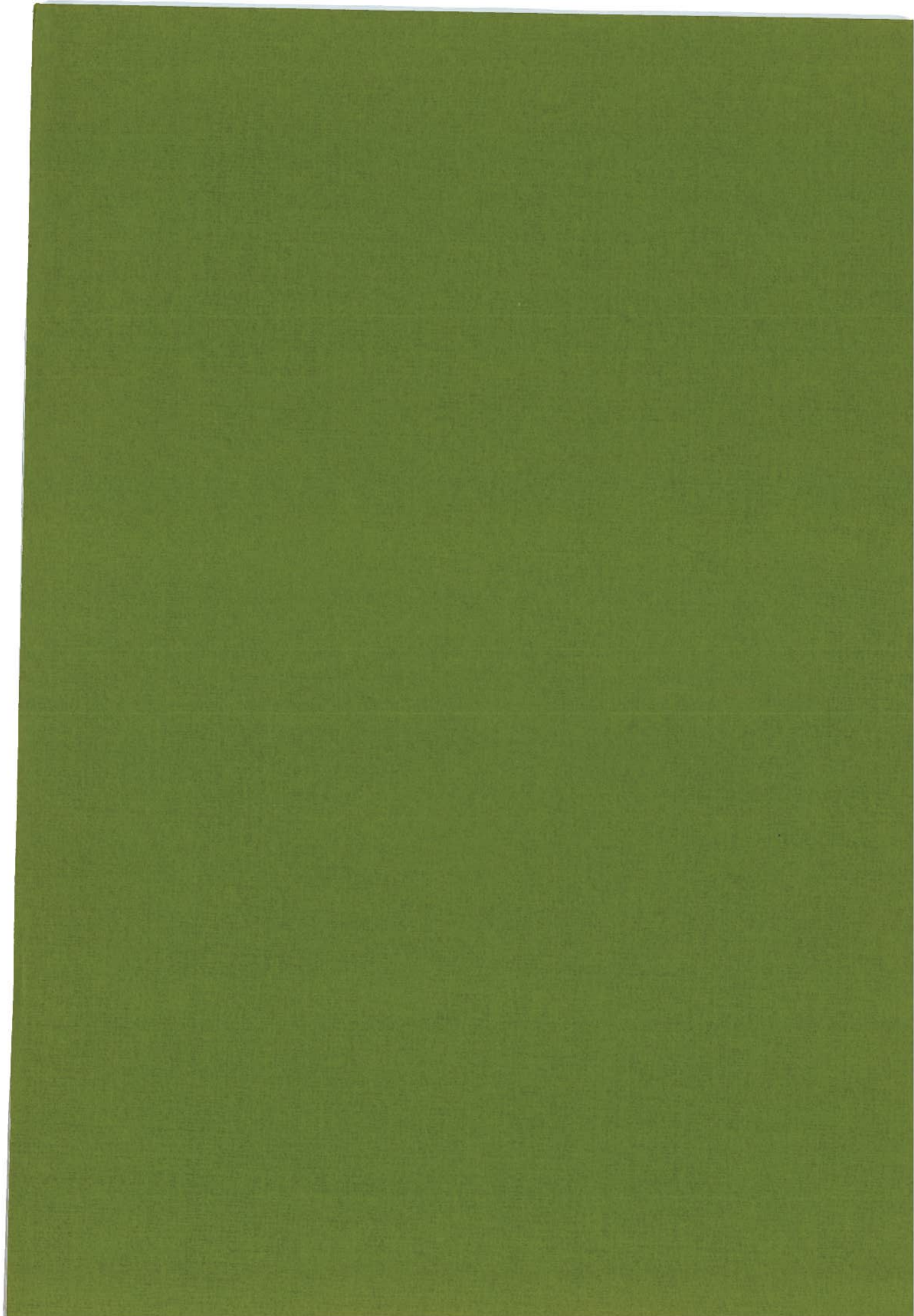
VERSPREIDING VAN EEN AANTAL LANDZOOGDIEREN

- INSECTIVORA - RODENTIA - LAGOMORPHA - CARNIVORA -

IN O.Z.-VL. ANDEREN

M.A. Buise
W. Vonck

1

VERS PREIDING VAN EEN AANTAL
LANDZOOGDIEREN
Insectivora - Rodentia - Lagomorpha - Carnivora
IN O.Z. - VLAANDEREN

M.A. Buisse &
W. Vonck

INLEIDING

In 1978 werden alle toen bekende gegevens over het voorkomen van zoogdieren uit Oost Zeeuws-Vlaanderen tesamen met die van reptielen en amfibieën gebundeld in een publicatie (Buisse & Sponselee, 1978). Dit was het resultaat van ruim tien jaar lang verzamelen van gegevens uit het veld (waarnemingen, vondsten, braakbalanalyses). Daarnaast werd ook de literatuur over deze soorten bijgehouden. Ondanks grote hiaten in de op die wijze verkregen kennis leek publicatie gewenst ten einde deze de grondslag te laten vormen voor verder onderzoek. Nadien is men doorgegaan met het verzamelen van gegevens en zijn een aantal inventarisaties verricht. Resultaten zijn in veel gevallen vastgelegd in verslagen en gepubliceerd in het orgaan van Natuurbeschermingsvereniging 'De Stelkluut' (zie literatuurlijst). Om leden aan te zetten tot zoogdieronderzoek werd een cursus braakbalpluizen georganiseerd door deze vereniging. Verder werden geregeld oproepen geplaatst in het verenigingsorgaan met als doel bekendheid te geven aan het onderzoek.

Gedurende de maanden januari tot en met juli 1984 werd door beide auteurs een intensieve inventarisatie verricht ten behoeve van het project faunistiek zoogdieren Nederland dat loopt van september 1981 tot en met medio 1986. De in die periode verzamelde gegevens vormen de hoofdmoot in dit verslag. Het verschijnen van een inventarisatienummer van Lutra, orgaan van de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, werd aangegrepen om alle tot dan toe verkregen gegevens voorlopig samen te vatten (Buisse, 1984).

De in dit rapport gebundelde gegevens omvatten een periode van zeven jaar en wel van november 1978 tot en met november 1985. Daardoor is dit verslag het vervolg op dat van Buisse & Sponselee (1978). Waarom niet wachten met afsluiten tot medio 1986 als ook het atlasproject is afgelopen? Het antwoord is eenvoudig. We hebben de indruk dat met het huidige materiaal de verspreiding en talrijkheid van de meeste soorten in grove lijnen bekend is. De meeste soorten zijn in nagenoeg elk blok aangetroffen. Slechts bij enkele soorten vertoont de verspreidingskaart grote hiaten. Hieraan is verder onderzoek gewenst, maar door een aantal omstandigheden is dit op korte termijn voor ons niet haalbaar. De groep der Vleermuizen - Chiroptera - wordt in dit rapport

4

geheel buiten beschouwing gelaten. Gezien de wettelijke bescherming die deze groep sedert 1973 bezit, is het zonder batdetector ondoenlijk vleermuizen op naam te brengen.

Wachten is het nu op de Atlas van de verspreiding van Nederlandse zoogdieren die waarschijnlijk in de loop van 1987 zal verschijnen. Is er nu een redelijk overzicht verkregen over het voorkomen in Oost Zeeuws-Vlaanderen, dan is het mogelijk een en ander te toetsen aan de landelijke situatie. Dankzij een recente publicatie van Criel e.a. (1983) is vergelijking met de situatie in de aangrenzende Belgische provincie Oost-Vlaanderen reeds mogelijk.

Van diverse zijden werd medewerking verkregen tijdens het onderzoek. Een bijzonder woord van dank willen we uitpreken aan het bestuur van Natuurbeschermingsvereniging 'De Steltkluut' van oost Zeeuws-Vlaanderen dat zo bereidwillig was alle kosten van onderzoek en verslaglegging te dragen.

We willen besluiten met een verzoek om verdere medewerking en eventuele kritiek, zodat nog aanwezige hiaten in de toekomst kunnen worden weggewerkt, en/of nieuwe facetten kunnen worden toegevoegd.

November 1985.

M.A. Buisse

W. Vonck

MATERIAAL EN METHODEN

Bij deze inventarisatie is gebruik gemaakt van braakbalanalyse, vangster en veldwaarnemingen.

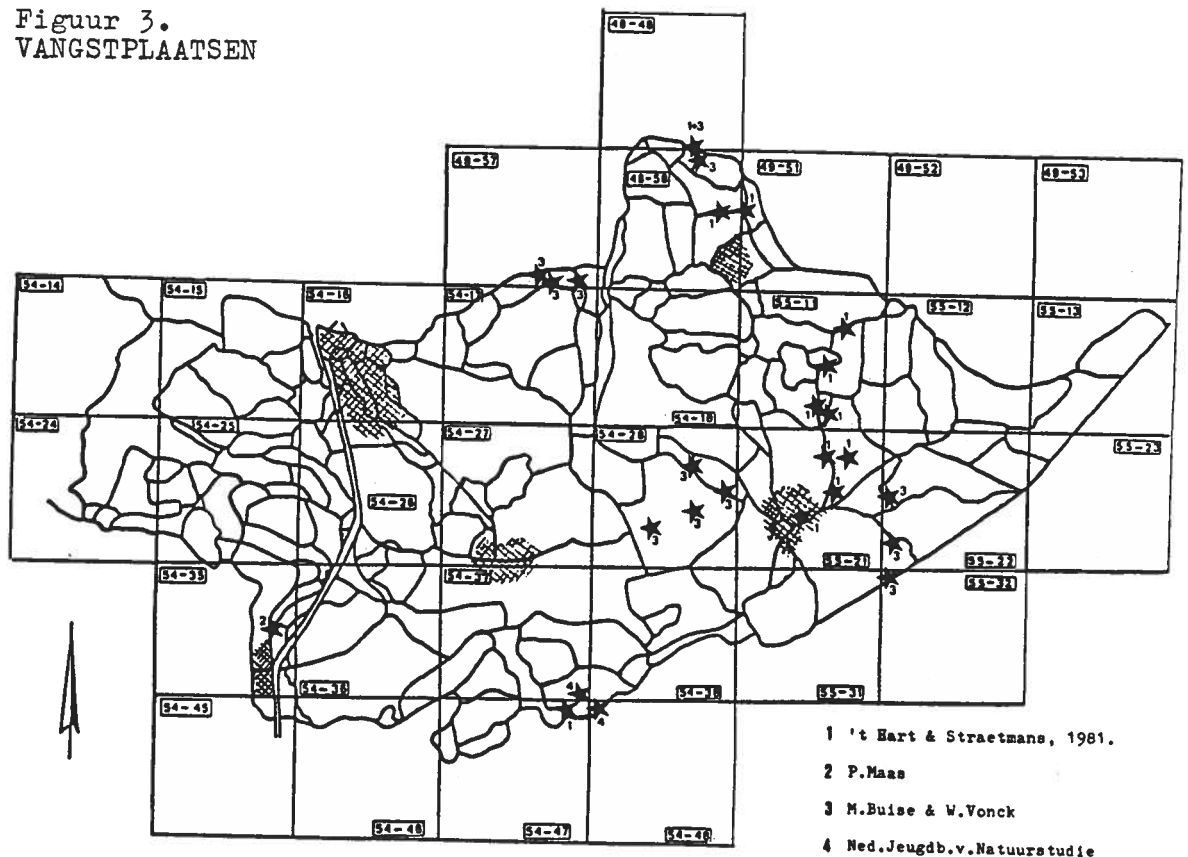
Om de verspreiding vast te stellen van de kleine zoogdieren zoals spitsmuizen en kleine knaagdieren werd voornamelijk uitgegaan van braakbalanalyse. In totaal werden 169 grote en kleine braakbalpartijen verkregen afkomstig van 109 lokaties. Braakballen waren afkomstig van Kerkuil (*Tyto alba* = T.a.), Ransuil (*Asio otus* = A.o.), Velduil (*Asio flammeus* = A.f.), Steenuil (*Athene noctua* = A.n.), Torenvalk (*Falco tinnunculus* = F.t.) en Blauwe reiger (*Ardea cinerea* = A.c.). Figuren 1 en 2 geven per predator de verdeling van de verschillende braakbalpartijen over het gewest alsmede het aantal gedetermineerde zoogdieren per lokatie. Duidelijk is dat de partijen niet homogeen zijn verspreid: Braakbalgegevens ontbreken uit een aantal randblokken: 48-48, 48-57, 49-52, 49-53, 54-35 en 55-32. Andere blokken zijn in dit opzicht vrij summier vertegenwoordigd: 54-16, 54-28, 54-46 en 54-47. Dit is in de resultaten merkbaar. Ook als braakbalvondst zijn aangemerkt de prooien die bij het controleren van nestkasten van Torenvalk en Steenuil met jongen werden aangetroffen (Buisse, 1982, 1986). Verder zijn naast eigen braakbalanalyses, gegevens verwerkt van L.G. Persijn uit Middelburg (19 partijen afkomstig van Kerkuil), J. Molenaar uit Terneuzen (7 partijen afkomstig van Kerkuil), H. Castelijns en M. Ploegaert uit Philippine (5 partijen afkomstig van Ransuil). Alle prooiresten zijn gedetermineerd met behulp van Husson (1962) of van der Straeten (1979). Een aantal twijfelgevallen (Veldspitsmuis - Huisspitsmuis) is doorgestuurd naar het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden waar ze zijn behandeld door C. Smeenk. Braakbalanalyse levert zowel gegevens op over de predator, het prooidier als de wisselwerking tussen beiden. De methode heeft evenwel beperkingen: Rekening dient te worden gehouden met de actieradius van de betrokken predator. Braakbalvondsten geven daarom geen betrouwbaar beeld van de verspreiding. Om dit te ondervangen zijn zoveel mogelijk braakballen verzameld en onderzocht van broed- en/of standvogels met een jachtgebied van hooguit enkele vierkante kilometers. Niet alle braakballen zijn even bruikbaar. Het aantasten van skeletdelen verschilt van soort tot soort. Maagsappen van Torenvalk en Steenuil hebben een lage pH (= zuurgraad). Schedelresten zijn daardoor moeilijk te determineren en de kans be-

staat dat tere schedels verloren gaan. De Ransuil heeft een hogere pH - ca. 2.5 (de Jong, 1983) - maar deze soort heeft een duidelijke afkeer van spitsmuizen. De Kerkuil is de best bruikbare predator. Hij heeft een zeer gevarieerd menu, heeft weinig zure maagsappen - pH = ca. 4 (de Jong, 1983) - , is standvogel en laat z'n braakballen doorgaans achter op beschutte gemakkelijk te lokaliseren plaatsen. Dichte bosgebieden worden door deze soort echter gemeden maar dit biotoop komt in het gewest nauwelijks voor. Een derde beperking van braakbalanalyse is dat deze methode ons weinig of niets leert omtrent biotoop of levenswijze van de prooidieren.

Vangsten zijn door ons uitsluitend uitgevoerd ter aanvulling van gegevens afkomstig van braakbalanalyses. Gevangen werd met behulp van klapvallen in zeven atlasblokken over een totaal van 2804 vangnachten. De vallen werden dagelijks gecontroleerd meestal in de avonduren. Geaast werd met peen, brood, appel, vlees, kaas en pindakaas. Van de meeste door ons gevangen dieren, alsmede van een klein aantal dat ons door derden ter hand werd gesteld, werden gegevens genoteerd als vindplaats en biotoop met schets, soort, sexe, gewicht, lichaamslengte (neus-

Figuur 3.
VANGSTPLAATSEN

punt tot anus), staartlengte (anus tot staartpunt), lengte achtervoet en lengte oor. De aldus verkregen dode exemplaren zijn deels verloren gegaan, deels opgenomen in de collecties van Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden en W. Vonck. De meeste exemplaren zijn in kleur op milimeterpapier gefotografeerd (coll. Vonck). In figuur 3 zijn behalve onze eigen lokaties en die van P.Maas uit 1984 ook die uit 1980 van 't Hart & Straetmans (1981) aangegeven en die waar in 1984 door leden van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie is gevangen. Zowel door 't Hart & Straetmans, als N.J.N. is met behulp van life-traps gevangen.

Naast braakbalanalyse en het vangen met vallen zijn veel gegevens verkregen aan de hand van veldwaarnemingen, verkeersslachtoffers, sporen (prenten, uitwerpselen, graaf- en vraatsporen). Veel hiervan is via derden verkregen o.a. dankzij de geregelde oproepen in 'De Steltkluut'. Voor de grotere zoogdieren bleek dit de enige methode om hun verspreiding vast te stellen. Bovendien geven deze gegevens en ook de vangsten informatie over levenswijze en biotoopkeuze.

Tot slot een opsomming van alle personen van wie gegevens zijn ontvangen alsmede de voor hun gebezigde afkortingen gebruikt in de verantwoordingen.

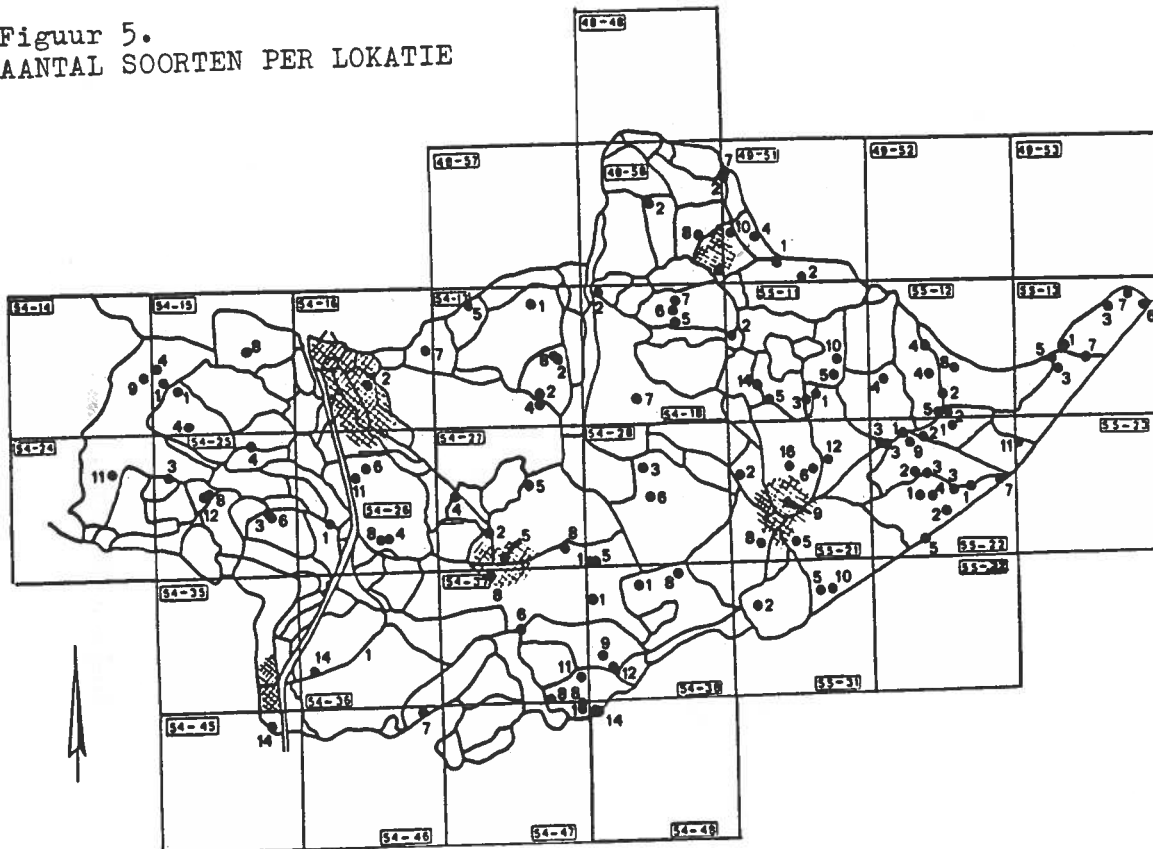
AA A.Abrahamse	dD M.d.Doolaard	WM W.Mangnus	S Seghers
BA B.v.d.Acker	KD K.v.Driel	JM J.Molenaar	LS L.v.Sikkeleres
PA P.Aerts	Du J.Dumolijn	NJN Ned.Jeugdb.v.Nat.st.	CS C.Smet
HA H.v.Asche	GD G.d.Dijcker	AN A.Neve	Sp G.Sponselee
CB C.Baecke	FE F.Everaert	JN J.Neve	St A.Stallaert
JE J.d.Bakker	PE P.Everaert	AP A.Paauwe	KS K.Steijaert
UE U.v.d.Perg	PG P.Gelderland	HP H.Pauw	Sk K.Steendijk
GB G.Flaauwendraat	JG J.Goethals	Pn Perdaen	ES E.Steijns
RB R.Eleijenberg	EG B.Grootjans	LP L.Persijn	AS A.Straetmans
Et C.Eogaert	HG H.d.Grootte	RP R.Pieters	Su A.Suy
EE E.Bogaert	PG P.Gijsel	AP A.Plasschaert	ET E.Taelman
Bo A.Bourgonje	DH D.Haak	JP J.Poortvliet	dT d.Tenter
Er R.Bracke	EH E.'t Hart	Pe C.v.Putte	Vn Verhagen
AB A.d.Bruin	GH G.Harts	dP d.Putter	JV J.Verhelst
MB M.Buise	vH v.Hoeven	Rg C.v.Regemoortel	Vh Verhoeven
PE P.Buise	CH C.v.d.Hoof	JR J.d.Ridder	LV L.Verschuren
NB N.Buise	MJ M.Janse	R Riemens	MV M.Verstraeten
FB F.Buijs	CJ C.Jansen	CR C.Riemslog	GV G.Vioen
MC M.Capello	JJ J.Jansen	SR S.Rogiers	RV R.Visser
C Cappaert	EJ E.Janssen	JS J.Sanders	Vk P.Vonck
HC H.Castelijns	WJ W.Josiasse	dS E.d.Schrijver	WV W.Vonck
CP H.Castelijns+	Jo Josiasse	Kt W.d.Kort	JV J.Vonk
M.Ploegaert	JK J.v.d.Kammen	JL J.v.Laere	PV P.Vonk
vD v.Dam	dK A.d.Kind	FL F.v.d.Lee	EW E.v.Waes
MD M.Dieleman	MK M.Kindt	LM L.d.Maaijer	vW v.Waes
ED H.Deiman	JK J.Kint	HM H.Maas	RW R.v.Waterschoot
JD J.Dobbelaer	WK W.d.Kock	PM P.Maas	GW G.v.d.Wiel
PD P.Dobbelaer	LK L.d.Kok	Ma R.Maas	TW Th.v.d.Wiel
			WW W.Wisse

bracht - hetgeen vaak voorkomt bij resten in Torenvalk- en Steenuilbraakballen - en vogels, amfibieën etc. worden geheel buiten beschouwing gelaten.

In figuur 5 geven we per lokatie het aantal daar in braakballen aangetroffen soorten zoogdieren. Samen met de figuren 1 en 2 vereenvoudigt deze het interpreteren van de gegevens.

Figuur 5.
AANTAL SOORTEN PER LOKATIE

In figuur 6 geven we een overzicht van de vangsten. In totaal werden door ons en door P. Maas uit Sas van Gent 63 kleine zoogdieren gevangen op een totaal van 2804 valnachten. Het vangstrendement - aantal vangsten per 100 valnachten - was overal laag: gemiddeld 2.2% en sterk afhankelijk van het gekozen biotoop. Het rendement is het laagst in klei-ige grasbermen zonder struikgewas of geboomte en het hoogst in enigszins vochtige singelbeplantingen en op een verwilderde spoorlijn. Gevangen werd in het voorjaar tussen 13/3 en 15/6-1984, hetgeen enigszins het lage vangstrendement verklaart. Diverse malen werd hinder ondervonden van optredende neerslag waardoor de vallen nat werden en minder goed functioneerden.

Figuur 6.
VANGSTRESULTATEN

Vangers	1984 MB+WV						-84 PM	1980 EH+AS						1985 KCM	
Bloknummer	48-48	48-57	48-58	54-28	55-22	55-32	54-35	48-48	48-58	49-51	54-47	55-11	55-21	54-37	54-43
lokaties	6	6	2	6	3	8									
Valnachten	570	724	127	596	387	280	120								
S.araneus	1			6	1		4	x	x	x	x	x	x		
S.minutus	2	1						x			x				
C.leucodon									x		x	x			
C.russula	4	4							x			x	x		
C.glareolus	3	1	1	2		5	1	x	x	x	x	x	x		
M.agrestis	2	5		1	1		1	x			x	x	y		
M.arvalis												x			
P.subterraneus				1		1					x	x	x		
A.sylvaticus	1			8		5	1	x				x	x		
M.minutus												x	x		
M.musculus												x	x		
Totaal	13	11	1	18	2	11	7		x						
Rendement	2.3%	1.5%	0.8%	3.0%	0.5%	3.9%	5.8%								

Hierna wordt de verspreiding en het biotoop van alle aangetroffen landzoogdieren nader behandeld. Gebruikten Buise & Sponselee (1978) de polders als eenheid in hun kaartmateriaal, sedert 1978 wordt gewerkt met atlasblokken van 5x5km. Om toch beide rapporten naast elkaar te kunnen gebruiken zijn op de verspreidingskaarten zowel een polder- als een atlasraster afgedrukt. De twee kaartjes waarmee elke behandeling begint maakt snelle vergelijking tussen beide rapporten mogelijk. Het linkse kaartje is samengesteld uit het basismateriaal van Buise & Sponselee (1978) dat daartoe naar atlasblokken is omgewerkt. Het rechterkaartje is samengesteld uit gegevens uit de periode november 1978 tot november 1985.

Daar waar biometrische gegevens worden gegeven verwijzen de volgnummers naar overeenkomstige nummers gebruikt in de verantwoording die na elke tekst volgt. Het gewicht is in grammen en de andere maten in millimeters.

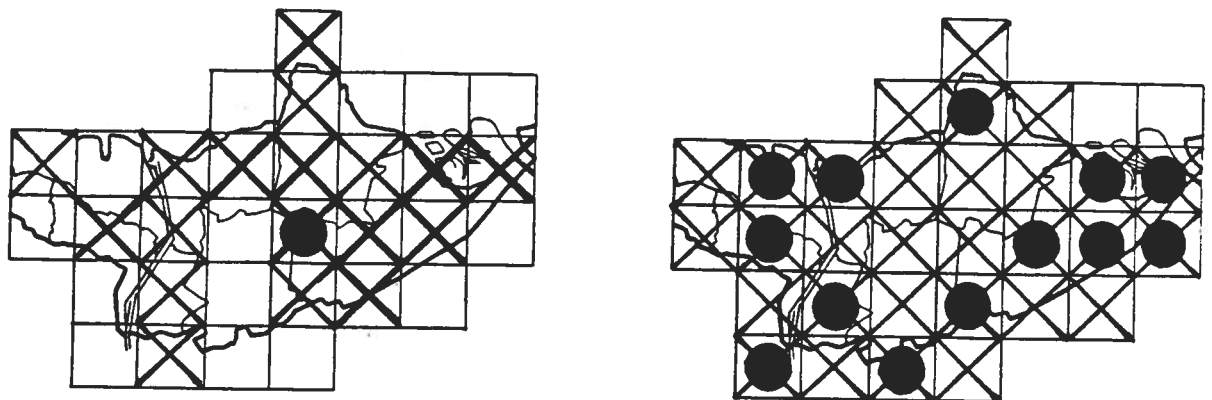
Vergelijkingskaartjes: ● = braakbalvondsten ☒ = vangsten/vondsten/veldw

Verspreidingskaarten: ● = braakbalvondsten ⊗ = vangsten/veldwaarn.

Verantwoording: ● = vondsten

Mol

Talpa europaea Linnaeus, 1758

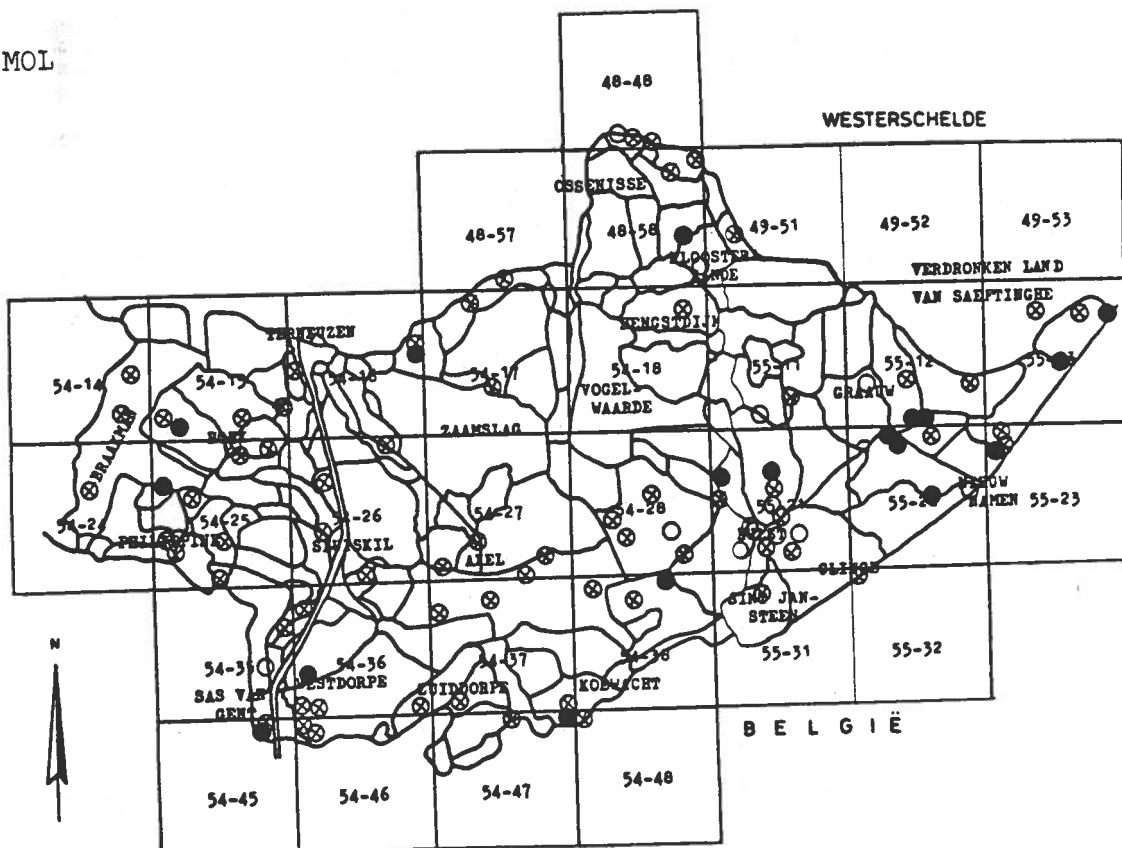
De Mol manifesteert zich overal talrijk tot zeer talrijk door de aanwezigheid van molshopen en molleritten. Hij is in alle binnendijkse blokken vastgesteld. Buitendijks komt de Mol voor in de Gasdam - een leiding

straat door het Verdronken Land van Saefthinghe - die sedert de aanleg in 1966 geleidelijk aan is gekoloniseerd (Buisse & Sponselee, 1978). In zware klei ontbreekt de Mol maar zodra de bodem lossier wordt is hij aanwezig. Er bestaat daarbij duidelijk een voorkeur voor grasland: weiland, wegbermen en dijken. Mollen worden aangetroffen tot diep in de bebouwde kom, in parken, sportvelden en tuinen, waar ze vaak als hinderlijk worden ervaren en bestreden. De Mol wordt niet vaak als verkeersslachtoffer gevonden. Er is een piek in het voorjaar. Ook wordt de Mol weinig aangetroffen in braakballen van roofvogels. Daarentegen vindt men hem wel vaak als verse prooi of mummie in nestkasten van deze vogels.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Totaal
3	1	11	13	28

MOL

Braakbalgegevens:

1979					
06 A.n.	1 RB	55-22 Boerenmagazijn	1706 F.t.	1 MB	55-13 Prosper-/Hedwigpolderdijk
1980					
06 A.n.	5 RB	55-22 Boerenmagazijn	1312 T.a.	1 WV	54-36 Graafjansdijk Westdorpe
1981					
1306 A.n.	1 MB	55-22 Boerenmagazijn	1203 F.t.	1 MB	48-58 Groenendijk
1306 A.n.	1 MB	55-22 Louisapolder Noord	2503 T.a.	1 MB	55-21 Hontenissestr.Hulst
1306 A.n.	1 MB	55-13 Hedwigpolder Ezelstal	2205 A.o.	1 MB	55-22 Vlaamsekreek
1306 A.n.	1 MB	55-23 Veerstr.Saeftingepolder	2305 T.a.	1 MB	54-45 Poelpolder
1306 A.n.	1 MB	55-22 Kieldijk/Molenstr.	1206 A.n.	1 MB	55-23 Veerstr.Saeftingepolder
1606 F.t.	1 MB	55-21 Patrijzenhoek	1606 F.t.	1 MB	54-38 Absdale

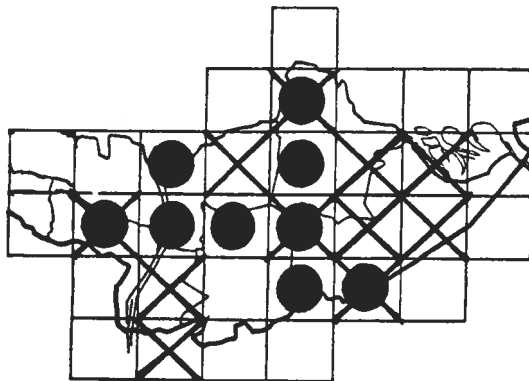
2106 F.t. 2 MB 54-15 Koudepolderstr./Riemens-1
 2106 F.t. 1 MB 54-25 Stelle-/Braakmanpolderdijk
 1007 F.t. 1 MB 55-12 v.Alstein-/Louisapolderdijk
 1407 F.t. 1 MB 54-47 kreekrest NieuwKarn.polder

1985
 2810 F.t. 4 MB 54-16 Margarethapolder

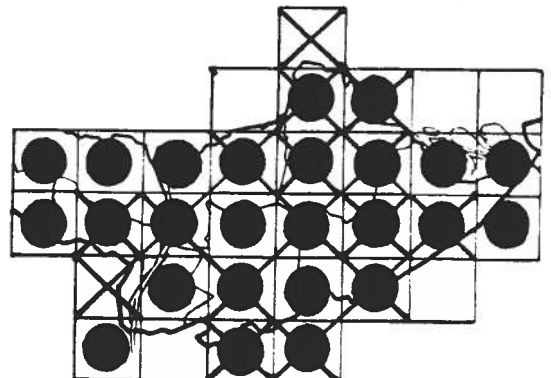
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1981					
2201	54-25	PM	Blikkenweitje	0603	55-12 MB+WV graafsporen v.Alsteinpolder
0310	54-35	AB	1 Sas van Gent	0603	55-23 MB+WV graafsporen Saafdinge-/prosperpolder.
1982				1203	49-51 MB+WV graafsporen Wilhelmuspolder
01	55-21	HD	1 Zoetevaart Hulst	1203	48-48 MB+WV graafsporen seedijk Molenpolder
2006	55-21	ET	1 Linie Hulst	1203	48-58 MB+WV graafsporen Kalverdijk
1407	54-25	PM	1 Binnedijk Hoek	1203	48-57 MB+WV graafsporen seedijk Eendragtspolder
1983				1203	54-16 MB+WV graafsporen Margarethapolder
0804	55-22	Sp+WV	1 Nieuw Namen	1203	54-14 MB+WV graafsporen Braakman Noord
2707	54-28	MB	1 Fransestr./Hogeweg	1203	54-24 MB+WV graafsporen Braakman Zuid
09	55-21	MB	div. Bietenweg Hulst	1203	54-26 MB+WV graafsporen Koegorspolder twv kanaal
11	55-13	RB	graafsporen Gasdam Saeftinghe	1203	54-17 MB+WV graafsporen Schenkeldijk
0512	54-28	MB	graafsporen Absdale	1403	54-37 MB+WV graafsporen Kinderdijk/Langeweg
0512	54-38	MB	graafsporen Axelsestr.Gr.Ferdinandusp	1403	54-38 MB+WV graafsporen Beoosten-enBewestentlij-oost
0512	54-27	MB	graafsporen Nooitgedacht Axel	1403	54-26 MB+WV graafsporen Dolfaedijk
1212	54-25	MB	graafsporen Hoek	1403	54-36 MB+WV graafsporen Eugeniapolder
1212	54-16	MB	graafsporen sluizen Terneuzen	1403	54-36 MB+WV graafsporen Vissersverk./tractaatweg
1212	54-15	MB	graafsporen de Knol	1403	55-21 MB+WV graafsporen Havikdijk Zoost
1712	54-18	MB	graafsporen Putting	1403	54-28 MB+WV graafsporen Kanaalkade/limietsloot
1812	48-58	MB	graafsporen veerplein Perkpolder	1403	54-27 MB+WV graafsporen Buthbrug
1912	54-14	MB	graafsporen camping Braakman	1603	54-28 MB graafsporen Groot Eiland
1984				1703	54-17 MB graafsporen Zaamslagsedijk Reuzenhoek
1401	55-11	MB	graafsporen Rottevlit	1803	55-21 WV graafsporen Blaauwehoeve Hulst
0102	55-31	MB	graafsporen sportterrein St.Jansteen	2403	54-25 MB graafsporen Posthoorn
0502	55-13	MB	graafsporen Hedwigpolder Pieleput	2403	54-25 MB graafsporen Verdronken Poldertje
0502	55-12	MB	graafsporen Emmakreek	2403	55-32 MB+WV graafsporen Opperstr./Capelledreef
0502	55-22	MB	graafsporen Louisapolder centrum	2403	48-48 Sp graafsporen seedijk Kreverhille
0502	55-23	MB	graafsporen Prosperpolder Langestr.	2403	48-48 Sp 1 seedijk Molenpolder
0602	54-26	MB	graafsporen St.Anna Terneuzen	2503	55-21 ET 1 Koolstr. Hulst
1102	54-26	MB+WV	Dekkerspolder	2503	55-12 ET 1 Graauw
1302	54-21	MB+WV	Clingeweg zuiveringsinst.	0104	48-58 Jo 1 Freulebos Kloosterzande
2502	54-45	MB	Poelpolder	0204	54-27 MB+WV graafsporen Armandijk
2602	55-21	MB	Bietenweg Hulst	0904	54-25 HC 1 Philippine
2702	54-28	MB+WV	graafsporen Reigersbosch	1204	55-21 ET 1 Linie Hulst
2702	54-37	MB+WV	Zuiddorpe graafsporen	1704	55-21 ET 1 Absdaalseweg Hulst
2702	54-15	MB+WV	Riemens-1 graafsporen	1904	54-47 MB graafsporen Roodesluis
2702	54-15	MB+WV	graafsporen Achterste kreek	1904	54-48 MB graafsporen OudeKarnemelkstr.Koewacht
2702	54-27	MB+WV	graafsporen Axels kanaal	3004	55-11 ET 1 Notendijk
2702	54-37	MB+WV	graafsporen opspuitterrein Axel	1405	55-21 ET 1 Keldermanspoort Hulst
2702	54-36	MB+WV	graafsporen Oudenpolder	1605	55-21 ET 1 Poorterslaan Hulst
2702	54-46	MB+WV	graafsporen Viissersverkorting SvGent	2105	55-21 ET 1 Zoutestr. Hulst
2702	54-36	MB+WV	graafsporen oprit brug Sas van Gent	2405	54-46 MB graafsporen Canisvlit
2702	54-35	MB+WV	graafsporen Eugenia-/Papeschorpolder	07	54-37 NJN 1 Kloosterweg Koewacht
2702	54-25	MB+WV	graafsporen Vergaertpolder	1985	
2702	54-25	MB+WV	graafsporen Kanaalpolder	09	55-22 MB graafsporen Nieuw Namen
0603	55-11	MB+WV	graafsporen Rottevlit	0310	54-28 MB 1 Luntershoek

Bosspitsmuis

Sorex cf. araneus Linnaeus, 1758

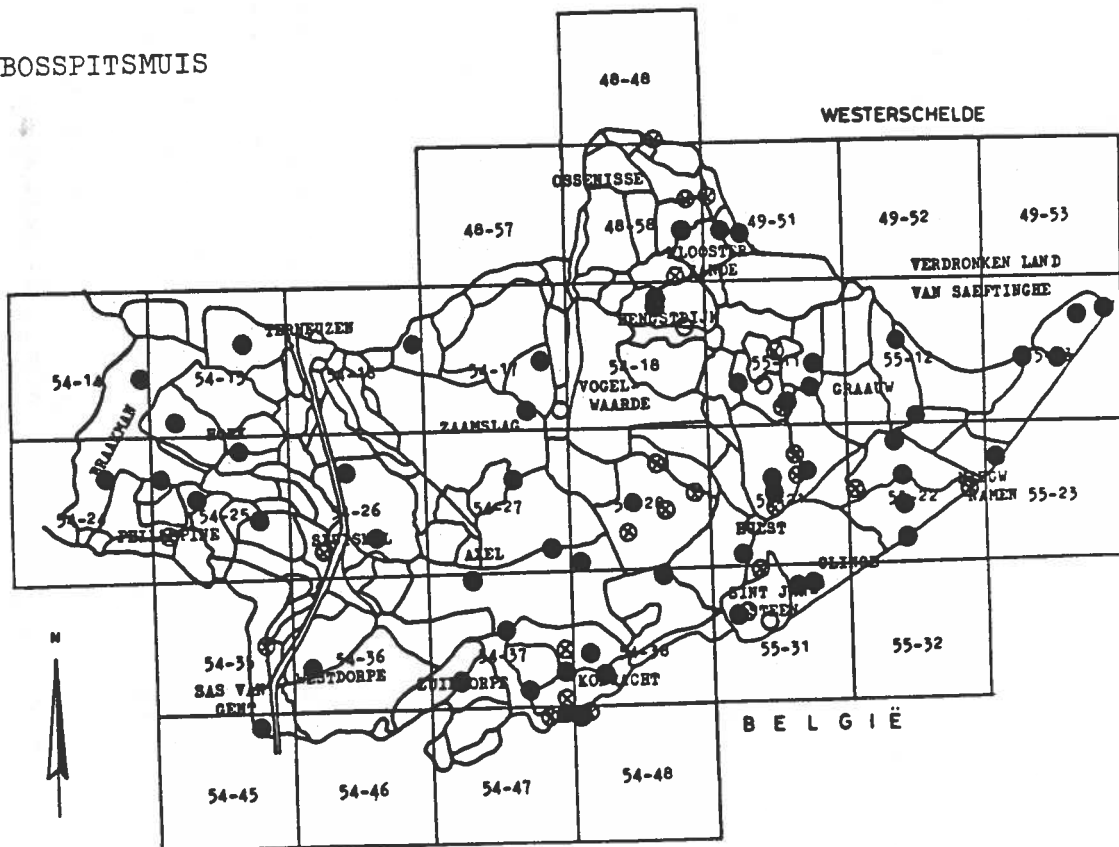

De bosspitsmuis komt in de meest uiteenlopende biotopen voor mits enige begroeiing aanwezig is. Ze zijn aangetroffen in singelbeplantingen, kreupelhout, hagen, bossages, kruidenrijke en veruigde bermen, greppels, dijken en spoordijken. Vochtige terreinen worden evenmin gemedend. De soort is de hele dag actief maar de meest actieve periode valt 's nachts. Ze vormen een zeer belangrijke prooi voor de Kerkuil (ca. 25% van het menu) en zelfs een dagjager als de Torenvalk slaat nog heel wat dieren (ca. 8%).

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Totaal
1554	14	34	59	1661

Uit de aantallen in de braakballen blijkt dat de Bosspitsmuis een zeer algemene soort is. Ze zijn ook regelmatig door ons gevangen, en in het merendeel der blokken aangetroffen.

BOSSPITSMUIS

Biometrische gegevens						
Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtersvoet	Oorlengte
1	M	9	66	39	12.5	4
2	M	9	66	41	15	5
3	M	10	76	40	13.5	4
4	V	10	66	45	14	4
5	-	>5*	60	44	11.5	-
6	V	>6.5*	65	43	12.5	-
7	V	7.75	69	44	14.5	4

* in vergaande staat van ontbinding

8	V	9	67	41	14	-
9	-	12	-	35	-	-
10	-	9	66	36	-	-
11	-	8	65	44	-	-
		9.3+1.3	66.6+4.0	41.1+3.4	13.4+1.2	4.2+0.4

Braakbalgegevens:

<u>1979</u>						
0507	T.a.	30 LP	55-21 't Jagertje Hulst	1203	A.o.	3 MB 54-24 Braakman Zuid
12	T.a.	3 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	1203	A.o.	1 MB 54-14 Braakman Noord
12	T.a.	3 LP	54-38 Eikenlaan Koewacht	1203	F.t.	6 MB 54-18 Kerkstr. Hengstdijk
2712	T.a.	7 LP	54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe	1203	F.t.	4 MB 48-58 Groenendijk
2812	T.a.	3 LP	55-21 't Jagertje	1203	F.t.	4 MB 54-18 Kerkstr. Hengstdijk boomg.
<u>1980</u>				1303	A.n.	1 MB 55-22 Pannekeet
0103	T.a.	54 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	1403	F.t.	1 MB 54-25 Oud Vogelschorpolder
0307	T.a.	90 JM	54-36 Graafjansdijk Westdorpe	1403	F.t.	3 MB 54-25 Kanaalpolder
1007	T.a.	25 LP	54-37 't Zand	1703	T.a.	139 MB 55-11 Grootmoedersdijk
<u>1981</u>				1803	A.n.	2 MB 55-13 Prosperpolder Noord
2401	T.a.	6 LP	54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe	1803	A.n.	1 MB 55-23 Veerstr. Saafteingepolder
3103	T.a.	51 JM	54-26 Blikstr. Terneuzen	2503	T.a.	442 MB 55-21 Hontenissestr. Hulst
1304	T.a.	23 JM	54-45 Poelpolder	2603	A.o.	3 MB 55-31 WMZ Clinge
0606	T.a.	14 LP	54-38 Eikenlaan Koewacht	2703	T.a.	35 MB 54-38 Klapstr. Koewacht
0506	F.t.	1 MB	55-11 Grootmoedersdijk	04	F.t.	5 MB 55-11 Scheldevaartshoek
1306	A.n.	1 MB	55-22 Fort Zandberg	0204	T.a.	4 MB 54-28 Hof Dubois Axel
1306	A.n.	1 MB	55-22 Louisapolder Noord	0204	F.t.	1 MB 54-28 Hof Dubois Axel
1306	F.t.	1 MB	55-22 Kioldijk/Molenstr.	0604	A.o.	1 MB 54-37 Burgstr. Axel
1306	F.t.	1 MB	55-22 Fort Zandberg	0904	T.a.	5 MB 55-21 Carmelweg Hulst
1306	F.t.	2 MB	55-22 Kleine Kreek	2104	A.o.	2 MB 54-37 Burgstr. Axel
2409	T.a.	8 WV	55-11 Grootmoedersdijk	2704	T.a.	28 MB 54-17 Andijkepolder Kwakkel
0310	T.a.	79 JM	54-45 Poelpolder	1005	T.a.	23 MB 55-11 Oude groepvolder
0310	T.a.	8 JM	54-26 Blikstr.Terneuzen	1805	F.t.	1 MB 55-31 Vlasstr. Heikant
2410	T.a.	16 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	2005	A.n.	8 MB 49-51 Den Beck
2412	T.a.	36 JM	54-45 Poelpolder	2205	A.o.	2 MB 55-22 Vlagmse kreek
2412	T.a.	10 JM	54-26 Blikstr.Terneuzen	2305	T.a.	117 MB 54-45 Poelpolder
<u>1982</u>				0906	T.a.	60 MB 54-25 Kanaalpolder
0201	T.a.	23 LP	54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe	0906	A.n.	1 MB 54-25 Oud Vogelschorpolder
3001	T.a.	17 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	1206	A.n.	6 MB 55-23 Veerstr. Saafteingepolder
2309	T.a.	24 LP	54-37 NieuwKarnemelkstr.Koewacht	1206	F.t.	1 MB 55-13 Pieleput Hedwigpolder
0512	T.a.	2 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	1206	F.t.	1 MB 55-22 Vuilmuul
1312	T.a.	49 WV	54-36 Graafjansdijk Westdorpe	1206	F.t.	1 MB 55-22 Koningsdijk Bedmar
1412	F.t.	1 MB	54-37 Fort St.Joseph	1206	F.t.	1 MB 55-12 v.Alstein/Kon.Emmapldrdk-N
2812	T.a.	12 WV	55-21 Hontenissestr.Hulst	1406	T.a.	8 MB 55-11 Oude groepvolder
<u>1983</u>				1606	F.t.	3 MB 54-38 Absdale
0201	T.a.	2 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	2106	F.t.	1 MB 54-15 Koudepolderstr.Riemens-1
2810	T.a.	12 WV	55-21 Hoge weg Hulst	2106	F.t.	2 MB 54-25 Oud Vogelschorpolder
<u>1984</u>				2106	F.t.	1 MB 54-25 Stelle-/Braakmanpolderdijk
0701	T.a.	3 WV	54-26 Koegorspolder Kruisweg	2206	A.n.	1 MB 55-13 Prosperpolder Noord
0502	A.n.	3 MB	54-27 Steenovens	2206	F.t.	5 MB 55-13 Hedwig-/Prosperpolderdijk
0802	F.t.	1 MB	55-13 Hedwig-/Prosperpolderdijk	2606	F.t.	1 MB 49-51 Gat van Ko
1102	F.t.	2 WV	54-17 Zaamlagveer Zaamlageedijk	0807	A.o.	1 MB 54-27 Armendijk.
1202	A.o.	1 MB	55-31 WMZ Clinge	1007	F.t.	1 MB 55-12 v.Alstein-/Louisapolderdijk
1202	A.n.	1 WV	55-13 Hedwigpolder Ezelstal	1407	F.t.	6 MB 54-47 kreekrest NieuwKarn.polder
1302	F.t.	1 WV	54-38 Absdale	<u>1985</u>		
2602	A.n.	1 MB	54-25 Binnendijk Hoek	01	T.a.	16 MB 54-45 Poelpolder
0403	T.a.	7 MB	54-15 NieuwNeusenpolder DOW	0803	A.n.	5 MB 54-28 Hogeweg west Groot Eiland
0603	A.n.	1 MB	55-11 Mispadpolder	07	T.a.	68 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
				2810	F.t.	1 MB 54-16 Margarethapolder

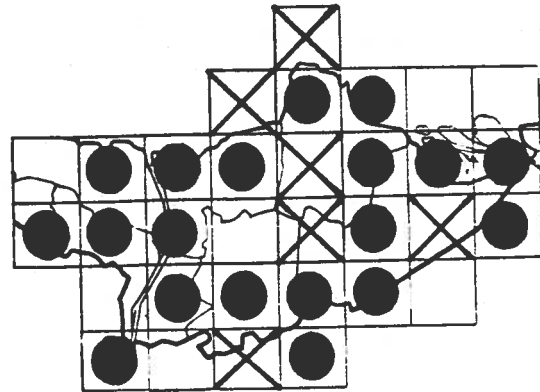
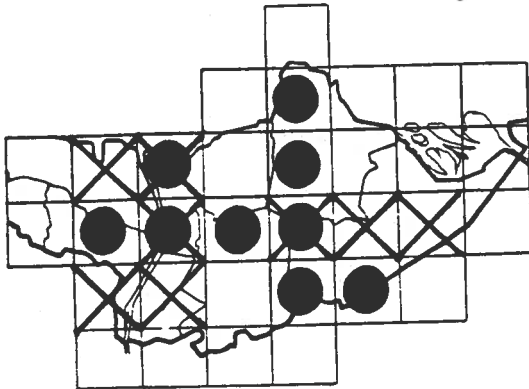
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

<u>1979</u>					
2008	54-26	MK	1 Sluiskil	• 3004	55-31 dK 1 WMZ St.Jansteen
<u>1980</u>					
• 2907	55-31	CS	1 Vlasstr.Heikant	10	54-37 MB 1 Mattijsstr.Koewacht
0105	54-18	Sp	veel Plattendijk Kl.zande	<u>1984</u>	
• 3007	55-21	PA+WV	1 Koedamstr.Terhole	0502	55-22 MB 1 Nieuw Namen
<u>1980</u>				1 0604	48-48 MB+WV 1 Doorndijk Ossensisse
zomer	48-48	EH+AS	Doorndijk Ossensisse	1004	54-25 HC 1 Philippine
zomer	49-51	EH+AS	Mariadijk Kloosterzande	• 3004	54-17 MB 1 Kon.Willem-3polder
zomer	48-58	EH+AS	Drogendijk	2205	55-22 MB+WV 1 Knolweg Clinge
zomer	55-11	EH+AS	Eeckenissepolder	3 2705	54-28 MB+WV 1 Havikdijk oost
zomer	55-11	EH+AS	Mispad	4 2805	54-28 MB+WV 1 Vijfhoek
zomer	55-21	EH+AS	Zeildijk	5 2905	54-35 PM+WV 1 bosje CPC Sas van Gent
zomer	55-21	EH+AS	't Jagertje	7 3005	54-28 MB+WV 1 Vijfhoek
zomer	55-21	EH+AS	Zoutestr. Hulst	0106	54-28 MB+WV 1 Brug nr. 8
zomer	54-47	EH+AS	Nieuw Karnemelkpolder	• 0306	54-35 PM+WV 1 bosje CPC Sas van Gent
<u>1981</u>				• 0406	54-35 PM+WV 1 bosje CPC Sas van Gent
10M1	1306	54-28	MB+WV 2 spoorlijn/Kanaalkade		

- 6 3005 54-35 PM+VV 1 bosje CPC Sas van Gent
- 07 54-48 NJN Peereboomsgat
- 07 54-37 NJN 2 Kloosterweg Koewacht
- 1985
- 09 55-31 WV 1 Oudegalgestr.St.Jansteen
- 1809 54-18 MB 1 Vogeldijk

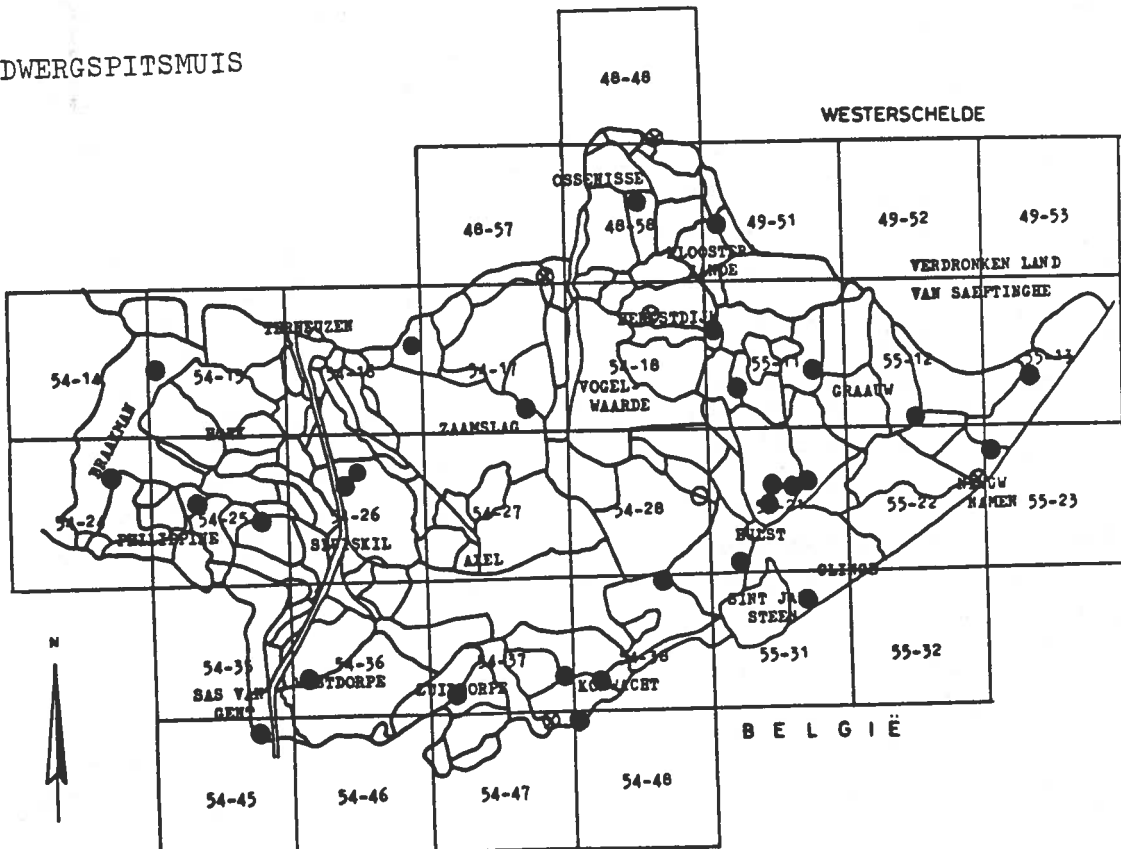
Dwergspitsmuis

Sorex minutus Linnaeus, 1766

Dit kleinste inheemse zoogdier komt vooral voor in kruidenrijk grasland zoals bermen, greppels en dijken waar de soort diverse malen is gevangen, maar ook in open bossen. Doordat de dwergspitsmuis vierentwintig uur per dag actief is wordt hij door alle predatoren geregeld geslagen zij het in kleine aantallen. In tegenstelling tot de Bosspitsmuis, *Sorex araneus*

DWERGSPITSMUIS

vallen de hoogste pieken van activiteit overdag. Het is daarom ook niet verwonderlijk dat de meeste Dwergspitsmuizen in braakballen van de Torenavalk - een dagvogel - worden gevonden. Het werkelijke aandeel ligt vrijwel zeker nog hoger daar door de sterke maagsappen van de Torenavalk veel schedelresten verloren gaan.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenavalk	Totaal
88	4	5	11	108

Ook worden door de geringe omvang, schedelresten van deze soort evenals die van de Dwergmuis, *Micromys minutus*, regelmatig over het hoofd gezien. De soort is in de streek zeker niet zeldzaam en in elk geval talrijker dan op het eerste gezicht uit de braakbalgegevens blijkt. De soort is in het merendeel der blokken vastgesteld.

Biometrische gegevens

Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtervoet	Oorlengte
1	V	-	58	43	11.5	-
2	V	3	54	42	12	2.5
3	M	5	57	35	11	-
		4.0±1.4	56±2.1	40±4.4	11.5±0.5	2.5

Braakbalgegevens:

<u>1979</u>					
0507	T.a.	5 LP 55-21 't Jagertje Hulst	1102	F.t.	2 WV 55-11 Grote Vogel
2712	T.a.	2 LP 54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe	0603	A.n.	1 MB 55-23 Veerstr. Saaftingepolder
<u>1980</u>					
0103	T.a.	4 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	1203	A.o.	2 MB 54-24 Braakman Zuid
0307	T.a.	4 JM 54-36 Graafjansdijk Westdorpe	1403	F.t.	1 MB 54-25 Kanaalpolder
1007	T.a.	4 LP 54-37 't Zand	1703	T.a.	4 MB 55-11 Grootmoedersdijk
<u>1981</u>					
2401	T.a.	2 LP 54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe	2503	T.a.	8 MB 55-21 Hontenissestr. Hulst
3103	T.a.	1 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen	2603	A.o.	1 MB 55-31 WMZ Clinge
1304	T.a.	2 JM 54-45 Poelpolder	0304	A.o.	1 MB 55-21 't Jagertje Hulst
0606	T.a.	1 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht	0904	T.a.	1 MB 55-21 Carmelweg Hulst
2409	T.a.	3 WV 55-11 Grootmoedersdijk	2005	A.n.	3 MB 49-51 Den Beck
0310	T.a.	1 JM 54-45 Poelpolder	2305	T.a.	9 MB 54-45 Poelpolder
0310	T.a.	1 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen	0906	T.a.	8 MB 54-25 Kanaalpolder
2410	T.a.	5 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	1206	A.n.	1 MB 55-23 Veerstr. Saaftingepolder
2412	T.a.	2 JM 54-45 Poelpolder	1406	T.a.	3 MB 55-11 Oude groepolder
<u>1982</u>					
0201	T.a.	1 LP 54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe	1606	F.t.	1 MB 54-38 Absdale
3001	T.a.	5 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	2106	F.t.	1 MB 54-15 Westgeul Braakman
1312	T.a.	3 WV 54-36 Graafjansdijk Westdorpe	2106	F.t.	1 MB 54-25 Oud Vogelschorpolder
2812	T.a.	1 WV 55-21 Hontenissestr.Hulst	2206	F.t.	1 MB 55-13 Boogaard Zorgdijk
<u>1983</u>					
2810	T.a.	1 WV 55-21 Hoge weg Hulst	2606	F.t.	1 MB 48-58 Walenhoek Ossenisse
<u>1984</u>					
1102	F.t.	1 WV 54-17 Zaamlagsedijk Z'slagveer	1007	F.t.	1 MB 55-12 v.Alstein-/Louisapolderdijk
<u>1985</u>					
			01	T.a.	2 MB 54-45 Poelpolder
			0802	T.a.	1 MB 54-26 Coegorsstr.Terneuzen
			07	T.a.	4 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
			2810	F.t.	1 MB 54-16 Margarethapolder

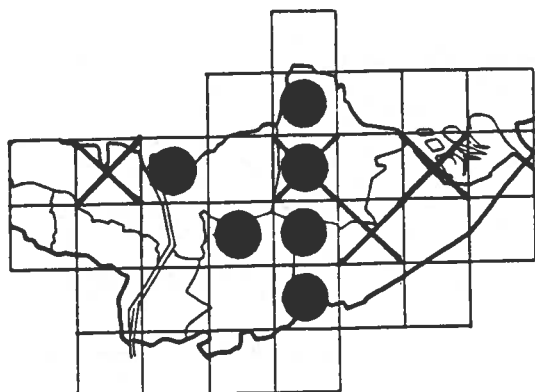
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

<u>1980</u>				
zomer 48-48	EH+AS	Doorndijk Ossenisse		
zomer 54-47	EH+AS	Nieuw Karnemelkpolder		
<u>1984</u>				
1	0304	48-48 MB+WV	1	Doorndijk Ossenisse
2	0904	48-48 MB+WV	1	Doorndijk Ossenisse
3	2504	48-57 MB+WV	1	Kl.Eendragtspolder Nrd
	0805	54-18 MB+ET	1	Hengstdijk
	0307	54-18 Sp	1	Hengstdijk
	0707	55-22 MB+SR	1	Nieuw Namen

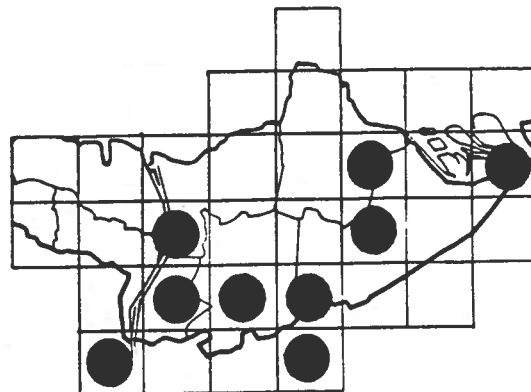

- 1985
 • 2803 54-28 MB+FE 1 Havikdijk oost
 • 0104 54-18 MB 1 Wieg Hengstdijk
 • 0510 55-22 MB+SR 1 Nieuw Nannen

Waterspitsmuis

Neomys fodiens Pennant, 1771

Deze zeer grote spitsmuisssoort is een goede zwemmer en duiker. Hij is sterk gebonden aan helder, onbevuild water met weelderig begroeide oevers alsmede een rijke onderwaterfauna en -flora: veedrinkputten, waterrijke kronkelslootjes, verwilderde vijvers, moerassen. Hij zou aan z'n omgeving dezelfde oecologische eisen stellen als de Otter, *Lutra lutra*, en is als dusdanig belangwekkend als indicator van een gezond watermilieu. In braakballen komen we de soort zelden tegen, en dit wordt niet alleen veroorzaakt door z'n biotoopkeuze.

Braakbalvondsten

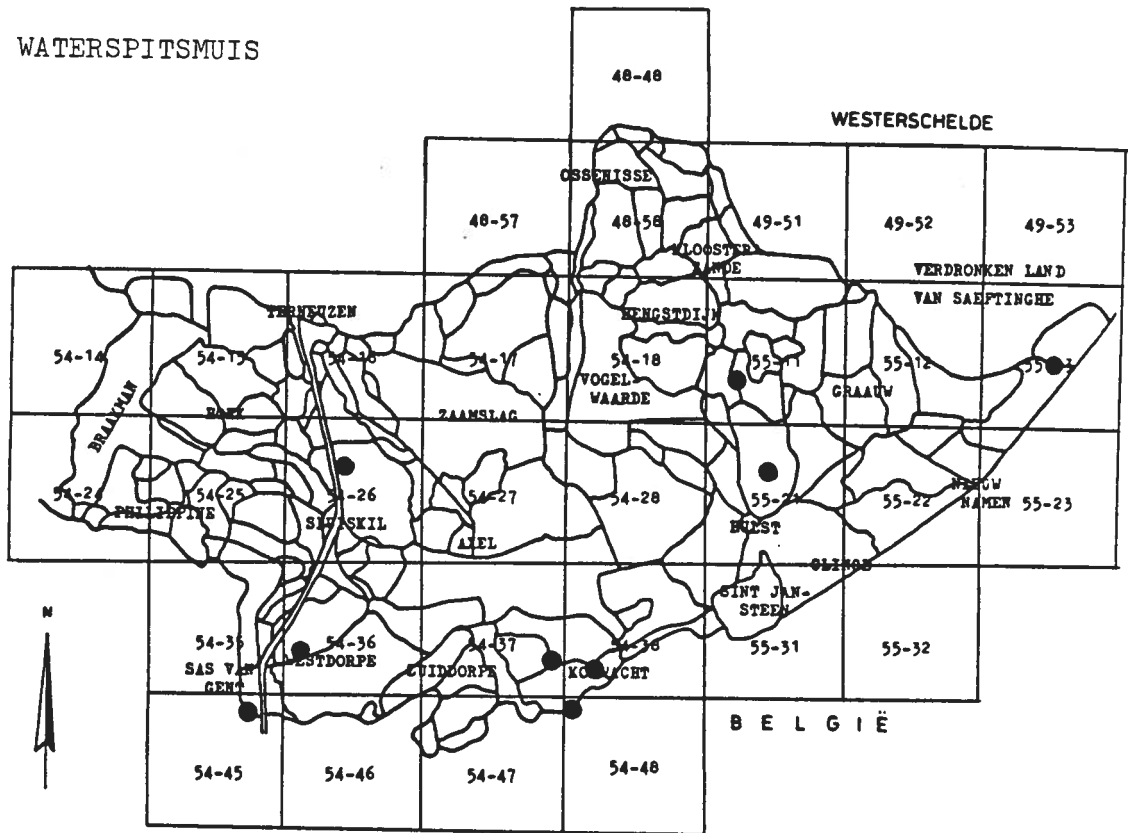
Kerkuil	Torenvalk	Totaal
25	1	26

Met name de laatste paar jaar is het aantal braakbalvondsten gering, ondanks het overvloedige materiaal. Ter illustratie hebben we een staatje gemaakt van het aantal vondsten per jaar in braakballen van de Kerkuil. Daarbij dient te worden aangestipt dat het materiaal verzameld in 1984 niet allemaal vers is zodat het beeld iets te rooskleurig is.

1979	0 op	235	prooidieren = 0 %
1980	4 op	315	prooidieren = 1.26%
1981	16 op	1079	prooidieren = 1.48%
1982	3 op	643	prooidieren = 0.47%
1983	0 op	101	prooidieren = 0 %
1984	2 op	3252	prooidieren = 0.06%
1985	0 op	308	prooidieren = 0 %

Waarschijnlijk geeft het verspreidingskaartje enerzijds een te rooskleurig beeld, anderzijds is het mogelijk dat de soort nog voorkomt in blokken waaruit nauwelijks of geen braakballen van Kerkuil voorhanden zijn. Vast

WATERSPITSMUIS

staat in elk geval dat de Waterspitsmuis in de streek bijzonder zeldzaam geworden is.

Braakbalgegevens:

1980

0307 T.a. 1 JM 54-36 Graafjansdijk Westdorpe
1007 T.a. 3 LP 54-37 't Zand

1981

3103 T.a. 5 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen
0606 T.a. 3 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht
0310 T.a. 7 JM 54-45 Poelpolder
2412 T.a. 1 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen

1982

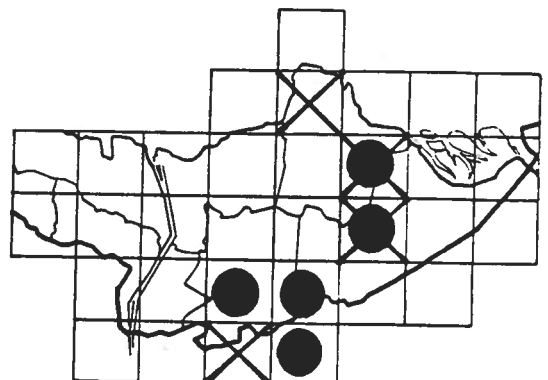
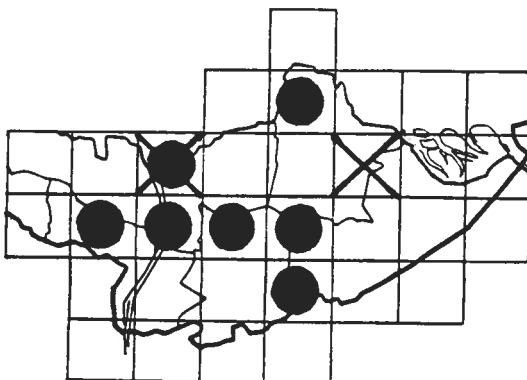
3001 T.a. 2 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
1312 T.a. 1 WV 54-36 Graafjansdijk Westdorpe

1984

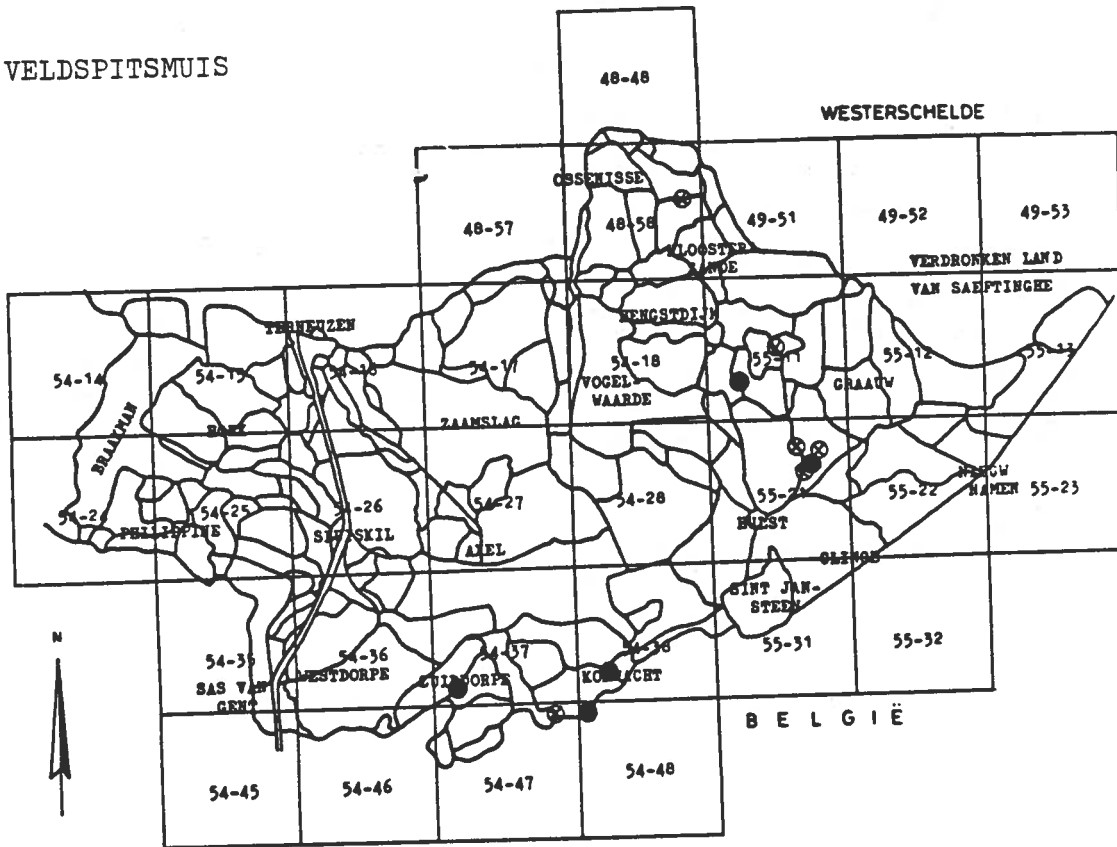
0802 F.t. 1 MB 55-13 Hedwig-/Prosperpolderdijk
1703 T.a. 1 MB 55-11 Grootmoedersdijk
2503 T.a. 1 MB 55-21 Hontenissestr.Hulst

Veldspitsmuis

Crocidura leucodon Hermann, 1780

VELDSPITSMUIS

Deze enigszins op de volgende soort gelijkende spitsmuis blijkt volgens vangstgegevens van 't Hart & Straetmans (1981) voor te komen in kruidenrijke grasvegetaties op bermen en dijken met hier en daar wat struikgewas of andere vormen van dekking. In de literatuur worden ook bosranden genoemd. De soort is vooral overdag actief en tot nu toe alleen aangetroffen in braakballen van de Kerkuil, een overwegend nachtvoegel. Het aantal in de braakballen is gering: 21 ex. op 5933 prooidieren (0.53%). Dit is ietwat aan de lage kant vergeleken met het westelijke deel van Zeeuws-Vlaanderen: 43 ex. op 2810 prooidieren = 1.53% (med. L.Boerjan). In meer zuidelijk gelegen provincies in België is het aandeel ook laag: Oost-Vlaanderen 6 ex. op 4136 prooidieren = 0.15% (Criel e.a., 1983) en Brabant 10 ex. op ca. 2080 prooidieren = 0.48% (van Schepdael, 1979). De soort bereikt in onze contreien het noorden van zijn verspreidingsgebied. Daar de Kerkuil een overwegend nachtvoegel is is de Veldspitsmuis waarschijnlijk talrijker dan op het eerste gezicht uit de braakbalgegevens blijkt. In deze mening worden we gesterkt door de vangstresultaten van 't Hart & Straetens (1981) die in oost Zeeuws-Vlaanderen op zes verschillende lokaties ook zes individuen vingen. In west Zeeuws-Vlaanderen vingen zij vreemd genoeg slechts één exem-

plaar. Verder zijn van de 21 braakbalvondsten er acht afkomstig van dezelfde vindplaats in de Nieuw Karnemelkpolder waar al jarenlang braakballen worden verzameld door L.Persijn. We verwachten ook dat bij een in de toekomst uit te voeren nauwgezette controle van al ons Crocidura-materiaal nog meer Veldspitsmuizen boven water komen.

Braakbalgegevens:

1979

0507 T.a. 3 LP 55-21 't Jagertje Hulst
12 T.a. 1 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht

1980

0703 T.a. 1 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht

1981

0606 T.a. 1 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht
2409 T.a. 1 WV 55-11 Grootmoedersdijk

2410 T.a. 1 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht

1982

0201 T.a. 5 LP 54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe

3001 T.a. 3 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht

2811 T.a. 1 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht

1312 T.a. 2 WV 54-36 Graafjansdijk Westdorpe

1985

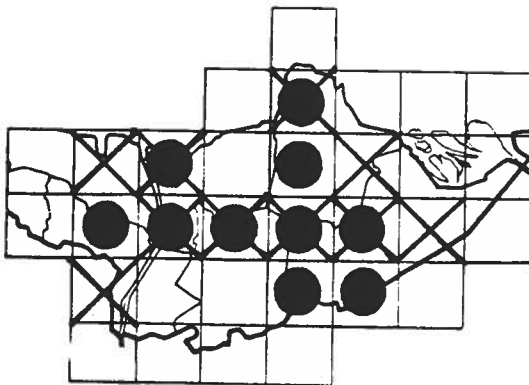
07 T.a. 2 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

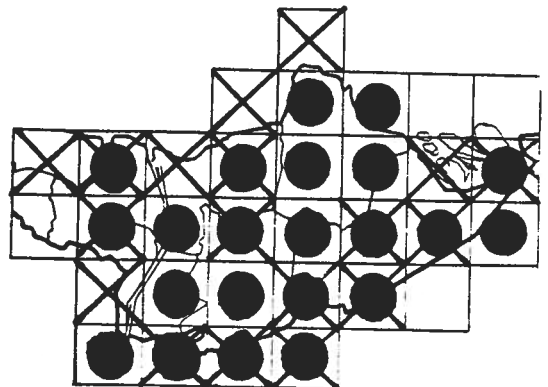
1980

zomer 48-58 EH+AS Drogendijk
zomer 55-11 EH+AS Kruispoldersedijk
zomer 55-11 EH+AS Mispad
zomer 55-21 EH+AS Zeildijk
zomer 55-21 EH+AS 't Jagertje
zomer 54-47 EH+AS Nieuw Karnemelkpolder

Huisspitsmuis

Crocicidura russula Hermann, 1780

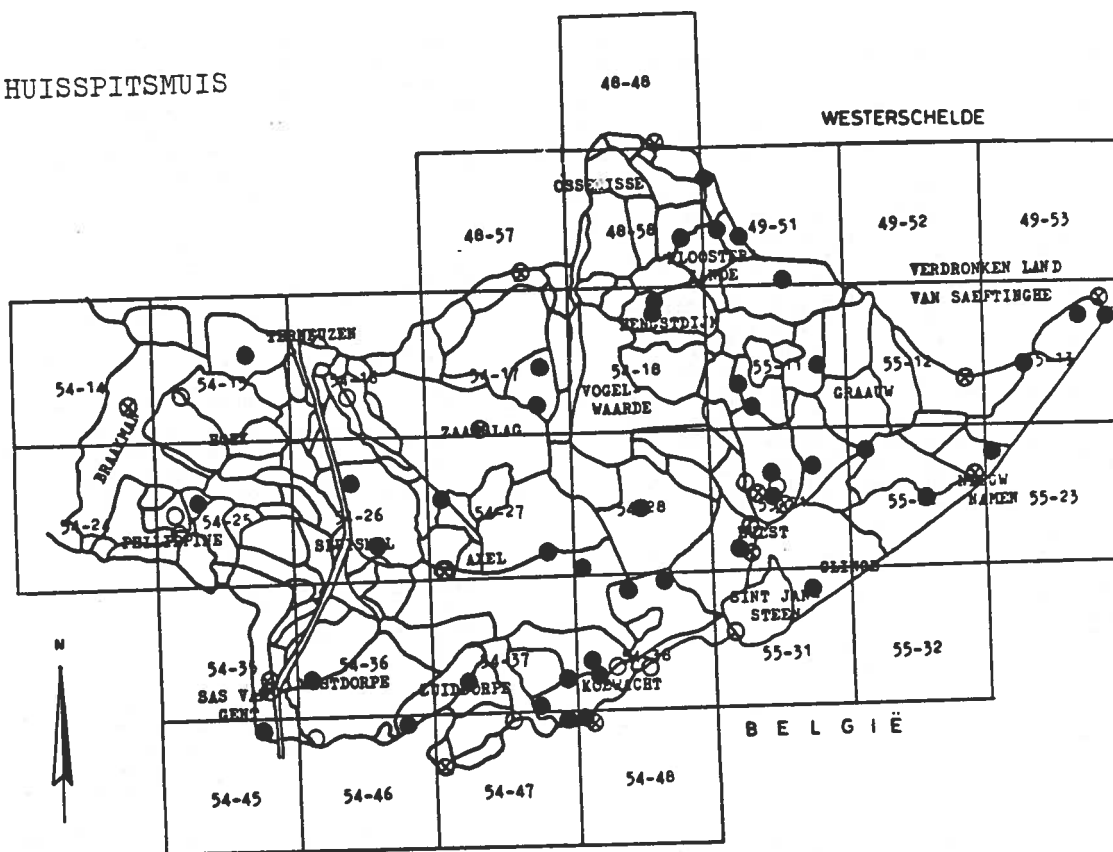
De Huisspitsmuis is een bewoner van grasland, heggen, tuinen en bosranden nabij menselijke bewoning. Vooral rommelige erven met veel 'overhoekjes' met stapels stenen, puin, dakpannen, weipalen etc. trekken veel Huisspitsmuizen. Door deze leefomgeving vallen regelmatig exemplaren van deze soort ten prooi aan katten. Vandaar het grote aantal vondsten. De Huisspitsmuis is een echt nachtdier en wordt frekvent geslagen door Kerkuil. De soort vormt met ca. 17% een belangrijk deel van het voedselpakket van deze predator.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Totaal
1152	6	20	20	1198

De Huisspitsmuis is in nagenoeg alle blokken aangetroffen en overal talrijk.

HUISSPITSMUIS

Biometrische gegevens						
Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtervoet	Oorlengte
1	M	-	73	37.5	13	-
2	-	12	70	43	14	7
3	V	12	76	44	13	4
4	V	13	82.5	37.5	13	6
5	M	12	79	42	13.5	5
6	V	11	76	42	12	-
7	M	11	84	37	13	7
8	V	11	75	41	13	7
9	V	13	84	41	13.5	6.5
10	V	18*	89	42	13.5	7
11	V	12	78	36	13	8
		11.9±0.8	78.8±5.6	40.3±2.8	13.1±0.5	6.4±1.2

* drachtig van drie embryo's

Braakbalgegevens:

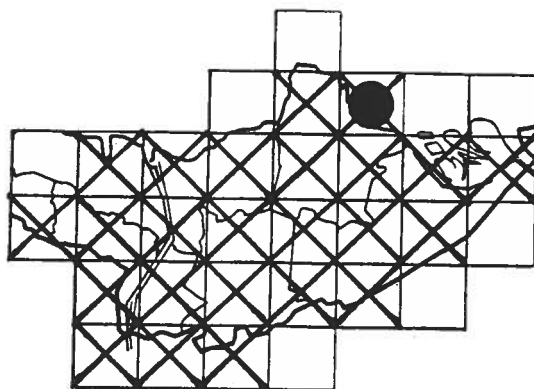
1979				1306 A.n.	1 MB 55-13 Prosperpolder Noord
0507 T.a.	23 LP 55-21 't Jagertje Hulst			1306 A.n.	4 MB 55-22 Kieldijk/Molenstr.
12 T.a.	2 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht			1306 F.t.	1 MB 55-22 Fort Zandberg
2712 T.a.	1 LP 54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe			2409 T.a.	18 WV 55-11 Grootmoedersdijk
2812 T.a.	1 LP 55-21 't Jagertje Hulst			0310 T.a.	16 JM 54-45 Poelpolder
1980				0310 T.a.	8 JM 54-26 Blikstr. Terneuzen
0103 T.a.	5 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht			2410 T.a.	9 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht
0307 T.a.	4 JM 54-36 Graafjansdijk Westdorpe			1411 A.o.	1 WV 55-31 WM2 Clinge
1007 T.a.	5 LP 54-37 't Zand			2412 T.a.	75 JM 54-45 Poelpolder
1981				2412 T.a.	3 JM 54-26 Blikstr. Terneuzen
2401 T.a.	5 LP 54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe			1982	
3103 T.a.	45 JM 54-26 Blikstr. Terneuzen			0201 T.a.	16 LP 54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe
1304 T.a.	23 JM 54-45 Poelpolder			3001 T.a.	63 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht
0606 T.a.	6 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht			2309 T.a.	6 LP 54-37 NieuwKarnemelkstr. Koewacht
0706 F.t.	1 MB 54-38 Axelsestr. Gr. Ferdinanduspldr			2811 T.a.	4 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht
1306 A.n.	6 MB 55-22 Fort Zandberg			0512 T.a.	20 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht

1312	T.a.	31	WV	54-37	Graafjansdijk Westdorpe	1604	A.n.	1	MB	49-51	Noordholfolder
2812	T.a.	5	WV	55-21	Hontenissestr.Hulst	2704	T.a.	24	MB	54-17	Andijkepolder Kwakkel
<u>1983</u>											
0201	T.a.	17	LP	54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	0105	T.a.	13	MB	55-11	Oudegrouwpolder
1902	T.a.	9	LP	54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	2005	A.n.	3	MB	49-51	Den Eeck
2810	T.a.	5	WV	55-21	Hoge weg Hulst	2305	T.a.	118	MB	54-45	Poelpolder
<u>1984</u>											
0701	T.a.	11	WV	54-26	Kruisweg Koegorspolder	0906	T.a.	76	MB	54-25	Kanaalpolder
1202	F.t.	1	WV	55-13	Hedwigpolder Ezelstal	1206	A.n.	1	MB	55-23	Veerstr.Saaftingepolder
0403	T.a.	8	MB	54-15	NieuwNeusenpolder DOW	1206	F.t.	1	MB	55-13	Pieleput Hedwigpolder
1203	F.t.	1	MB	54-18	Kerkstr.Hengstdijk	1406	T.a.	2	MB	55-11	Oudegrouwpolder
1203	F.t.	4	MB	48-58	Groenendijk	1606	F.t.	1	MB	54-38	Absdale
1203	F.t.	1	MB	54-18	boomgaard Kerkstr.Hengstdijk	2606	F.t.	1	MB	48-58	Groenendijk
1403	F.t.	1	MB	54-27	Margrette	2606	F.t.	2	MB	49-51	Gat van Ko
1403	F.t.	2	MB	54-25	Kanaalpolder	2806	F.t.	2	MB	54-27	Margrette
1703	T.a.	125	MB	55-11	Grootmoedersdijk	0807	A.o.	2	MB	54-27	Armendijk
2503	T.a.	182	MB	55-21	Hontenissestr.Hulst	1407	F.t.	1	MB	54-47	kreekrest NieuwKarnemelkp.
2703	T.a.	59	MB	54-38	Klapstr. Koewacht	<u>1985</u>					
0204	F.t.	1	MB	54-28	Hof Dubois Axel	01	T.a.	1	MB	49-51	Nieuwstr.Kruispolder
0304	A.o.	1	MB	55-11	School Terhole	01	T.a.	70	MB	54-45	Poelpolder
0604	A.o.	2	MB	54-46	bosje Oudenpolder	0803	A.n.	2	MB	54-28	Hogeweg west Groot Eiland
0904	T.a.	21	MB	55-21	Carmelweg Hulst	07	T.a.	17	LP	54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht
						09	A.n.	1	MB	54-17	Andijkepolder Zaamslagveer

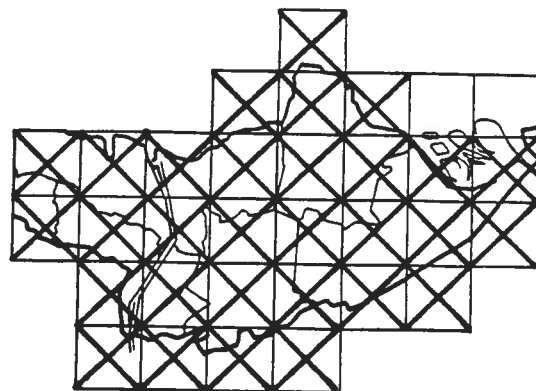
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

<u>1981</u>											
1905	54-27	PM+WV	1	Axelsekreek	51004	48-48	MB+WV	1	Doorndijk	Ossenisse	
<u>1983</u>											
07	54-25	KD	3	Mosselpolder	*0804	54-38	CJ	1	St.Andries		
2907	55-21	MB	1	Julianalaan Hulst	61404	54-17	AA+WV	1	Axelsestr.Zaamslag		
09	55-22	SR	3	Nieuw Namen	*2704	55-21	ET	1	Zandstr.Hulst		
09	55-13	LV	1	Hedwigpolder	98*0305	48-57	MB+WV	3	Eendragtspolder		
09	55-12	FB	1	Emmahaven	100505	48-57	MB+WV	1	Eendragtspolder		
11	54-35	JK	1	Sas van Gent	**1105	55-21	S+WV	1	Oudezoutdijk Hulst		
<u>1984</u>											
*2902	54-25	HC	1	Philippine	*0806	55-21	ET	1	Keldermanspoort Hulst		
*0203	54-15	JP	1	Koudepoldersedijk	*2506	55-21	MB	1	Julianalaan Hulst		
2303	55-21	dS+WV	1	Steensedijk Hulst	*0907	55-31	Vk	1	Hellestr.Heikant		
2403	55-21	dS+WV	1	Steensedijk Hulst	1207	54-14	MB+LK	1	Camping Braakman		
2903	55-21	dS+WV	1	Steensedijk Hulst	07	54-48	NJN	1	OudeKarnemelkstr.Koewacht		
13103	55-21	dS+WV	1	Steensedijk Hulst	<u>1985</u>						
3103	55-21	EB+WV	1	Wagemakerstr.Hulst	*02	54-46	vW	1	Visserverkorting		
20504	48-48	MB+WV	1	Doorndijk Ossenisse	02	54-35	JK	1	Sas van Gent		
30604	48-48	MB+WV	1	Doorndijk Ossenisse	*1803	54-47	EM	1	Roodesluis		
40704	48-48	MB+WV	1	Doorndijk Ossenisse	*2103	54-16	RM	1	Axelsestr.Terneuzen		
					*0209	54-38	CJ	1	Driehoefijzers		
					0110	55-22	MB+SR	1	Nieuw Namen		
					0810	54-47	MB+PI	1	Dorpstr.Zuiddorpe		

Egel

Erinaceus europaeus Linnaeus, 1758

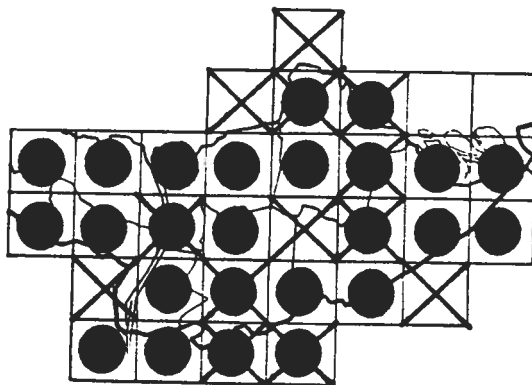
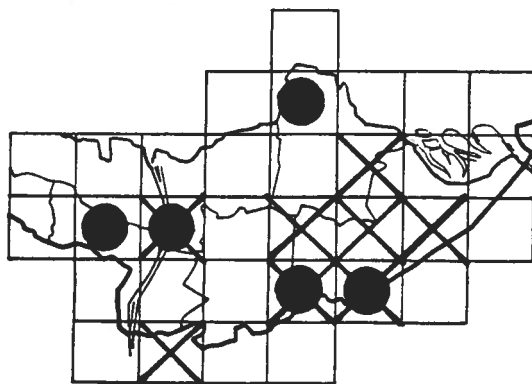
De Egel is in alle binnendijs gelegen atlasblokken aangetroffen. De soort is overal vrij algemeen tot algemeen vooral daar waar dekking aanwezig is in de vorm van ruigtevegetatie, bossages, struikgewas, etc. In de kleipolders zijn egels voornamelijk beperkt tot dijken, boerenerven, kreekrestanten en verwilderde hakhoutbosjes. Ze komen tot in

•0704 54-16	AA 1 Zwembad Terneuzen	•2405 54-36	MB 1 Tractaatweg Zwartenhoek
•1604 55-21	WV 1 Industrieweg Hulst	•2705 55-21	ET 1 Koolstr. Hulst
1604 54-28	WV 1 Groot Eiland	3105 55-32	JB 1 Capelledreef Clinge
•2304 54-16	AA 1 Othene	•0106 55-21	MB 1 Rijksweg 60/Steensedijk
•0108 55-21	MB 1 Rustwat	•0806 55-22	MB 1 Woestijnstr./Molenstr. N.Namen
•1208 54-28	WV 1 Absdale	2706 55-22	MB 1 Nieuw Namen
•1308 55-21	MB 1 Clingeweg/Berriekraek	•2806 55-21	MB 1 Hoog Huis Hulst
08 48-48	MB+WV 1 met 3 jongen Doorndijk Ossenis	06 55-32	MB+WV 1 met 3 jongen De Sterre Clinge
09 55-21	MB diverse Bietenweg Hulst	•0507 54-26	HC 1 Bontepolder
09 55-23	MB+WV 1 met 3 jongen Veerstr.Saafting	•0607 54-18	Kt 1 Vogelvaarde
•1009 55-21	ET 1 Poorterslaan Hulst	0807 54-28	MB 1 Brug nr 8
•3009 54-26	AA 1 Coegorstr.Terneuzen	•0907 49-51	MB 1 Mariadijk
•1210 54-17	AA 1 Terneuzenseweg Zaamslag	07 54-48	NJN 1 OudKarnemelkstr.Koewacht
•1210 54-17	MB 1 Terneuzenseweg Zaamslag	07 54-48	NJN sporen Peereboomsgat
•2110 54-18	MB 1 Copwijkseweg Vogelvaarde	07 54-37	NJN sporen Port Moerspui
2710 54-27	AA 1 Eglantiersweg Margrette	•2809 54-14	HC 2 Braakman Noord
•3010 54-37	MB 1 Eikenlaan Koewacht	•1510 54-25	HC 2 Kanaalpolder
•3010 54-37	MB 1 Mattijsstr.Koewacht	•1810 54-38	PB 1 Linex Koewacht
•3010 54-38	MB 1 Driehoefijzers	•2110 49-51	Kt 1 Rijksweg 60/Tasdijk
•1511 54-14	MB 1 Middenweg Braakmanpolder	•0311 54-46	PV 1 Tractaatweg/Canisvliet
12 48-57	R 2 Eendragtspolder	•0411 55-13	RB 1 Hedwigpolder
1984		0411 55-13	RB 1 Gasdan Saaftinghe
•2901 54-26	WW 1 Spui	•0611 48-58	ES 1 Kloosterzande
1203 54-24	CR aanw. Braakman Zuid	1985	
1203 54-14	CR aanw. Braakman Noord	2003 54-14	HC 1 Braakman Noord
1803 55-21	WV 1 Blaauwehoeve Hulst	•3004 55-21	Sp 1 Hooghuis Hulst
1703 54-17	MB+WV 5 slaappleaats de Val	0506 55-21	ET 1 Linie Hulst
04 54-15	BG aanw. NieuwNeusenpolder	1508 55-21	ET 1 Trumanlaan Hulst
04 54-45	JK 1 Hoge berg Sas van Gent	•1809 55-11	MB 1 Hoefkens-/Grootmoedersdijk
•0204 48-58	MB+WV 1 baan Zoutepolder	•1809 54-18	MB 1 Molenhoek Serpauluspolder
0604 54-25	HC 1 Philippine	1908 55-21	ET 1 Poorterslaan Hulst
•0904 54-38	WV 1 Groenstr.Heikant	•0309 55-22	MB 2 Oosterveg/Kriekeput
0904 59-51	WM 1 Kruisdorp	•2609 55-22	MB 1 Oosterveg Clinge
•1004 55-21	WV 1 Tol Absdaalseweg Hulst	•2609 55-22	MB 2 Oosterveg Kriekeput
•1104 54-35	AB 1 Sas van Gent	•2609 55-22	ME 1 Woestijnstr./Molenstr. N.Namen
1304 54-24	HC 1 Braakman Zuid	•0310 54-38	MB 1 Fort Ferdinandus
•2004 54-18	MB+WV 1 Tolweg/Cambrousestr.	•0310 54-37	MB 1 Kinderdijk
2204 55-21	MB 1 Steensedijk	•0310 54-28	MB 1 Vijfhoek
•2204 55-21	ET 1 Clingeweg Hulst	•1810 55-22	MB 2 Woestijnstr./Kriekeputten
•2304 55-31	ET 1 't Hoekje Heikant	•2410 55-21	MB 1 Tivolieweg Hulst
•0505 54-18	ET 1 Grote Vogel Hengstdijk	•2410 54-17	MB 1 Reuzenhoeksedijk Margarethap.
0605 54-28	FE 1 Havikdijk	•2410 54-16	MB 1 Othene
•1005 55-21	ET 1 Verrekijker	•2510 55-22	MB 1 Kieldijk/Molenstr.
•1205 55-13	MB 1 Langestr.Prosperdorp	•2510 55-21	MB 1 Oosterveg Clinge
•1205 55-12	MB 1 Emmahaven	•2710 48-58	MB 1 R60/Kalverdijk
•1405 55-11	MB 1 CHV Lamsvaarde	•0111 55-22	MB 1 Halfeind
•1505 55-21	ET 1 Tivolie Hulst	•0211 55-11	MB 1 Terhole
2405 54-46	MB 1 Canisvliet Zuidkreek		

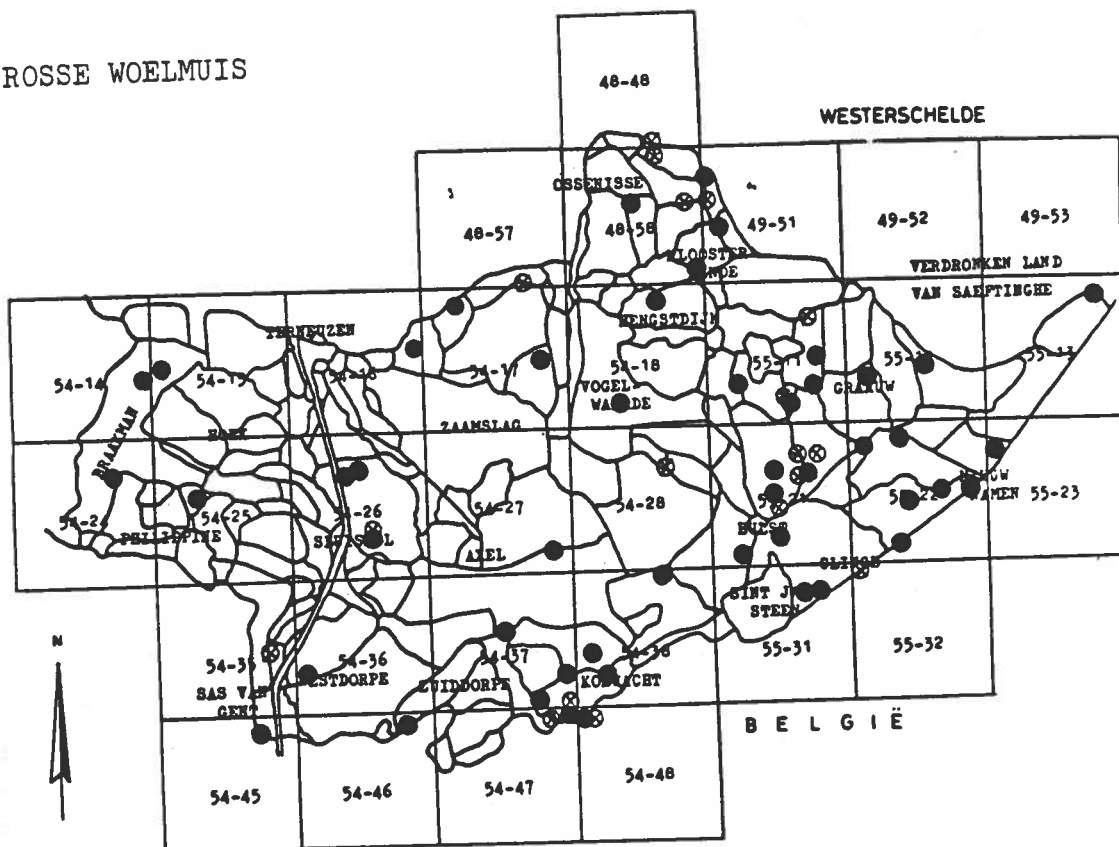
Rosse woelmuis

Clethrionomys glareolus Schreber, 1780

De Rosse woelmuis heeft een duidelijke voorkeur voor dichte begroeiing. Vooral bosjes en loofhoutsingels met veel afgevallen blad, struikgewas of een dichte ondergroei van Braam kunnen hoge dichtheden herber-

ROSSE WOELMUIS

gen. In deze biotopen worden direct grote aantallen gevangen. Sterk verruigde bermen en dijken met verspreid staande bosjes of juist aaneengesloten bosaanplant en veel Braam zijn eveneens in trek. De soort komt dan ook in alle binnendijs gelegen blokken voor op de voor hem geschikte plaatsen en is er talrijk. De soort is in het gewest dus niet aan het pleistocene dekzandgebied gebonden ofschoon daar wel - gezien vangsten en braakbalgegevens - de grootste aantallen voorkomen. In braakbalpartijen komt de soort vaak voor maar in lage percentages, lager dan men qua talrijkheid zou verwachten. De Rosse woelmuis is echter een dagdier - in verband met de uilen - en door de levenswijze in dichte vaak stekelige vegetatie zijn ze goed beschermt voor predatoren.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Totaal
51	96	13	16	176

Opvallend is dat naargelang deze soort in het oosten zo talrijk is, deze in het westen van Zeeuws-Vlaanderen bijzonder zeldzaam moet zijn: Op een totaal van 3015 prooidieren afkomstig uit braakballen van overwegend Kerkuil (90%), maar ook Ransuil (8%) en Steenuil (2%), werd geen enkel exemplaar gevonden (med. L.Boerjan). In de aangrenzende Belgische provincie Oost-Vlaanderen is de soort algemeen (Criel e.a., 1983).

Biometrische gegevens

Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtersvoet	Oorlengte
1	-	-	85	43	17	11
2	M	-	89	42	17	-
3	-	-	77	42	-	-
4	-	-	84	49	-	-
5	M	12	86	45	18	7
6	V	16	79	42	18	12
7	V	16	86	45	17.5	11
8	M	19	93	55	18	13
9	V	23	91	47	18	11
10	M	18	93	43	17.5	12
11	V	26	93	45	19	13
12	M	22	90	49	19.5	9.5
13	V	28	-	50	19	-
		20.0±5.2	87.2±5.4	45.9±3.9	18.0±0.8	11.1±1.9

Braakbalgegevens:

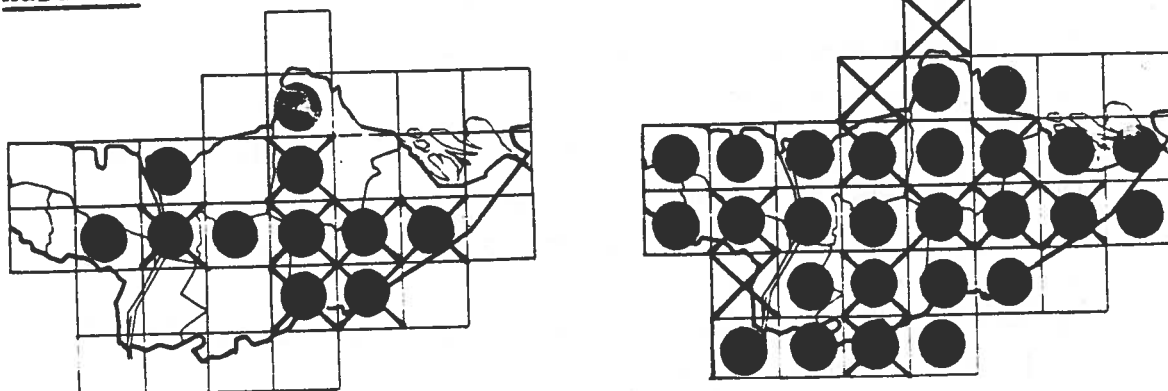
1979						
0507	T.a.	3 LP 55-21 't Jagertje Hulst		1203 F.t.	1 MB 54-18 Kerkstr.Hengstdijk boomg.	
1980				1403 F.t.	1 MB 54-25 Kanaalpolder	
1007	T.a.	1 LP 54-37 't Zand		1503 A.o.	1 MB 48-58 NH-kerk Kloosterzande	
2211	A.o.	3 CP 54-14 Braakman Noord		1703 T.a.	4 MB 55-11 Grootmoedersdijk	
1312	A.o.	1 CP 54-14 Braakman Noord		1703 A.o.	5 MB 54-18 La Salette Vogelwaarde	
1312	A.o.	3 CP 54-24 Braakman Zuid		1803 A.o.	1 MB 55-22 Nieuw Namen	
1981				1803 A.o.	2 MB 55-13 Spuikom Hedwigpolder	
1702	A.o.	13 CP 54-24 Braakman Zuid		2503 T.a.	6 MB 55-21 Hontenissestr.Hulst	
1702	A.o.	2 CP 54-14 Braakman Noord		2603 A.o.	27 MB 55-31 WMZ Clinge	
3103	T.a.	3 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen		2703 T.a.	1 MB 54-38 Klapstr.Koewacht	
0606	T.a.	1 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht		3003 A.o.	1 MB 55-21 Den Driekhoek Hulst	
1306	A.r.	4 MB 55-22 Fort Zandberg		04 F.t.	2 MB 55-11 Scheldevaartshoek	
1306	F.t.	2 MB 55-22 Fort Zandberg		0604 A.o.	5 MB 54-46 bosje Oudenpolder	
1706	F.t.	1 MB 55-22 Kieldijk/Molenstr.		0904 T.a.	2 MB 55-21 Carmelweg Hulst	
0310	T.a.	1 JM 54-45 Poelpolder		1604 A.n.	2 MB 49-51 Noordhofpolder	
0310	T.a.	1 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen		2704 T.a.	1 MB 54-17 Andijkepolder Kwakkel	
2410	T.a.	1 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht		2005 A.n.	2 MB 49-51 Den Eeck	
1982				2205 A.o.	1 MB 55-22 Vlaamse kreek	
3001	T.a.	6 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht		2305 T.a.	5 MB 54-45 Poelpolder	
2309	T.a.	2 LP 54-37 NieuwKarnemelkstr.Koewacht		0906 T.a.	1 MB 54-26 Kanaalpolder	
1312	T.a.	8 WV 54-36 Graafjansdijk Westdorpe		0906 A.n.	2 MB 55-11 Mispadpolder	
2412	F.t.	1 MB 54-37 Fort St.Joseph		1206 A.n.	2 MB 55-23 Veerstr.Saafdingepolder	
1983				1206 F.t.	1 MB 55-22 Vuilmuil	
2810	T.a.	1 WV 55-21 Hoge weg Hulst		1206 F.t.	1 MB 55-22 Koningsdijk Bedmar	
2812	T.a.	1 WV 54-26 Coegorsstr.Koegorspolder		1406 T.a.	1 MB 55-11 Oude groepvolder	
1984				1606 F.t.	1 MB 54-38 Absdale	
01	A.o.	1 MB 55-12 School Graauw		2106 F.t.	2 MB 54-15 Westgeul Braakman	
1202	A.o.	1 MB 55-31 WMZ Clinge		2606 F.t.	1 MB 48-58 Walenhoek Ossensisse	
2702	A.o.	2 MB 54-26 Villapark Sluiskil NSM		0807 A.o.	3 MB 54-27 Armendijk	
2702	A.o.	1 MB 54-26 Villapark Sluiskil NSM		1407 F.t.	1 MB 54-47 kreekrest NieuwKarn.polder	
0603	A.n.	1 MB 55-11 Mispadpolder		1985		
1203	A.o.	1 MB 55-12 Kon.Emmapolder		01	T.a.	1 MB 54-45 Poelpolder
1203	A.o.	17 MB 54-24 Braakman Zuid		02	A.o.	1 MB 54-17 Kleine Huissenspolder
1203	A.o.	6 MB 54-14 Braakman Noord		2810	F.t.	1 MB 54-16 Margarethapolder

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1980						
zomer 48-48	EH+AS	Doorndijk Ossensisse		5 0704	48-48	MB+WV 1 Doorndijk Ossensisse
zomer 49-51	EH+AS	Mariadijk Kloosterzande		6 1704	48-48	MB+WV 1 Doorndijk Ossensisse
zomer 48-58	EH+AS	Drogendijk		7 1804	48-58	MB+WV 1 Doorndijk zuid Ossensisse
zomer 55-11	EH+AS	Kruispoldersedijk		8 2004	48-48	MB+WV 1 Doorndijk Ossensisse
zomer 55-11	EH+AS	Mispad		9 0305	48-57	MB+WV 1 Eendragt-/Gr.Huissenspolderdijk
zomer 55-21	EH+AS	Zeildijk		10 0805	55-32	MB+WV 1 Opperstr./Capelledreef
zomer 55-21	EH+AS	Veldstraat Hulst		11 2905	54-28	MB+WV 1 Vijfhoek
zomer 55-21	EH+AS	't Jagertje		12 3005	54-28	MB+WV 1 Vijfhoek
zomer 55-21	EH+AS	Zoutestr. Hulst		13 0106	54-35	PM+WV 1 bosje CPC Sas van Gent
zomer 54-47	EH+AS	Nieuw Karnemelkpolder		1985		
1982				07	54-48	NJN Peereboomsagat
08	54-26	AA zeer talrijk Villapark Sluiskil NSM		07	54-37	NJN 1 kloosterweg Nw Karnemelkpolder
1984						
42 2203	55-32	MB+WV 2 Opperstr./Capelledreef				
34 0104	55-32	MB+WV 2 Opperstr./Capelledreef				

Aardmuis

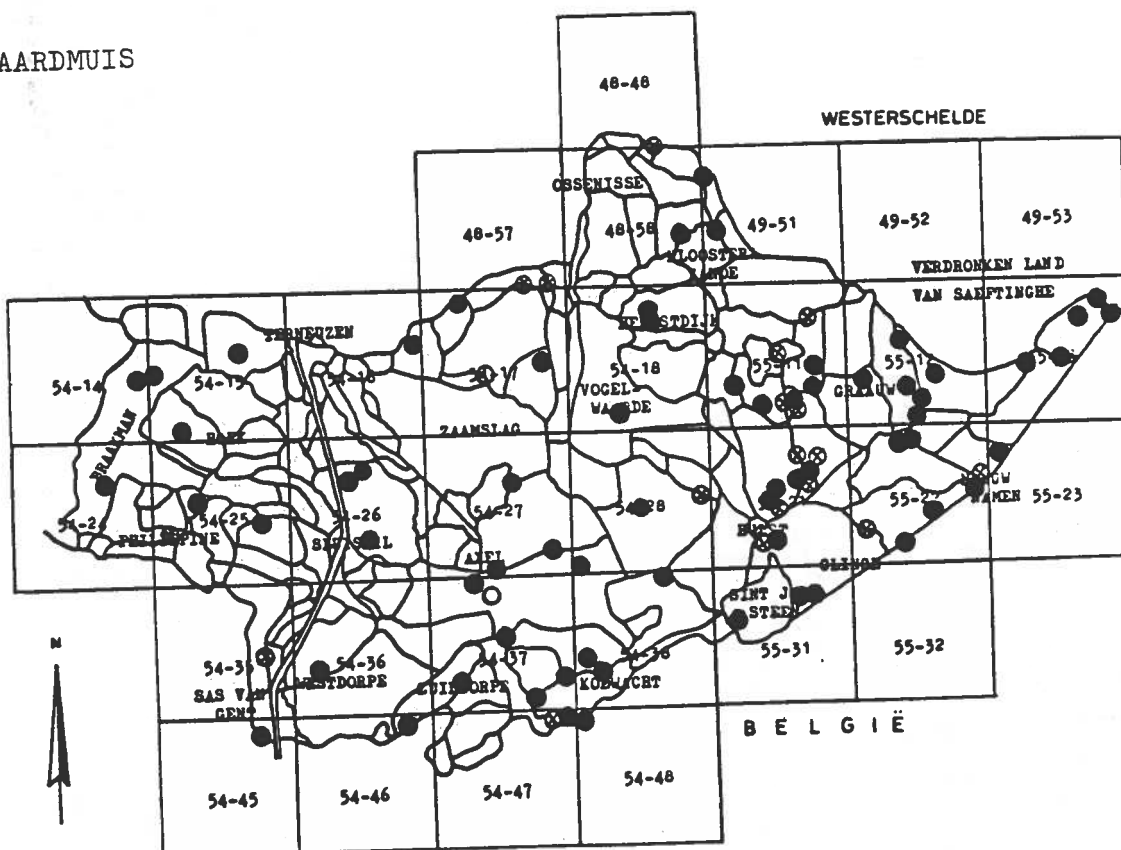
Microtus agrestis Linnaeus, 1761

De Aardmuis heeft een voorkeur voor ruig grasland, eventueel met bosjes. Zo vindt men de soort in verruigde bermen, greppels en op dijken, maar ook aan randen van bosjes. Vochtige terreinen worden daarbij evenmin gemeden. In al deze biotopen is de soort door ons gevangen. In de meeste braakbalpartijen is de aardmuis aanwezig maar over het algemeen in aanmerkelijk lagere aantallen dan de volgende soort, de Veldmuis *Microtus arvalis*.

Braakbalvondsten	Steenuil	Torenavalk	Totaal
Kerkuil			
Ransuil			
647	897	41	43
			1628

AARDMUIS

In braakballen van Ransuil en - in mindere mate - Kerkuil afkomstig uit landschappelijk rijker gestoffeerde gebieden tussen Clinge en Sas van Gent en rondom Hulst is het aandeel Aardmuis hoger dan in het polderland. In braakballen van Ransuil afkomstig uit de Waterwingebieden ten zuiden van Hulst vonden we gemiddeld ca. 35% Aardmuis tegen slechts 18% Veldmuis. De soort is in nagenoeg alle blokken vastgesteld.

Biometrische gegevens

Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtervoet	Oorlengte
1	M	28	97	46	18	11.5
2	V	19	89	41	19	11
3	V	21	97	39	18	12
4	M	-	89	34	18.5	10
5	V	32	99	34	17.5	12
6	V	31	104	35.5	19	12
7	V	35	106	41	19.5	12
8	M	30	106	40	18	14.5
9	V	26	99	-	19.5	12
10	-	24	92	33	18	8
11	M	27	98	38	19	11.5
		27.3±5.3	97.8±6.4	38.2±4.3	18.5±0.7	11.5±1.7

Braakbalgegevens:

1979						
0507	T.a.	10 LP 55-21 't Jagertje Hulst		1302	F.t.	1 MB 54-37 Fort St. Joseph
12	T.a.	4 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht		2302	F.t.	1 WV 55-22 Halfeind
1980				2702	A.o.	39 MB 54-26 Villapark Sluiskil NSM
0103	T.a.	19 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht		2702	A.o.	28 MB 54-26 Villapark Sluiskil NSM
0307	T.a.	21 JM 54-36 Westdorpe Graafjansdijk		0403	T.a.	8 MB 54-15 NieuwNeusenpolder DOW
1007	T.a.	3 LP 54-37 't Zand		0603	A.o.	3 MB 55-12 v. Alsteinpolder
2211	A.o.	10 CP 54-14 Braakman Noord		0603	F.t.	1 MB 55-12 v. Alstein-/Kon. Emmapolderdk Z
1312	A.o.	22 CP 54-14 Braakman Noord		1203	A.o.	30 MB 55-12 Kon. Emmapolder
1312	A.o.	12 CP 54-24 Braakman Zuid		1203	A.o.	92 MB 54-24 Braakman Zuid
1981				1203	A.o.	3 MB 55-12 v. Alsteinpolder
2401	T.a.	2 LP 54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe		1203	A.o.	39 MB 54-18 Doolhof Hengstdijk
1702	A.o.	61 CP 54-24 Braakman Zuid		1203	A.o.	88 MB 54-14 Braakman Noord
1702	A.o.	9 CP 54-14 Braakman Noord		1203	F.t.	1 MB 54-18 Kerkstr. Hengstdijk
3103	T.a.	43 JM 54-26 Blikstr. Terneuzen		1203	F.t.	5 MB 48-58 Groenendijk
1304	T.a.	14 JM 54-45 Poelpolder		1403	F.t.	1 MB 54-25 Oud Vogelschorpolder
0606	T.a.	6 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht		1403	F.t.	3 MB 54-25 Kanaalpolder
1306	A.n.	1 MB 55-13 Prosperpolder Noord		1703	T.a.	26 MB 55-11 Grootmoedersdijk
1306	A.n.	1 MB 55-13 Hedwigpolder Ezelstal		1703	A.o.	45 MB 54-18 La Salette Vogelwaarde
1506	F.t.	1 MB 55-11 Vlietdijk		1803	A.o.	32 MB 55-22 Nieuw Namen
1007	F.t.	1 MB 55-22 Beerweg Louisapolder		1803	A.o.	74 MB 55-13 Spuikom Hedwigpolder
2409	T.a.	4 WV 55-11 Grootmoedersdijk		1803	A.n.	2 MB 55-13 Prosperpolder Noord
0310	T.a.	61 JM 54-45 Poelpolder		2503	T.a.	195 MB 55-21 Hontenissestr. Hulst
0310	T.a.	17 JM 54-26 Blikstr. Terneuzen		2603	A.o.	173 MB 55-31 WMZ Clinge
2410	T.a.	10 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht		2703	T.a.	13 MB 54-38 Klapstr. Koewacht
1411	A.o.	4 WV 55-31 WMZ Clinge		3003	A.o.	2 MB 55-21 Den Drie-hoek Hulst
2412	T.a.	18 JM 54-45 Poelpolder		04	F.t.	1 MB 55-11 Scheldevaartshoek
2412	T.a.	5 JM 54-26 Blikstr. Terneuzen		0204	F.t.	1 MB 54-28 Hof Dubois Axel
1982				0304	A.o.	4 MB 55-11 School Terhole
0201	T.a.	5 LP 54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe		0304	A.o.	8 MB 55-21 't Jagertje Hulst
3001	T.a.	19 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht		0604	A.o.	6 MB 55-31 WMZ Clinge
1402	A.o.	3 WV 55-31 WMZ Clinge		0604	A.o.	32 MB 54-46 bosje Oudenpolder
2309	T.a.	7 LP 54-37 NieuwKarnemelkstr. Koewacht		0604	A.o.	9 MB 54-37 Burgstr. Axel
2811	T.a.	1 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht		0904	T.a.	2 MB 55-21 Carmelweg Hulst
0512	T.a.	2 LP 54-48 OudeKarnemelkstr. Koewacht		1104	A.o.	3 MB 54-37 Burgstr. Axel
1312	T.a.	36 WV 54-36 Graafjansdijk Westdorpe		1604	T.a.	1 WV 49-51 Noordhofpolder
2812	T.a.	3 WV 55-21 Hontenissestr. Hulst		1604	A.n.	11 MB 49-51 Noordhofpolder
1983				2104	A.o.	6 MB 54-37 Burgstr. Axel
0502	A.o.	4 WV 55-31 WMZ Clinge		2704	T.a.	4 MB 54-17 Andijkpolder Kwakkel
1984				0105	T.a.	5 MB 55-11 Oude Grouwpolder
01	A.o.	4 MB 55-12 School Graauw		0705	A.o.	3 MB 54-27 RK-kerk Axel
0502	A.n.	1 MB 54-27 Steenovens		1805	F.t.	1 MB 55-31 Vlasstr. Heikant
1202	A.o.	19 MB 55-31 WMZ Clinge		2005	A.n.	14 MB 49-51 Den Eeck
1202	A.n.	1 WV 55-13 Hedwigpolder Ezelstal		2205	A.o.	9 MB 55-22 Vlaamsekreek
				2305	T.a.	21 MB 54-45 Poelpolder

0906 T.a. 12 MB 54-25 Kanaalpolder
 0906 A.n. 1 MB 54-25 Oud Vogelschorpolder
 1206 A.n. 3 MB 55-23 Veerstr. Saafteingepolder
 1206 F.t. 3 MB 55-13 Pieleput Hedwigpolder
 1206 F.t. 1 MB 55-22 Koningsdijk Bedmar
 1606 F.t. 2 MB 54-38 Absdale
 2106 F.t. 1 MB 54-15 Koudepolderstr.Riemens-1
 2106 F.t. 2 MB 54-15 Westgeul Braakman
 2106 F.t. 1 MB 54-25 Oud Vogelschorpolder
 2206 A.n. 1 MB 55-13 Prosperpolder Noord
 2206 F.t. 1 MB 55-13 Hedwig-/Prosperpolderdijk

0807 A.o. 15 MB 54-27 Armendijk.
 1007 F.t. 2 MB 55-12 v.Alstein-/Louisapolderdijk
 1407 F.t. 5 MB 54-47 kreekrest NieuwKarn.polder
 1985
 01 T.a. 34 MB 54-45 Poelpolder
 02 A.o. 6 MB 54-17 Kleine Huissenspolder
 0802 T.a. 1 MB 54-26 Coegorsstr.Koegorspolder
 0803 A.n. 5 MB 54-28 Bogeweg west Groot Eiland
 07 T.a. 15 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 2810 F.t. 2 MB 54-16 Margarethapolder

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

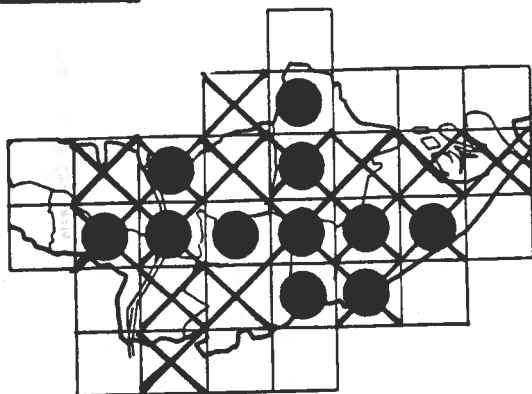
1980
 zomer 48-48 EH+AS Doorndijk Ossenissee
 zomer 55-11 EH+AS Kruispoldersedijk
 zomer 55-11 EH+AS Vlietdijk
 zomer 55-11 EH+AS Vlietdijk
 zomer 55-11 EH+AS Mispad
 zomer 55-21 EH+AS Zeildijk
 zomer 55-21 EH+AS Veldstr. Hulst
 zomer 55-21 EH+AS 't Jagertje
 zomer 55-21 EH+AS Zoutestr. Hulst
 zomer 54-47 EH+AS Nieuw Karnemelkpolder

3003 55-21 MB 1 Zoetevaart Hulst
 1 1104 48-48 MB+WV 1 Doorndijk Ossenissee Nrd
 2 1604 48-48 MB+WV 1 Doorndijk Nrd Ossenissee
 3 2404 48-57 MB+WV 1 Kl. Eendragtspolder Nrd
 4 2704 48-57 MB+WV 1 Kl. Eendragtspolder Nrd
 5 0305 48-57 MB+WV 2 Gr.Huissens/Eendragtspolderdijk
 7 0705 48-57 MB+WV 1 Gr.Huissens/Eendragtspolderdijk
 8 0805 55-22 MB+WV 1 Polderstr.Clinge
 9 2405 54-28 MB+WV 1 Havikdijk oost
 10 2805 54-35 WV+PM 1 bosje CPC Sas van Gent
 • 0406 54-17 MB 1 Kreke-/Gr.Huissenspolderdijk
 • 0807 54-37 MB 1 Kinderdijk/Langeweg

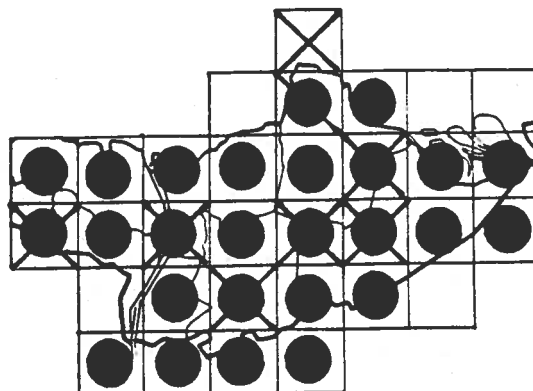
1984
 2701 54-25 HC 1 Philippine

1985
 2910 55-22 MB+SR 1 Nieuw Namen

Veldmuis

Microtus arvalis Pallas, 1779

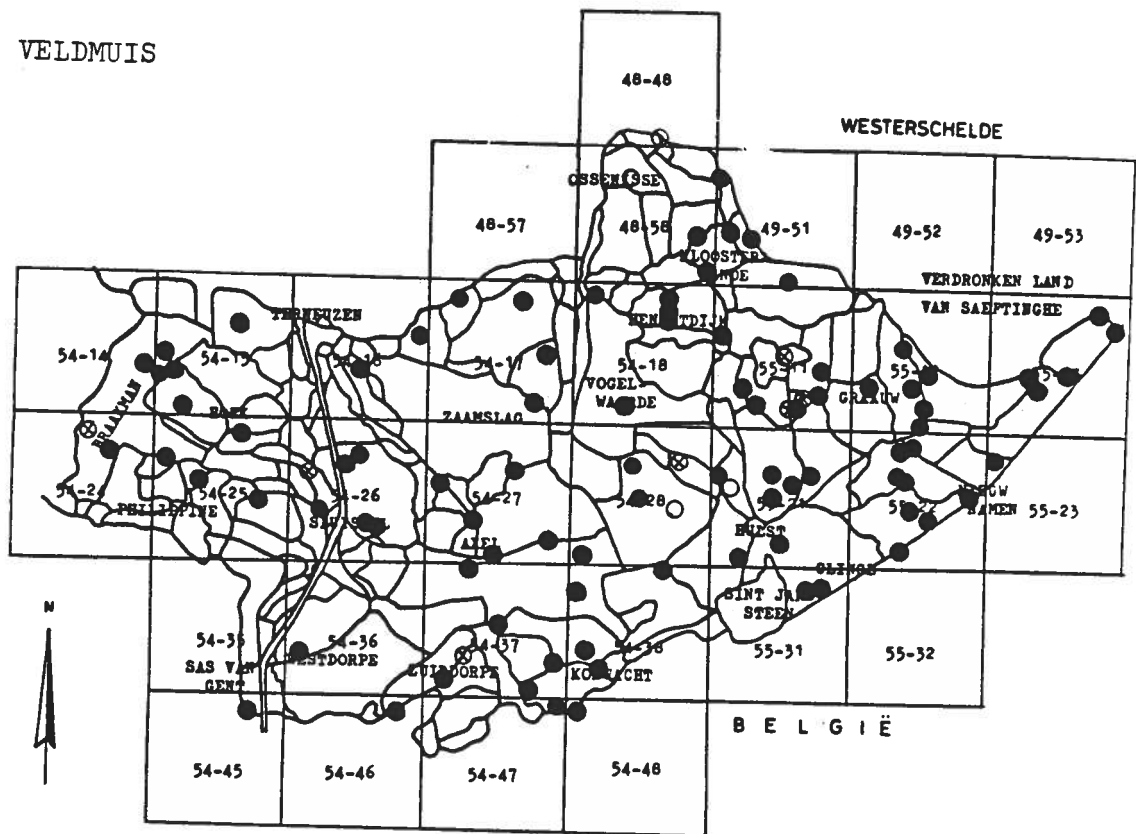

De Veldmuis is een karakteristieke soort voor niet te hoge grasvegetaties op dijken, bermen, greppelkanten en weilanden. Het is het meest algemene zoogdier. In nagenoeg alle braakbalpartijen zijn schedelresten van deze soort gedetermineerd.

Braakbalvondsten							
Kerkuil	Ransuil	Velduil	Steenuil	T.valk	Bl.reiger	Totaal	
1406	1401	1	78	186	1	3073	

Voor de meeste predatoren vormt de Veldmuis een belangrijk stapelvoedsel. De Veldmuis is vrijwel uitsluitend aangetroffen in die blokken waarin braakballen zijn verzameld. We hebben de soort in de overblijvende blokken niet kunnen vangen. Uitgaande van de braakbalgegevens zou de Veldmuis in de polderstreek een duidelijk overwicht hebben op de Aardmuis, *Microtus agrestis*, in het - wat ruigere - zandgebied is dat nauwelijks of niet het geval.

VELDMUIS

Braakbalgegevens :

<u>1979</u>			
0507	T.a.	39 LP	55-21 't Jagertje Hulst
12	T.a.	2 LP	54-38 Eikenlaan Koewacht
2712	T.a.	2 LP	54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe
2812	T.a.	4 LP	55-21 't Jagertje Hulst
<u>1980</u>			
0103	T.a.	12 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
0307	T.a.	10 JM	54-36 Graafjansdijk Westdorpe
1007	T.a.	3 LP	54-37 't Zand
2211	A.o.	64 CP	54-14 Braakman Noord
1312	A.o.	143 CP	54-14 Braakman Noord
1312	A.o.	100 CP	54-24 Braakman Zuid
<u>1981</u>			
2401	T.a.	4 LP	54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe
1702	A.o.	72 CP	54-24 Braakman Zuid
1702	A.o.	23 CP	54-14 Braakman Noord
3103	T.a.	71 JM	54-26 Blikstr.Terneuzen
1304	T.a.	1 JM	54-45 Poelpolder
0606	T.a.	3 LP	54-38 Eikenlaan Koewacht
0506	F.t.	1 MB	55-11 Grootmoedersdijk
1306	F.t.	1 MB	55-22 Kleine kreek
1606	F.t.	1 MB	55-21 Patrijzenhoek
0307	F.t.	2 MB	54-18 Kampen
1007	F.t.	2 MB	55-22 Beer-weg Louisapolder
2409	T.a.	20 WV	55-11 Grootmoedersdijk
0310	T.a.	17 JM	54-45 Poelpolder
0310	T.a.	37 JM	54-26 Blikstr.Terneuzen
2410	T.a.	23 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
3110	A.n.	19 WV	54-17 Grootte- Huissenspolder
1411	A.o.	23 WV	55-31 WMZ Clinge
2412	T.a.	1 JM	54-45 Poelpolder
2412	T.a.	45 JM	54-26 Blikstr.Terneuzen
<u>1982</u>			
0201	T.a.	9 LP	54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe
3001	T.a.	12 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
1402	A.o.	6 WV	55-31 WMZ Clinge
2309	T.a.	4 LP	54-37 NieuwKarnemelkstr.Koewacht
0512	T.a.	1 LP	54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
1312	T.a.	64 WV	54-36 Graafjansdijk Westdorpe
<u>1979</u>			
1412	F.t.	6 MB	54-37 Fort St.Joseph
2812	T.a.	12 WV	55-21 Hontenissestr.Hulst
<u>1983</u>			
0502	A.o.	15 WV	55-31 WMZ Clinge
2209	A.o.	1 WV	55-31 WMZ Clinge
2810	T.a.	10 WV	55-21 Hoge weg Hulst
2812	T.a.	5 WV	54-26 Coegorstr.Koegorspolder
<u>1984</u>			
01	A.o.	10 MB	55-12 School Graauw
0701	T.a.	2 WV	54-26 Kruisweg Koegorspolder
0502	A.n.	2 MB	54-27 Steenovens
0802	F.t.	6 MB	55-13 Hedwig-/Prosperpolderdijk
1102	F.t.	3 WV	54-17 Zaamslagdijk Zaamslagveer
1102	F.t.	1 MB	55-11 Grote Vogel
1202	A.o.	8 MB	55-31 WMZ Clinge
1202	A.n.	4 WV	55-13 Hedwigpolder Ezelstal
1302	F.t.	2 MB	54-37 Fort St.Joseph
1302	F.t.	2 WV	54-38 Absdale
2302	F.t.	3 WV	55-22 Halfeind
2602	A.n.	3 MB	54-25 Binnendijk Hoek
2702	A.o.	54 MB	54-26 Villapark Sluiskil NSM
2702	A.o.	25 MB	54-26 Villapark Sluiskil NSM
0403	T.a.	176 MB	54-15 NieuwNeusenpolder DOW
0603	A.n.	3 MB	55-11 Mispadpolder
0603	F.t.	6 MB	55-12 v.Alstein-/Kon.Emmapolderdijk
1203	A.o.	87 MB	55-12 Kon.Emmapolder
1203	A.o.	61 MB	54-24 Braakman Zuid
1203	A.o.	11 MB	55-12 v.Alsteinpolder
1203	A.o.	63 MB	54-18 Doolhof Hengstdijk
1203	A.o.	164 MB	54-14 Braakman Noord
1203	F.t.	24 MB	54-18 Kerkestr.Hengstdijk
1203	F.t.	59 MB	48-58 Groenendijk
1203	F.t.	4 MB	54-18 boong. Kerkestr.Hengstdijk
1303	A.n.	1 MB	55-22 Pannenkeet
1403	F.t.	12 MB	54-25 Oud Vogelschorpolder
1403	F.t.	3 MB	54-25 Kanaalpolder
1403	F.t.	1 WV	54-26 Dolfsedijk
1503	A.o.	2 MB	48-58 NH-kerk Kloosterzande

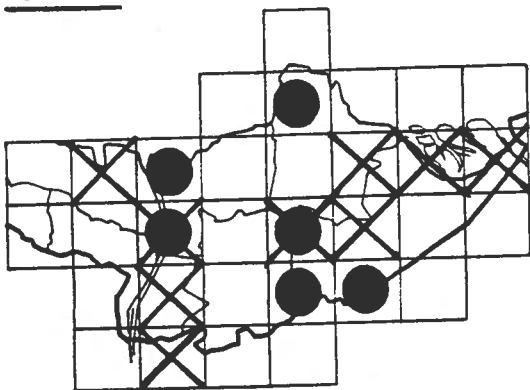
1703 T.a.	155 MB	55-11	Grootmoedersdijk	1206 A.n.	2 MB	55-23	Veerstr.Saaftingepolder
1703 A.o.	52 MB	54-18	La Salette Vogelwaard	1206 F.t.	1 MB	55-22	Vuilmuil
1803 A.o.	31 MB	55-22	Nieuw Namen	1206 F.t.	3 MB	55-22	Koningsdijk Bedmar
1803 A.o.	105 MB	55-13	Spuikom Hedvigpolder	1206 F.t.	1 MB	55-12	v.Alstein/Kon.Emmaplrdk-N
1803 A.n.	3 MB	55-13	Prosperpolder Noord	1406 T.a.	3 MB	55-11	Oude Grouwpolder
2503 T.a.	561 MB	55-21	Hontenissestr.Hulst	1506 F.t.	3 MB	54-38	kreekrest 2eVerkort'ng
2603 A.o.	89 MB	55-31	WMZ Clinge	1606 F.t.	3 MB	54-38	Abdale
2703 T.a.	7 MB	54-38	Klapstr.Koewacht	2106 F.t.	4 MB	54-15	Koudepolderstr.Riemens-1
2803 A.o.	1 MB	54-16	v.d.Waalstr.Terneuzen	2106 F.t.	4 MB	54-15	Westgeul Braakman
3003 A.o.	5 MB	55-21	Den Driekhoek Hulst	2106 F.t.	2 MB	54-25	Oud Vogelschorpolder
04 F.t.	6 MB	55-11	Scheldevaartshoek	2106 F.t.	2 MB	54-25	Stelle-/Braakmanpolderdijk
0204 F.t.	3 MB	54-28	Hof Dubois Axel	2206 A.n.	1 MB	55-13	Prosperpolder Noord
0304 A.o.	25 MB	55-11	School Terhole	2206 F.t.	2 MB	55-13	Hedvig-/Prosperpolderdijk
0304 A.o.	13 MB	55-21	't Jagertje Hulst	2206 F.t.	1 MB	55-13	boomg. Zorgdijk
0604 A.o.	2 MB	55-31	WMZ Clinge	2606 F.t.	1 MB	48-58	Groenendijk
0604 A.o.	26 MB	54-46	bosje Oudenpolder	2606 F.t.	1 MB	49-51	Gat van Ko
0604 A.o.	22 MB	54-37	Burgstr.Axel	2806 F.t.	1 MB	54-27	Margrette
0904 T.a.	2 MB	55-21	Carmelweg Hulst	0807 A.o.	29 MB	54-27	Armendijk
1104 A.o.	1 MB	54-37	Burgstr.Axel	1007 F.t.	1 MB	55-12	v.Alstein-/Louisapolderdijk
1604 A.n.	7 MB	49-51	Noordhofpolder	1407 F.t.	7 MB	54-47	kreekrest NieuwKarn.polder
2104 A.o.	15 MB	54-37	Burgstr.Axel	1985			
2704 T.a.	10 MB	54-17	Andijkpolder Kwakkel	01 T.a.	1 MB	49-51	Nieuwstr. Kruispolder
0105 T.a.	2 MB	55-11	Oude Grouwpolder	01 T.a.	23 MB	54-45	Poelpolder
0205 F.t.	1 MB	54-27	Nooitgedacht Axel	02 A.o.	7 MB	54-17	Kleine Huissenspolder
0705 A.o.	20 MB	54-27	RK-kerk Axel	02 A.o.	3 MB	54-17	Andijkpolder de Kwakkel
2005 A.n.	9 MB	49-51	Den Beck	02 A.f.	1 MB	54-15	Braakmanpolder
2205 A.o.	22 MB	55-22	Vlaamsekreek	0802 T.a.	2 MB	54-26	Coegorsstr.Koegorspolder
2305 T.a.	20 MB	54-45	Poelpolder	0803 A.n.	4 MB	54-28	Hogeweg west Groot Eiland
0206 A.n.	2 MB	54-15	Riemens-2	1203 A.c.	1 MB	54-28	Plaatje Groot Eiland
0906 T.a.	18 MB	54-25	Kanaalpolder	07 T.a.	13 LP	54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht
0906 A.n.	1 MB	55-11	Mispadpolder	2810 F.t.	1 MB	54-16	Margarethapolder
0906 A.n.	1 MB	54-25	Oud Vogelschorpolder				

Vangsten/vondsten/Veldwaarnemingen:

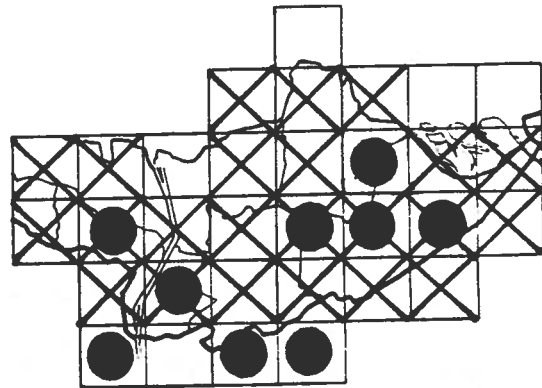
1979			
1802	54-26	HC	1 Bontepolder
1008	48-48	MB	1 Kreverhille
1980			
zomer	55-11	EH+AS	Eeckenissepolder
zomer	55-11	EH+AS	Mispad
zomer	55-11	EH+AS	Vlietdijk
1981			

0807	54-28	MB	1 Brug nr 8
0309	48-58	PM	1 Nijspolder
1983			
08	54-28	WM	div. Havikpolder
1109	55-21	WM	1 Patrijzenhoek
1984			
0804	54-25	HC	1 Braakman Zuid
0307	54-37	MB+JV	1 Zuiddorpe

Woelrat

Arvicola terrestris Linnaeus, 1758

De Woelrat is een soort kenmerkend voor het nieuw verkavelde polderland van na de herverkavelingen met z'n steil afgegraven oevers van sloten en polderleidingen. Hierin worden uitgebreide gangenstelsels gegraven en met enig geduld krijgt men er vlot exemplaren van de soort te zien. In braakballen wordt de Woelrat door z'n grootte niet vaak aangetroffen zodat deze geen indicatie kunnen geven omtrent de talrijkheid.

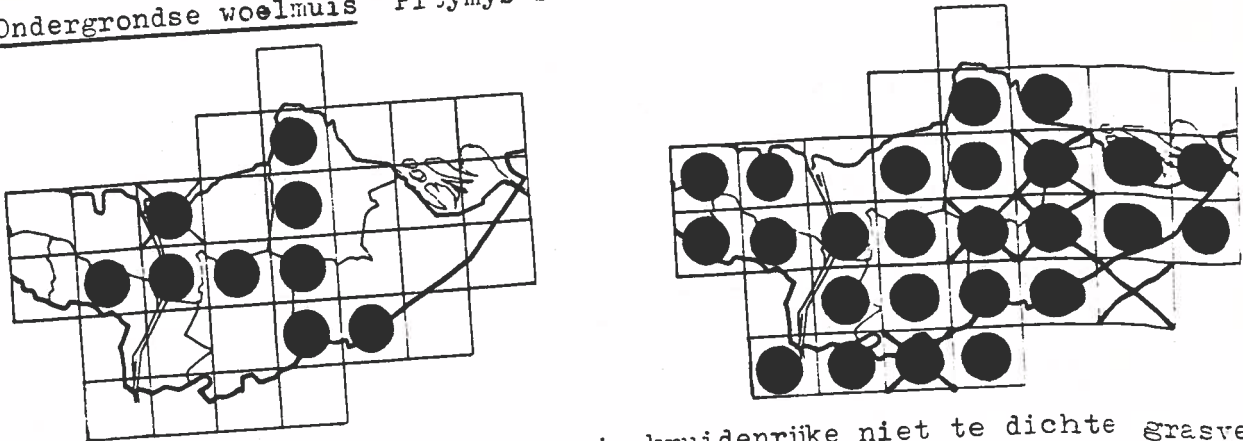

0705 54-25 HC 1 v. Remoorterepolderkreek
 1205 55-13 RB+MB 1 Prosperpolder Noord
 2305 54-28 MB 1 Havikpolder
 0106 54-26 JV 2 Dekkerspolder
 0506 54-15 BC 1 NieuwNeusenpolder DOW
 1806 54-27 GD 1 Margrette
 2306 48-57 MB+JV 2 Eendragtspolder
 2706 55-32 MB+WV 1 Opperstr. Clinge
 2806 54-27 MB+JV 1 Pouckedijk
 2906 55-21 MB 1 Hogeveg Hulst

0207 49-51
 1985
 1803 54-17
 1806 48-57
 0708 54-27
 0209 55-22
 0709 55-21
 0210 55-22
 0410 54-35

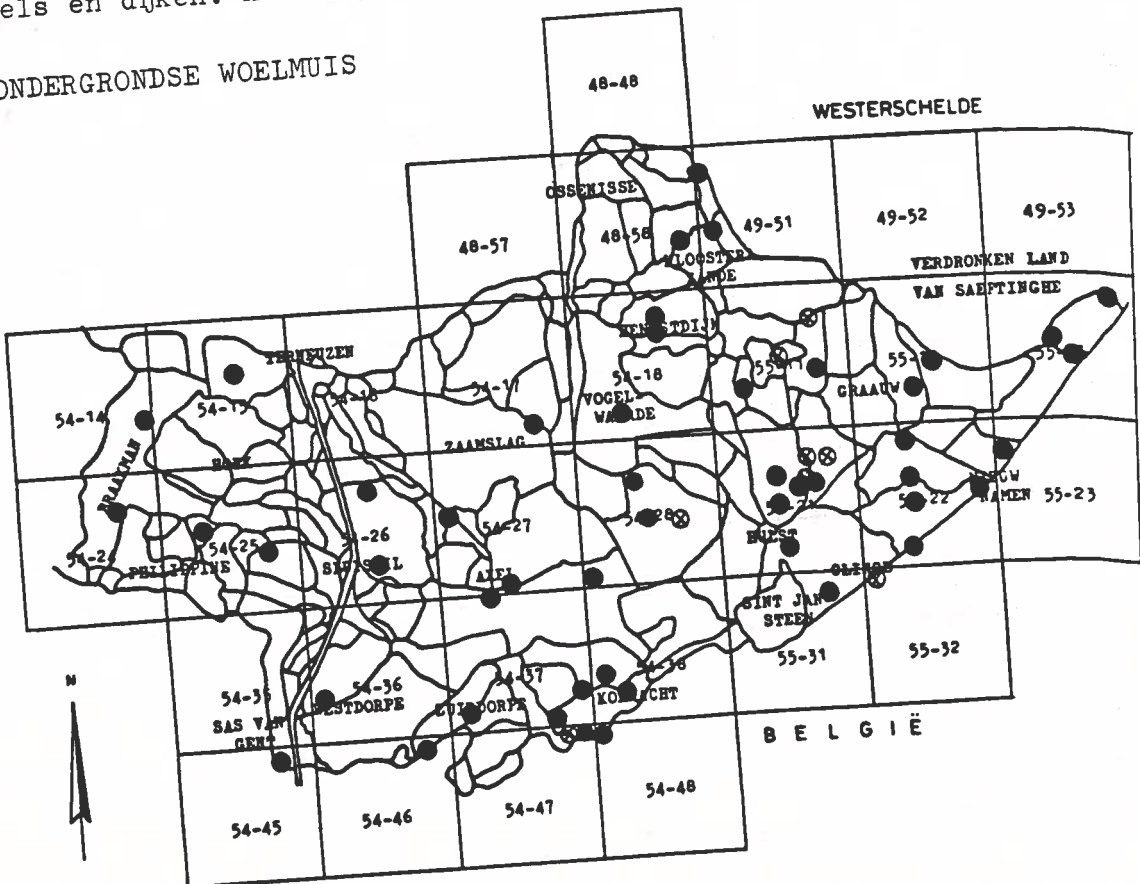
MB 1 Kruispolder gemaal
 MB 1 Andijkseweg Zaamslag
 JV 1 Eendragtspolder
 GD 1 Margrette
 RB 1 Opperstr./Wiestijnstr.
 ET 1 Buitenvest
 RB 1 Schelpstr. Nieuw Namen
 JK div. bezinkvijvers CSM. Sas v. Gent

Ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus* De Séllys-Longchamps, 1836

Deze woelmuis wordt aangetroffen in kruidenrijke niet te dichte grasvegetaties op een enigszins losse - vaak zandige - bodem: bermen, greppels en dijken. Het is een nachtdier dat voornamelijk ondergronds in z'n

ONDERGRONDSE WOELMUIS

gangenstelsel leeft. Ze zijn dan ook het meest gevangen nabij een uitgang van zo'n gangenstelsel in de helling van een kruidenrijke sloot, dijk of greppel. In braakballen komt de Ondergrondse woelmuis ondanks z'n verborgen levenswijze geregeld voor. Ook in kleine partijen treffen we hem aan en zelfs in die van een dagvogel als de Torenvalk.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Blauwe reiger	Totaal
136	120	10	13	1	280

Stellig is de soort in het gewest dan ook niet zeldzaam. Dit blijkt ook uit vangsten gedaan door 't Hart & Straetmans (1981). Zij vingden op zes vangstplaatsen maar liefst dertig verschillende individuen. De soort is in het merendeel der blokken aangetroffen.

Biometrische gegevens

Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtervoet	Oorlengte
1	M	16	95	31		
2	V	16.5	94	36	16.5	8
					16	-

Braakbalgegevens:

1979							
0507	T.a.	1 LP 55-21	't Jagertje Hulst				
1980							
0103	T.a.	5 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	1403	F.t.	1 MB 54-25	Oud Vogelschorpolder
1007	T.a.	4 LP 54-37	't Zand Koewacht	1703	T.a.	5 MB 55-11	Grootmoedersdijk
1312	A.o.	1 CP 54-14	Braakman Noord	1703	A.o.	9 MB 54-18	La Salette Vogelwaard
1312	A.o.	3 CP 54-24	Braakman Zuid	1803	A.o.	9 MB 55-22	Nieuw Namen
1981				1803	A.o.	6 MB 55-13	Spuikom Hedwigpolder
2401	T.a.	2 LP 54-37	Hoofdst.Zuiddorpe	2503	T.a.	37 MB 55-21	Hontenissestr.Hulst
1702	A.o.	3 CP 54-24	Braakman Zuid	2603	A.o.	13 MB 55-31	WMZ Clinge
0606	T.a.	4 LP 54-38	Eikenlaan Koewacht	2703	T.a.	1 MB 54-38	Klapstr.Koewacht
2409	T.a.	1 WV 55-11	Grootmoedersdijk	3003	A.o.	1 MB 55-21	Den Driekhoek Hulst
2410	T.a.	5 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	0204	F.t.	1 MB 54-28	Hof Dubois Axel
1982				0304	A.o.	1 MB 55-21	't Jagertje Hulst
0201	T.a.	5 LP 54-37	Hoofdst.Zuiddorpe	0604	A.o.	1 MB 54-46	boesje Oudenpolder
3001	T.a.	6 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	0604	A.o.	1 MB 54-37	Burgstr.Axel
2309	T.a.	5 LP 54-37	NieuwKarnemelkstr.Koewacht	0904	T.a.	3 MB 55-21	Carmelweg Hulst
2811	T.a.	1 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	1104	A.o.	1 MB 54-37	Burgstr.Axel
1312	T.a.	11 WV 54-36	Graafjansdijk Westdorpe	1604	A.n.	1 MB 49-51	Noordhofpolder
1983				0105	T.a.	1 MB 55-11	Oude groeppolder
1902	T.a.	1 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	0705	A.o.	2 MB 54-27	RK-kerk Axel
2812	T.a.	2 WV 54-26	Coegorsstr.Koegorspolder	2005	A.n.	5 MB 49-51	Den Eeck
1984				2205	A.o.	2 MB 55-22	Vlaamse kreek
0502	A.n.	1 WV 55-13	Petrushoeve Hedwigpolder	2305	T.a.	13 MB 54-45	Poelpolder
1102	F.t.	1 WV 54-17	Zaanslagveer Zaanslagsdijk	0906	T.a.	2 MB 54-25	Kanaalpolder
2702	A.o.	2 MB 54-26	Villapark Sluiskil NSM	1206	A.n.	1 MB 55-23	Veerstr.Saafteingepolder
2702	A.o.	5 MB 54-26	Villapark Sluiskil NSM	1206	F.t.	1 MB 55-22	Vuilmuil
0403	T.a.	2 MB 54-15	NieuwNeusenpolder DOW	1206	F.t.	1 MB 55-22	Koningsdijk Bedmar
1203	A.o.	4 MB 55-12	Kon.Emmapolder	1406	T.a.	3 MB 55-11	Oude groeppolder
1203	A.o.	26 MB 54-24	Braakman Zuid	2106	F.t.	1 MB 54-25	Oud Vogelschorpolder
1203	A.o.	1 MB 55-12	v.Alsteinpolder	2206	F.t.	1 MB 55-13	Hedvig-/prosperpolderdijk
1203	A.o.	14 MB 54-18	Doolhof Hengstdijk	2806	F.t.	1 MB 54-27	Margrette
1203	A.o.	14 MB 54-14	Braakman Noord	1407	F.t.	2 MB 54-47	kreekrast NieuwKarn.polder
1203	F.t.	1 MB 54-18	Kerkstr.Hengstdijk	1985			
1203	F.t.	2 MB 48-58	Groenendijk	01	T.a.	8 MB 54-45	Poelpolder
1303	A.n.	1 MB 55-22	Pannenkeet	0803	A.n.	1 MB 54-28	Hogeweg Groot Eiland west
				1203	A.c.	1 MB 54-28	Plaatje Groot Eiland
				07	T.a.	8 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht

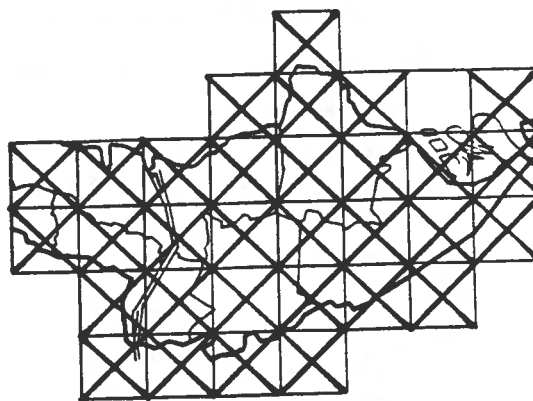
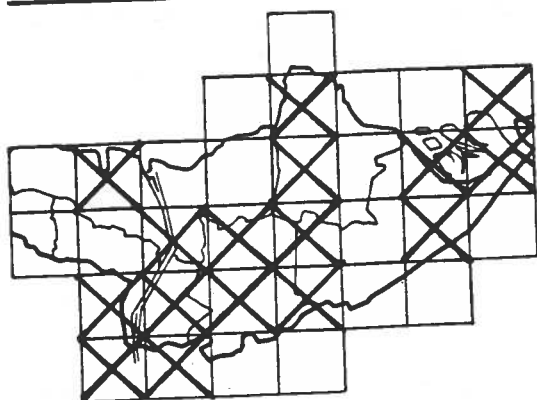
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1980			
zomer 55-11	EH+AS	Kruispoldersedijk	
zomer 55-11	EH+AS	Eeckenissepolder	
zomer 55-21	EH+AS	Veldstr.Hulst	
zomer 55-21	EH+AS	Zeildijk	
zomer 55-21	EH+AS	't Jagertje	
zomer 54-47	EH+AS	Nieuw Karnemelkpolder	

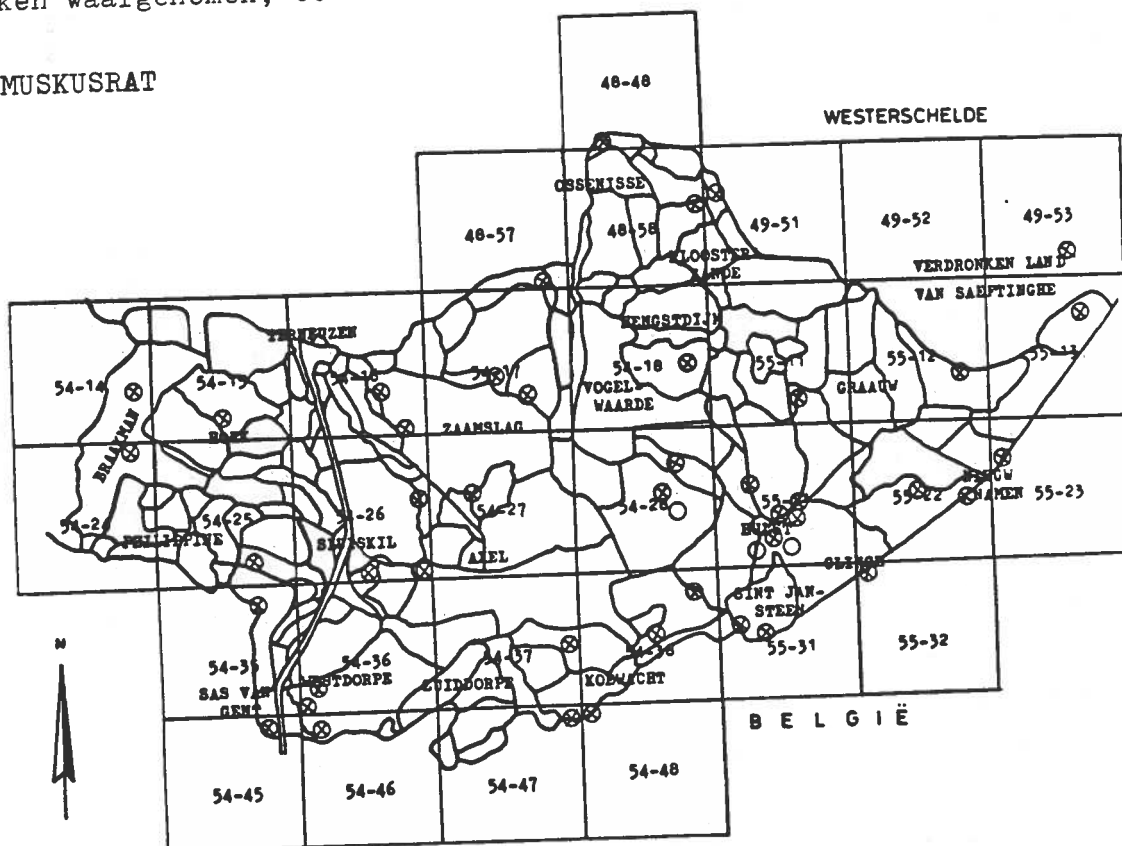
1984			
1	1005	54-32	MB+WV Opperstr./Capelledreef
2	0606	54-28	MB+WV Brug nr 8

Muskusrat

Ondatra zibethicus Linnaeus, 1766

Volgens buitendienstambtenaren van de Directie Faunabeheer, afdeling Muskusrattenbestrijding komt deze soort overal in het gewest talrijk voor met uitzondering van het uiterste noorden bij Perkpolder. Het talrijkst zijn ze in de grensstrook met België vanwaar massaal import plaatsvindt, en in het moeilijk begaanbare terrein vol killen en geulen van het Verdrongen Land van Saefthinghe. De dieren worden in de streek zeer intensief bestreden maar vooralsnog slaagt men er niet in de soort daadwerkelijk af te doen nemen. Op de verspreidingskaart zijn alleen de bij ons gedocumenteerde gegevens opgenomen. De soort is in nagenoeg alle blokken waargenomen, ook in het uiterste noorden (48-48). Er werd geduren-

MUSKUSRAT

de de inventarisatie voornamelijk gezocht naar holenstelsels en winterhuten. De soort komt aan vrijwel alle waterlopen, tot in de kleinste slootjes toe, voor.

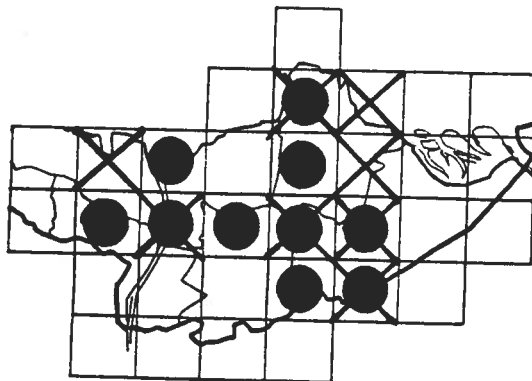
Biometrische gegevens

Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtersvoet
1	M	1350	352	241	71

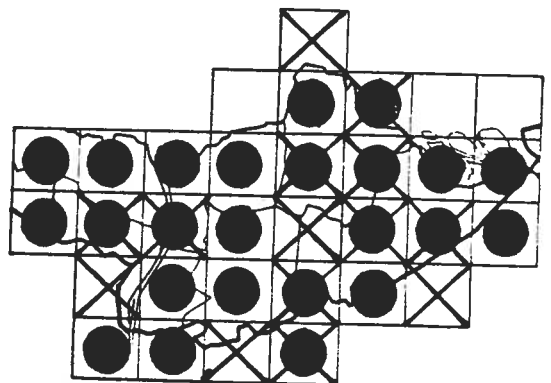
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

<u>1981</u>					
2012	54-47	LP winternest Peereboomsgat	2204	54-16	Du 1 jachthaven Otheensekreek
<u>1982</u>					
0905	55-21	ET 1 Waterstraat Hulst	2804	55-32	RB+MB graafsporen Kil Saaftingepolder
2207	55-21	ET 1 Linie Hulst	05	54-15	JP 1 Voorste kreek
12	54-48	LP 2 winterhuten Peereboomsgat	0405	55-21	S 1 Oude zoutdijk
<u>1983</u>					
0405	55-21	ET 1 Moervaart Hulst	0705	55-32	MB+WV graafsporen Opperstr./Capelledree
08	54-27	GD 1 Rondeputten	1205	49-53	MB vraatsporen Dam Noord Saeftinghe
08	55-12	FB 1 Emmadorp	2305	54-28	MB graafsporen Havikpolder
0606	49-51	ME 1 Noorddijkpolder	2505	54-46	MB graafsporen Canisvliet zuidkreek
1008	55-21	FB 1 Steensedijk	0106	54-17	EJ 1 Poldersekreek
1208	48-58	MB 1 Rooskesveel	0206	55-21	ET 2 Moerschans
1909	54-37	MB vraatresten Mattijsstr.Koewacht	06	54-35	DE 1 St.Albertpolder
1810	55-22	RB+MB graafsporen Koningsdijk Nieuw Namen	0506	54-16	MB graafsporen Kraagbrug
11	54-18	JD 1 Serpauluspolder	1806	48-48	JV 1 vrmlg schor Ossenisse
1311	55-13	RB winternest Hedwigpolder	2706	55-21	ET 1 Moerschans
12	55-31	PV 1 Hellestraat Heikant	0107	48-48	JV 1 vrmlg schor Ossenisse
<u>1984</u>					
01	54-28	LSdiv. winternesten Groot Eiland	0807	48-57	WV+MB 1 Eendragpolder
01	54-14	CR div. winternesten Braakman Noord	12	54-48	LP winterhuten Peereboomsgat
01	54-24	CR div. winternesten Braakman Zuid	<u>1985</u>		
01	54-25	HC winternest v.Remoorterepolder	1002	54-28	MB winterhut Groot Eiland
1401	55-11	MB winternest Rottevljet	1803	55-22	MB winterhut Vuilmuil
1401	55-21	MB winternest Buitenvest Hulst	1803	54-18	MB winterhut Ruischendegat
1102	54-26	MB+WV winternest Axelsekreek	1405	54-38	CS 1 Kapergat
2502	54-45	MB 1 Poelpolder	1805	54-26	JG 1 Schapenbout
1503	54-38	FB 1 Linex Koewacht	2405	54-26	JG 1 Dekkerspolder
2503	54-36	MB winternest Oostmolenkreek	0106	54-36	WV 1 Canisvliet
2803	55-21	ET 1 Steensedijk Hulst	0406	55-31	JV graafsporen WMZ St.Jansteen
			1809	54-28	NB 1 Brug nr 8
			0110	55-21	MB 1 Buitenvest Hulst
			1610	54-17	MB 1 kreekrest Andijkpolder

Bosmuis

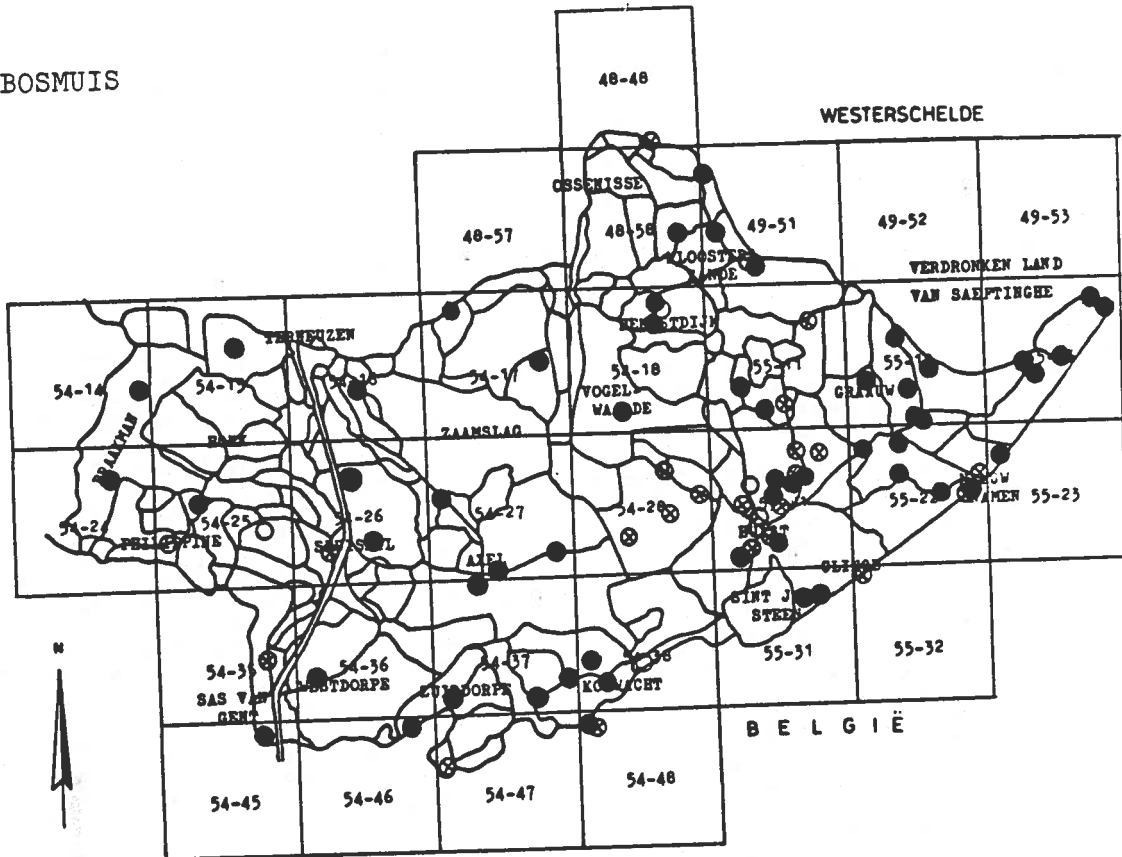

Apodemus sylvaticus Linnaeus, 1758

De Bosmuis komt voor in een grote variatie aan biotopen mits enige dichte begroeiing aanwezig is. Gevangen zijn ze aan bosranden, in kleine bosjes, op een verwilderde spoorlijn en op dijken en bermen met verspreid of aaneengesloten struikgewas en bramen. 's Winters komen ze vaak tot in stallen, schuren etc. en in die tijd vallen geregeld exemplaren ten prooi aan katten of muizevallen. Alleen in braakballen van de Ransuil

BOSMUIS

wordt de Bosmuis in grote aantallen aangetroffen, hetgeen gezien het jachtgebied van deze soort niet verwonderlijk is.

Braakbalvondsten		Steenuil	Torenvalk	Totaal
Kerkuil	Ransuil	13	13	1011
202	783			

Gezien het aantal braakbalvondsten en het grote aantal vangsten is deze soort algemeen en plaatselijk zeer algemeen. Uit nagenoeg alle blokken zijn gegevens verzameld.

Biometrische gegevens

Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtersvoet	Oorlengte
1	V	-	102	97	22.5	16
2	V	-	79	79	23	16
3	-	-	80	80	16	-
4	-	-	80	80	-	-
5	M	27	87	107	22	17
6	V	17.5	88.5	85	21	15
7	V	26	98	100	23	17
8	V	19	94	-	21.5	16
9	M	23	92	78	22	16
10	M	25	88	86	23	15.5
11	-	14	70	69	23	14
12	M	18	89	81	22	13
13	M	18	88	82	21.5	13.5
14	-	4	52	40	16	9
15	M	19	88	88	22	14

16	V	19	91	90	22.5	15
17	-	19	83	83	21	15
18	M	25	95	94	23	13.5
19	V	16	82	74	21.5	12
20	V	17.5	88	88	22	15
21	M	20.5	91	95	23	15.5
		20.2+3.8	87.7+7.3	86.1+9.4	21.9+1.6	14.9+1.4

Braakbalgegevens:

1979		1203 A.o.		56 MB	54-24	Braakman Zuid
0507	T.a.	11 LP	55-21	't Jagertje	Hulst	
12	T.a.	2 LP	54-38	Eikenlaan	Koewacht	
2712	T.a.	1 LP	54-37	Hoofdstr.	Zuiddorpe	
2812	T.a.	1 LP	55-21	't Jagertje	Hulst	
1980		1203 F.t.		1 MB	54-18	Kerkstr. Hengstdijk
0307	T.a.	5 JM	54-36	Westdorpe	Graafjansdijk	
1007	T.a.	5 LP	54-37	't Zand		
2211	A.o.	12 CP	54-14	Braakman	Noord	
1312	A.o.	20 CP	54-14	Braakman	Noord	
1312	A.o.	53 CP	54-24	Braakman	Zuid	
1981		1203 F.t.		3 MB	48-58	Groenendijk
1702	A.o.	31 CP	54-24	Braakman	Zuid	
1702	A.o.	15 CP	54-14	Braakman	Noord	
3103	T.a.	4 JM	54-26	Blikstr.	Terneuzen	
1304	T.a.	2 JM	54-45	Poelpolder		
0606	T.a.	2 LP	54-38	Eikenlaan	Koewacht	
2409	T.a.	4 WV	55-11	Grootmoedersdijk		
0310	T.a.	4 JM	54-45	Poelpolder		
0310	T.a.	2 JM	54-26	Blikstr.	Terneuzen	
1411	A.o.	5 WV	55-31	WMZ	Clinge	
1982		1403 F.t.		1 MB	54-27	Margrette
3001	T.a.	3 LP	54-48	OudeKarnemelkstr.	Koewacht	
1402	A.o.	2 WV	55-31	WMZ	Clinge	
2309	T.a.	3 LP	54-37	Nieuw Karnemelkstr.	Koewacht	
2811	T.a.	1 LP	54-48	OudeKarnemelkstr.	Koewacht	
0512	T.a.	2 LP	54-48	OudeKarnemelkstr.	Koewacht	
1312	T.a.	17 WV	54-36	Graafjansdijk	Westdorpe	
2812	T.a.	2 WV	55-21	Hontenissestr.	Hulst	
1983		1703 A.o.		2 MB	49-51	Veehoek
0201	T.a.	1 LP	54-48	OudeKarnemelkstr.	Koewacht	
0502	A.o.	9 WV	55-31	WMZ	Clinge	
1902	T.a.	1 LP	54-48	OudeKarnemelkstr.	Koewacht	
2209	A.o.	3 WV	55-31	WMZ	Clinge	
2810	T.a.	4 WV	55-21	Hoge Weg	Hulst	
1984		2603 A.o.		114 MB	55-31	WMZ Clinge
01	A.o.	8 MB	55-12	School	Graauw	
0802	F.t.	2 MB	55-13	Hedwig-/Prosperpolderdijk		
1202	A.o.	4 MB	55-31	WMZ	Clinge	
1202	A.n.	1 WV	55-13	Hedwigpolder	Ezelstal	
2702	A.o.	22 MB	54-26	Villapark	Sluiskil NSM	
2702	A.o.	13 MB	54-26	Villapark	Sluiskil NSM	
0403	T.a.	2 MB	54-15	NieuwNeusenpolder	DOW	
0603	A.o.	5 MB	55-12	v.Alsteinpolder		
1203	A.o.	83 MB	55-12	Kon. Emmapolder		
		1803 A.o.		12 MB	55-22	Nieuw Namen
		1803 A.o.		80 MB	55-13	Spuikom Hedwigpolder
		1803 A.n.		3 MB	55-23	Veerstr. Saafingepolder
		2503 T.a.		57 MB	55-21	Hontenissestr. Hulst
		2603 A.o.		114 MB	55-31	WMZ Clinge
		2703 T.a.		3 MB	54-38	Klapstr. Koewacht
		2803 A.o.		1 MB	54-16	v.d.Waalstr. Terneuzen
		3003 A.o.		3 MB	55-21	Den Driehoek Hulst
		0204 A.o.		1 MB	54-27	Armendijk
		0304 A.o.		13 MB	55-11	School Terhole
		0304 A.o.		9 MB	55-21	't Jagertje Hulst
		0604 A.o.		6 MB	55-31	WMZ Clinge
		0604 A.o.		22 MB	54-46	bosje Oudenpolder
		0604 A.o.		11 MB	54-37	Burgstr. Axel
		0904 T.a.		4 MB	55-21	Carmelweg Hulst
		1104 A.o.		1 MB	54-37	Burgstr. Axel
		1604 T.a.		1 WV	49-51	Noordhofpolder
		1604 A.n.		1 MB	49-51	Noordhofpolder
		2104 A.o.		5 MB	54-37	Burgstr. Axel
		2704 T.a.		2 MB	54-17	Andijkpolder Kwakkel
		0705 A.o.		11 MB	54-27	Rk-kerk Axel
		2005 A.n.		2 MB	49-51	Den Eeck
		2205 A.o.		1 MB	55-22	Vlaamse kreek
		2305 T.a.		16 MB	54-45	Poelpolder
		0906 T.a.		8 MB	54-25	Kanaalpolder
		1206 A.n.		5 MB	55-23	Veerstr. Saafingepolder
		2206 A.n.		1 MB	55-13	Prosperpolder Noord
		2206 F.t.		2 MB	55-13	boomgaard Zorgdijk
		0807 A.o.		8 MB	54-27	Armendijk
		1985				
		01 T.a.		3 MB	54-45	Poelpolder
		02 A.o.		3 MB	54-17	Kleine Huissenspolder
		02 A.o.		10 MB	54-17	Andijkpolder de Kwakkel
		07 T.a.		2 LP	54-48	OudeKarnemelkstr. Koewacht

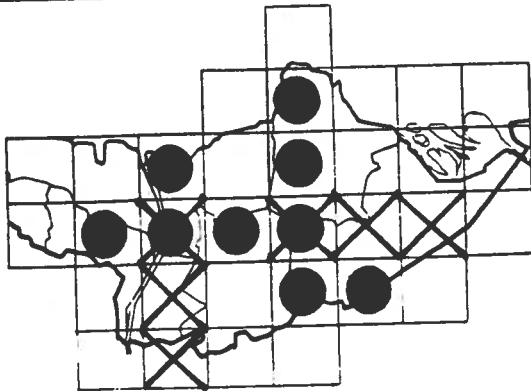
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1979		2903 55-21		MB+ET	1	Steensedijk Hulst
2008	54-26	MK	1	Sluiskil		
1980		* 2903 55-21		MB+ET	1	Zoutestr. Hulst
bosmuis		1 2 3103 55-32		MB+WV	2	Opperstr./Capelledreef
zomer	48-48	EH+AS				
zomer	55-11	EH+AS				
zomer	55-11	EH+AS				
zomer	55-21	EH+AS				
zomer	55-21	EH+AS				
zomer	55-21	EH+AS				
zomer	55-21	EH+AS				
zomer	55-21	EH+AS				
1981		5 * 0404 55-21		MB	1	Oude Zoutdijk
12	54-48	LP	±10	OudeKarnemelkstr.	Koewacht	
1983		* 0305 54-38		CJ+MB	1	St. Andries
* 1804	54-25	HC	1	Philippine		
1984		6 1105 55-32		MB+WV	1	Opperstr./Capelledreef
1803	55-21	Sp+MB	1	Saxhavenstr.	Hulst	
* 2403	55-21	MB+ET	2	Poorterslaan	Hulst	
2703	55-21	MB+Sp	1	Saxhavenstr.	Hulst	
		8 1605 55-21		MB+ET	1	Poorterslaan Hulst
		7 1605 48-48		MB+WV	1	Doorndijk/scheldedijk
		9 2105 55-21		MB+WV	1	v.d.Maelstedeweg Hulst
		* 2705 55-21		ET	1	Dubbelepoort Hulst
		11 3005 54-35		WV+PM	1	bosje CPC Sas van Gent
		10 2905 54-28		MB+WV	1	Vijfhoek
		12 0806 54-28		MB+WV	1	Brug nr. 8
		13 0906 54-28		MB+WV	1	spoorlijn/Kanaalkade
		14 * 0906 54-25		HC	1	Oud Vogelschorpolder
		15+16 1006 54-28		MB+WV	2	spoorlijn/Kanaalkade
		17+18+19 1206 54-28		MB+WV	3	spoorlijn/Kanaalkade

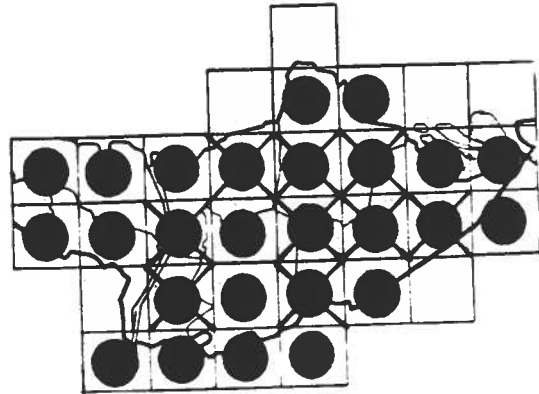
2006 55-21 ET 4 Trumanlaan Hulst
 • 0207 49-51 MB 1 Veekhoek
 07 54-48 NJN Peereboomsgat
 1985
 2021-2501 54-18 WV 2 boongaard Kerkstr.Hengstdijk

• 03 54-28 FE 1 Havikdijk
 09 55-22 MB+RB 1 Nieuw Namen
 0110 54-47 MB+Pl 2 Dorpstr.Zuiddorpe
 0310 54-47 MB+Pl 1 Dorpstr.Zuiddorpe

Dwergmuis

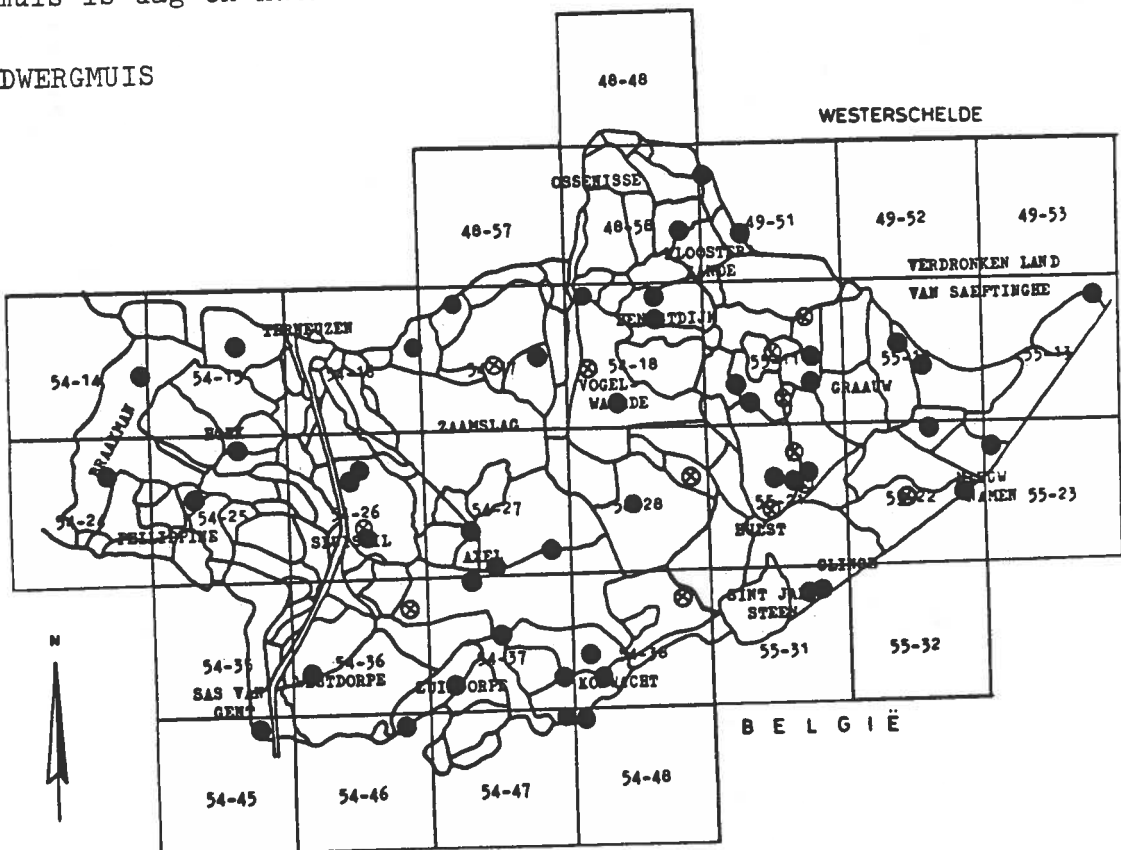

Micromys minutus Pallas, 1771

Dit kleinste inheemse knaagdier komt vooral voor in hooiland, vlasakkers, korenvelden, droog rietland, kortom in hoogopgaande grasvegetaties. Vaak wordt hun aanwezigheid verraden door bolvormige zomernestjes die tussen een paar stengels zijn vervlochten. Er zijn geen eigen vangsten. De Dwergmuis is dag en nacht actief met een ritme van ca. drie uur. Gedurende

DWERGMUIS

de niet actieve periode verbergt hij zich. Evenals bij de Dwergspitsmuis, *Sorex minutus*, zijn de schededelen klein en teer. Daardoor worden deze in braakbalpartijen vaak over het hoofd gezien. Toch zijn ze in braakballen van de meeste soorten aangetroffen, ofschoon steeds in een laag percentage.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Totaal
247	156	10	20	433

Opvallend is het relatief hoge aandeel in braakballen van de Torenvalk een dagjager - met bijzonder sterke maagsappen zodat veel materiaal verloren gaat. Het werkelijk aandeel in braakballen van deze soort moet dus hoger zijn. Daardoor is deze soort in het gewest niet zeldzaam eerder algemeen. De Dwergmuis is in het overgrote deel van de blokken vastgesteld.

Braakbalgegevens:

<u>1979</u>							
0507	T.a.	4 LP 55-21	't Jagertje Hulst	0403	T.a.	3 MB 54-15	NieuwNeusenpolder DOW
12	T.a.	1 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	1203	A.o.	6 MB 55-12	Kon. Emmapolder
2812	T.a.	2 LP 55-21	't Jagertje Hulst	1203	A.o.	8 MB 54-24	Braakman Zuid
<u>1980</u>				1203	A.o.	5 MB 54-18	Doolhof Hengstdijk
0103	T.a.	4 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	1203	A.o.	9 MB 54-14	Braakman Noord
1007	T.a.	9 LP 54-37	't Zand	1203	F.t.	1 MB 54-18	Kerkstr.Hengstdijk boong.
2211	A.o.	3 CP 54-14	Braakman Noord	1703	T.a.	23 MB 55-11	Grootmoedersdijk
1312	A.o.	3 CP 54-14	Braakman Noord	1703	A.o.	5 MB 54-18	La Salette Vogelwaarde
1312	A.o.	8 CP 54-24	Braakman Zuid	1803	A.o.	1 MB 55-22	Nieuw Namen
<u>1981</u>				1803	A.o.	12 MB 55-13	Spuikom Hedwigpolder
2401	T.a.	2 LP 54-37	Hoofdstr.Zuiddorpe	1803	A.n.	4 MB 55-23	Veerstr.Saafingepolder
1702	A.o.	5 CP 54-24	Braakman Zuid	2503	T.a.	44 MB 55-21	Hontenissestr.Hulst
1702	A.o.	1 CP 54-14	Braakman Noord	2603	A.o.	59 MB 55-31	WMZ Clinge
3103	T.a.	41 JM 54-26	Blikstr.Terneuzen	2703	T.a.	7 MB 54-38	Klapstr.Koewacht
1304	T.a.	2 JM 54-45	Poelpolder	04	F.t.	6 MB 55-11	Scheldevaartshoek
0606	T.a.	1 LP 54-38	Eikenlaan Koewacht	0304	A.o.	1 MB 55-11	School Terhole
0307	F.t.	1 MB 54-18	Kampen	0304	A.o.	1 MB 55-21	't Jagertje Hulst
2409	T.a.	3 WV 55-11	Grootmoedersdijk	0604	A.o.	11 MB 54-46	bosje Oudenpolder
0310	T.a.	3 JM 54-45	Poelpolder	0604	A.o.	1 MB 54-37	Burgstr.Axel
0310	T.a.	9 JM 54-26	Blikstr.Terneuzen	1604	A.n.	1 MB 49-51	Noordhofpolder
2410	T.a.	2 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	2704	T.a.	1 MB 54-17	Andijkpolder Kwakkel
2412	T.a.	8 JM 54-45	Poelpolder	0105	T.a.	3 MB 55-11	Oude groeppolder
2412	T.a.	1 JM 54-26	Blikstr.Terneuzen	0205	F.t.	1 MB 54-27	Nooit Gedacht Axel
<u>1982</u>				0705	A.o.	1 MB 54-27	RK-kerk Axel
3001	T.a.	9 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	2305	T.a.	23 MB 54-45	Poelpolder
1402	A.o.	2 WV 55-31	WMZ Clinge	0906	T.a.	4 MB 54-25	Kanaalpolder
1312	T.a.	21 WV 54-36	Graafjansdijk Westdorpe	1206	A.n.	1 MB 55-23	Veerstr.Saafingepolder
1412	F.t.	1 MB 54-37	Fort St.Joseph	1206	F.t.	2 MB 55-12	v.Alstein-/Kon.Emmaplrdijk
<u>1983</u>				1406	T.a.	1 MB 55-11	Oude groeppolder
0201	T.a.	2 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	2606	F.t.	2 MB 48-58	Groenendijk
0502	A.o.	3 WV 55-31	WMZ Clinge	2606	F.t.	1 MB 49-51	Gat van Ko
1902	T.a.	1 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht	0807	A.o.	5 MB 54-27	Armendijk
2812	T.a.	1 WV 54-26	Coegorsstr.Terneuzen	1407	F.t.	1 MB 54-47	kreekrest NieuwNarn.polder
<u>1984</u>				<u>1985</u>			
0502	A.n.	1 WV 55-22	Louisapolder centrum	01	T.a.	10 MB 54-45	Poelpolder
1202	A.o.	2 MB 55-31	WMZ Clinge	02	A.o.	1 MB 54-17	Kleine Huissenspolder
1302	F.t.	1 MB 54-37	Fort St.Joseph	0803	A.n.	2 MB 54-28	Hogeweg west Groot Eiland
2602	A.n.	1 MB 54-25	Binnendijk Hoek	07	T.a.	2 LP 54-48	OudeKarnemelkstr.Koewacht
2702	A.o.	1 MB 54-26	Villapark Sluiskil NSM	2810	F.t.	3 MB 54-16	Margarethapolder
2702	A.o.	2 MB 54-26	Villapark Sluiskil NSM				

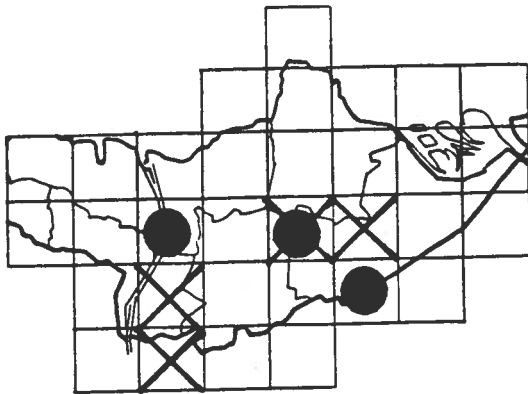
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

<u>1980</u>						
2803	54-26	AA 1	Villapark Sluiskil NSM	zomer 55-21	EH+AS	Zeildijk
zomer 55-11	EH+AS		Kruispoldersedijk	zomer 55-21	EH+AS	't Jagertje
zomer 55-11	EH+AS		Eeckenissepolder	zomer 55-21	EH+AS	Zoutestr. Hulst
<u>1982</u>						
zomer 55-11	EH+AS		Mispad	0608	54-36	MD nest Zwartenhoek

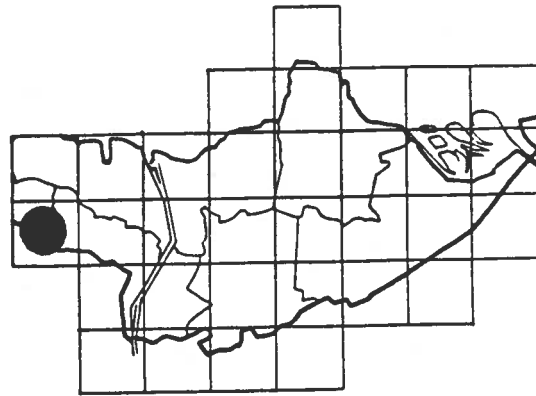
1983
0801 54-17 AA+PM nest Reuzenhoek
0610 54-18 MB nest Ruischendegat

1985
07 54-28 FE nest Havikpolder
07 55-22 RB nest Vuilmuil
0709 54-38 MB nest Kapersgat

Zwarte rat

Rattus rattus Linnaeus, 1758

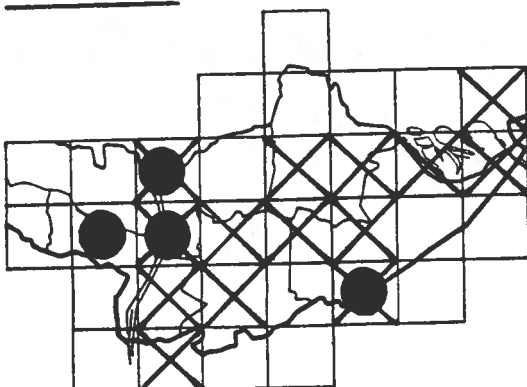

De Zwarte rat is in West-Europa vrijwel uitsluitend beperkt tot menselijke bebouwing. Tijdens een uitgebreid onderzoek in 1979 werd de soort nergens in het gewest aangetroffen (van Liere, 1979). Toch is de soort nadien nog enkele malen aangetroffen in braakballen van Ransuil alle afkomstig uit hetzelfde bosperceel in de Braakmanpolder. Mogelijk leven daar in de omgeving nog een of meer geïsoleerde populaties op boerderijen. Gezien een opmerking van Criel e.a. (1983) "mogelijk in de grensstreek met Zeeuws-Vlaanderen" denken we daarbij ook aan het aangrenzende Belgische gebied. Op hun verspreidingskaart wordt echter binnen twintig kilometer van onze vindplaats geen enkele melding aangegeven.

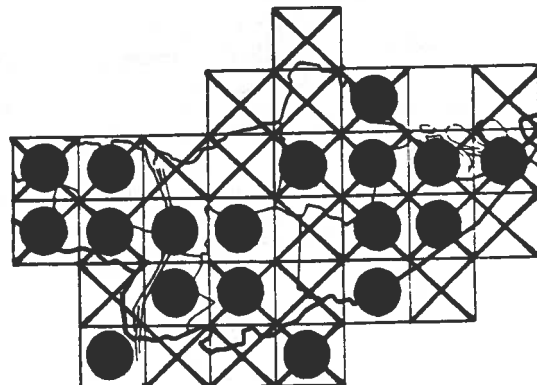
Braakbalgegevens:

1980
1312 A.o. 2 CP 54-24 Braakman Zuid
1984
1203 A.o. 1 MB 54-24 Braakman Zuid

Bruine rat

Rattus norvegicus Berkenhout, 1769

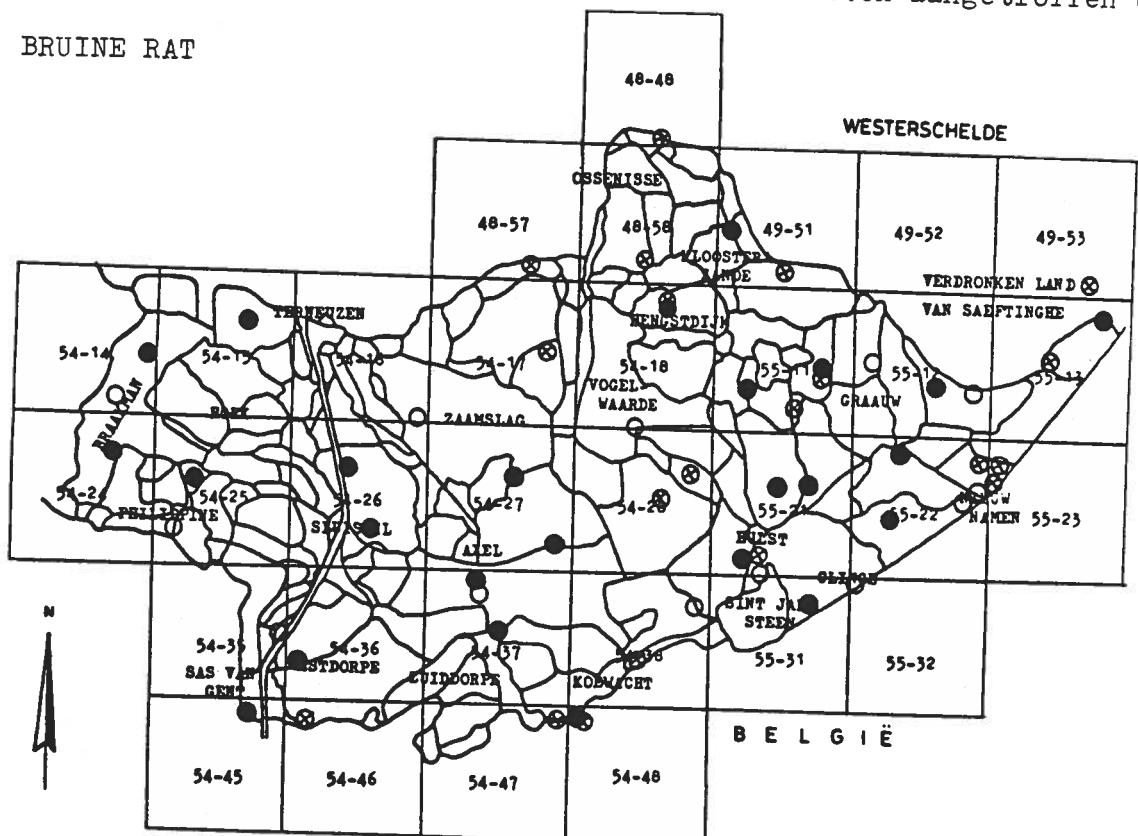
De Bruine rat heeft een bijzonder groot aanpassingsvermogen en komt nagenoeg overal voor waar menselijke bewoning is maar ook in het vrije veld, en dan voornamelijk langs waterkanten. Hierin worden uitgebreide holensystemen gegraven. Open vuilnisbelten in de buurt van water kunnen uitgroeien tot broeinesten van deze soort. De Bruine rat is in de eerste plaats een nachtdier met pieken van activiteit in de schemering en voor zonsopgang. Daardoor krijgt men de soort naar gelang z'n talrijkheid niet vaak te zien. Hij manifesteert zich echter duidelijk door vraatsporen en uitwerpselen. Hieraan is het ook te danken dat uit alle blokken waarnemingen zijn verkregen. Ondanks z'n grootte zijn er nog heel wat braakbalgegevens veelal van jonge exemplaren.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Totaal
24	17	4	2	47

Verder vallen Bruine ratten geregeld als verkeersslachtoffer. Buitendijks, in het Verdronken Land van Saeftinghe, komt de Bruine rat volgens mededelingen van buitendienstambtenaren van de Directie Fauna- en natuurbeheer afdeling Muskusrattenbestrijding zeer talrijk voor tot tegen de Westerschelde. De grootste dichtheid wordt echter bereikt in het zeer drassige zuidoostelijke deel. Ook zijn Bruine ratten aangetroffen op

BRUINE RAT

velden drijvend plantenmateriaal op de Westerschelde (Bleijenberg, 1977).
In de verspreidingskaart zijn alleen de bij ons gedocumenteerde gegevens opgenomen.

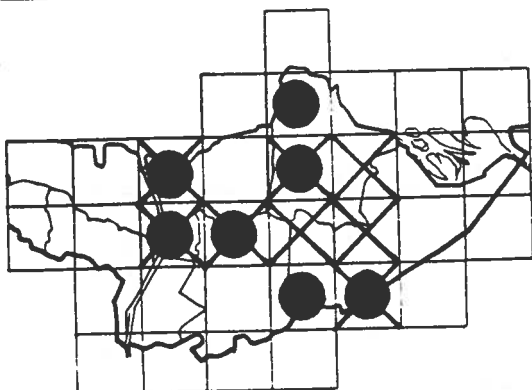
Braakbalgegevens:

1979				2702 A.o.	1 MB 54-26 Villapark Sluiskil NSM.
12 T.a.	1 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht			0403 T.a.	1 MB 54-15 NieuwNeusenpolder DOW
2812 T.a.	1 LP 55-21 't Jagertje Hulst			1203 A.o.	1 MB 55-12 Kon. Emmapolder
1981				1203 A.o.	3 MB 54-24 Braakman Zuid
1306 A.n.	2 MB 55-22 Statenboom			1203 A.o.	1 MB 54-14 Braakman Noord
0307 F.t.	1 MB 54-18 Kerkstr. Hengstdijk Boomg.			1703 T.a.	3 ME 55-11 Grootmoederdijk
0310 T.a.	1 JM 54-45 Poelpolder			1803 A.o.	2 MB 55-13 Spuikom Hedwigpolder
0310 T.a.	1 JM 54-26 Blikstr. Terneuzen			2503 T.a.	5 MB 55-21 Hontenissestr. Hulst
1982				2603 A.o.	2 MB 55-31 WMZ Clinge
3001 T.a.	3 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht			2104 A.o.	4 MB 54-37 Burgstr. Axel
1312 T.a.	3 WV 54-36 Graafjansdijk Westdorpe			2005 A.n.	1 MB 49-51 Den Beek
1412 F.t.	1 MB 54-37 Fort St.Joseph			2205 A.o.	1 MB 55-22 Vlaamse kreek
1983				2305 T.a.	1 MB 54-45 Poelpolder Sas van Gent
2810 T.a.	2 WV 55-21 Hoge weg Hulst			0906 T.a.	1 MB 54-25 Kanaalpolder
1984				1406 T.a.	1 MB 55-11 Oude groeppolder
0502 A.n.	1 MB 54-27 Steenovens			0807 A.o.	2 MB 54-27 Armendijk

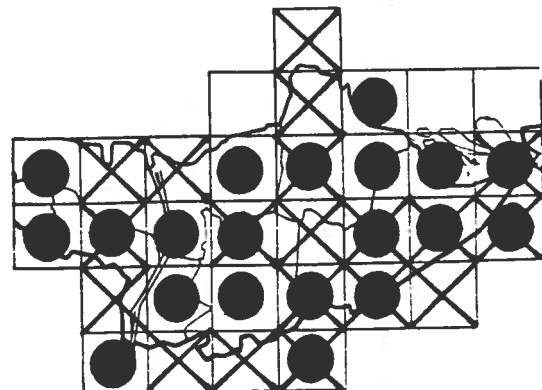
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1981				2004 48-48 MB+WV keutels Kreverhille
0205 54-48	LP 1 OudeKarnemelkstr.Koewacht			2604 55-21 NB 1 Parallelweg Hulst
1982				2704 54-17 MB keutels Andijkepolder Kwakkel
• 10 55-22	MB Woestijnstr.NieuwNamen 1			2804 55-23 RB+MB keutels Veerstr.Saaftingepolder
1411 54-28	MB 1 Westkreek Groot Eiland			0305 48-57 MB+WV keutels Eendragtspolder
2711 54-47	LP keutels Peereboom sgat			0305 54-38 MB keutels St.Andries
• 12 55-22	AB 1 de Sterre Clinge			• 0605 55-12 SR 1 Paalseweg Graauw
1983				0705 55-11 MB keutels Mispadpolder
08 54-28	WM 1 Havikpolder			1205 49-53 MB keutels Zuidschaapskooi Saaft.
• 09 54-37	MB 1 Drieschouwen			• 1505 54-16 AA 1 Kraagbrug
• 0512 54-14	MB 1 Middenweg Braakmanpolder			1805 54-46 MB Zuidkreek Canisvliet
1984				06 55-22 RB veel Kil Saaftingepolder
01 55-13 RB+MB keutels Petrushoeve Hedwigp.				06 55-23 RB veel Kil Saaftingepolder
0403 49-51	vD 1 Kruispolder			• 06 55-31 dT 1 de Verrekijker
• 0603 55-12 RB+MB 1 Emmahaven				• 0406 54-18 MB 1 Rapenburg Tol
• 0603 55-22	MB 1 Woestijnstr.NieuwNamen			1406 55-12 MB+WV keutels Oude Grooupolder
1203 54-18 WV+MB keutels Kerkstr.Hengstdijk				• 1906 55-22 SR 1 Nieuw Namen
• 1203 54-25	WK 1 Oudwestenrijkpolder			• 0207 54-38 MB 1 Ferdinandusdijk Heikant
• 2503 54-35	MB 1 Sas van Gent			0507 48-58 MB+WV keutels Strooienstad
• 2503 24-25	MB 1 Philippine-/St.Pieterspldrdijk			

Huismuis

Mus musculus Linnaeus, 1758

De Huismuis komt voor in gebouwen, voedselopslagplaatsen, schuren bij boerderijen etc. maar ook in het open veld (bosjes en hagen) mits maar in de onmiddellijke nabijheid van menselijke bewoning. Hierdoor valt deze soort geregeld ten prooi aan katten en muizevallen. Het is voor-

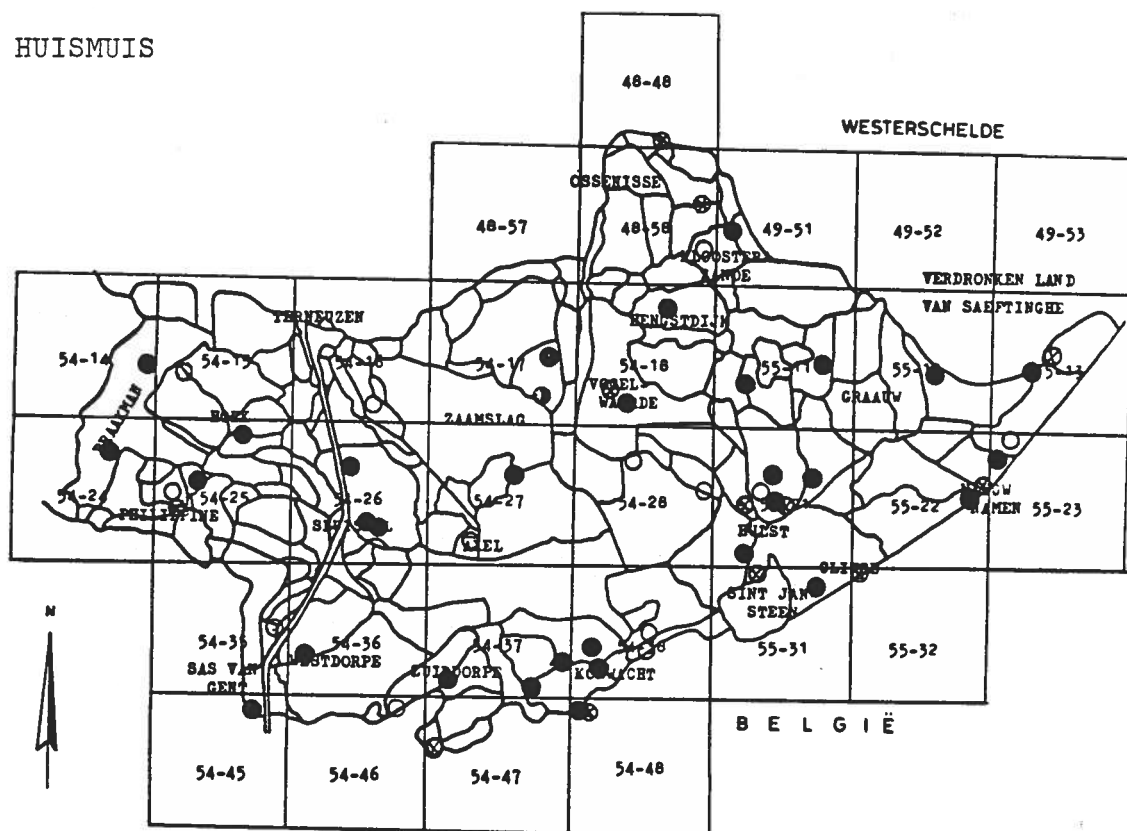
namelijk een nachtdier maar niet helemaal. Er is een aanzienlijke individuele variatie betreffende de activiteit overdag. De Huismuis wordt alleen regelmatig door Kerkuil geslagen.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Steenuil	Torenvalk	Totaal
361	19	7	2	389

Ondanks het relatief geringe aantal braakbalvondsten, voornamelijk veroorzaakt door de beschermde leefomgeving binnenshuis, is de Huismuis algemeen en plaatselijk zeer algemeen. Dit baseren we op de vele vondsten en mededelingen van derden.

HUISMUIS

Biometrische gegevens

Nr.	M/V	Gewicht	Lichaamslengte	Staartlengte	Achtervoet	Oorlengte
1	V	11	74	70	16.5	12
2	V	13	78	73	17	12
3	M	8.5	66	63	18.5	9
4	V	12	74	75	16	11
5	V	9	62	64	17.5	11
6	M	10.5	71	68	17	10.5
		10.7±1.9	70.8±6.6	69.0±5.3	17.1±1.0	11.0±1.2

Braakbalgegevens:

1979	1980
0507 T.a. 49 LP 55-21 't Jagertje Hulst	0103 T.a. 1 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
12 T.a. 2 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht	0307 T.a. 10 JM 54-36 Graafjansdijk Westdorpe
12 T.a. 3 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht	1007 T.a. 2 LP 54-37 't Zand
2712 T.a. 4 LP 54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe	1981
2812 T.a. 4 LP 55-21 't Jagertje Hulst	2401 T.a. 5 LP 54-37 Hoofdstr.Zuiddorpe

1702 A.o. 1 CP 54-24 Braakman Zuid
 3103 T.a. 32 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen
 1304 T.a. 8 JM 54-45 Poelpolder
 0606 T.a. 1 LP 54-38 Eikenlaan Koewacht
 2409 T.a. 6 WV 55-11 Grootmoedersdijk
 0310 T.a. 4 JM 54-45 Poelpolder
 2410 T.a. 2 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 2412 T.a. 9 JM 54-45 Poelpolder
 2412 T.a. 1 JM 54-26 Blikstr.Terneuzen

1982

0201 T.a. 4 LP 54-37 Hoofdstr. Zuiddorpe
 3001 T.a. 8 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 2309 T.a. 4 LP 54-37 NieuwKarnemelkstr.Koewacht
 2811 T.a. 20 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 0512 T.a. 3 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 1312 T.a. 20 WV 54-36 Graafjansdijk Westdorpe

1983

0201 T.a. 4 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 1902 T.a. 13 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 2810 T.a. 6 WV 55-21 Hoge weg Hulst

1984

0701 T.a. 10 WV 54-26 Koegorspolder Kruisweg
 0502 A.n. 1 MB 54-27 Steenovens
 2602 A.n. 1 MB 54-25 Binnendijk Hoek

2702 A.o. 1 MB 54-26 Villapark Sluiskil NSM
 1203 A.o. 1 MB 55-12 Kon.Emmapolder
 1203 A.o. 2 MB 54-14 Braakman Noord
 1203 F.t. 1 MB 54-18 Kerkstr. Hengstdijk
 1403 F.t. 1 MB 54-25 Kanaalpolder
 1703 T.a. 53 MB 55-11 Grootmoedersdijk
 1703 A.o. 1 MB 54-18 La Salette Vogelwaarde

1003 A.o. 11 MB 55-22 Nieuw Namen
 2503 T.a. 26 MB 55-21 Hontenissestr.Hulst
 2603 A.o. 2 MB 55-31 WMZ Clinge

2703 T.a. 17 MB 54-38 Klapstr.Koewacht
 0904 T.a. 1 MB 55-21 Carmelweg Hulst
 2704 T.a. 4 MB 54-17 Andijkepolder
 0105 T.a. 11 MB 55-11 Oude groepolder
 2005 A.n. 1 MB 49-51 Den Eeck
 2305 T.a. 4 MB 54-45 Poelpolder
 0906 T.a. 2 MB 54-25 Kanaalpolder
 1206 A.n. 1 MB 55-23 Veerstr.Saaftingepolder
 1406 T.a. 5 MB 55-11 Oude groepolder
 2206 A.n. 2 MB 55-13 Prosperpolder Noord

1985

01 T.a. 1 MB 54-45 Poelpolder
 07 T.a. 2 LP 54-48 OudeKarnemelkstr.Koewacht
 09 A.n. 1 MB 54-17 Andijkepolder Zaamslagveer

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1980

somer 48-58 EH+AS Drogendijk

1983

vj 48-48 MB+WV plaag Kreverhille
 • 07 54-25 KD ±6 Mosselpolder
 • 08 55-31 WV 4 Visserijstr.St.Jansteen
 • 12 54-15 JP 1 Koudepoldersdijk
 12 55-22 SR 6 Nieuw Namen

1984

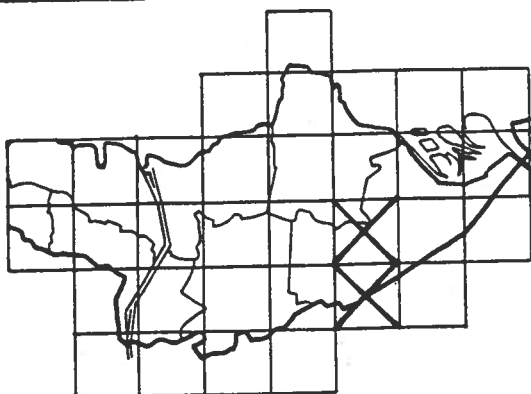
•0201 55-23 RB 1 Prosperpolder
 0502 55-13 vD aanw. Petrushoeve Hedwigpldr
 03 55-32 AB 1 De Sterre Clinge
 •0203 54-27 GD 1 Arel
 2403 55-22 SR 1 Nieuw Namen
 2903 55-21 ET 1 Poorterslaan Hulst
 w2 0404 55-21 Sp+WV 2 Saxhavenstr.Hulst
 4 0904 55-21 ET+WV 1 Churchilweg Hulst
 30904 55-31 WV 1 Oudegalgestr.St.Jnsteen

0904 54-25 HC 1 Philippine
 •1004 54-35 AB 1 CSM Sas van Gent
 •1004 54-38 CJ 1 St.Andries
 51004 55-31 WV 1 Oudegalgestr.St.Jansteen
 •1804 48-58 ES 1 Kloosterzande
 •2804 54-28 C 1 Luntershoeek
 0206 54-18 Kt 1 Boschkapelle
 •0506 54-16 MB 1 Alvarezlaan Terneuzen
 •0607 54-38 PB 1 Linex Koewacht
 •0907 55-21 MB 1 Julianaalaan Hulst
 07 54-48 NJN div. OudeKarnemelkstr.Koewacht.

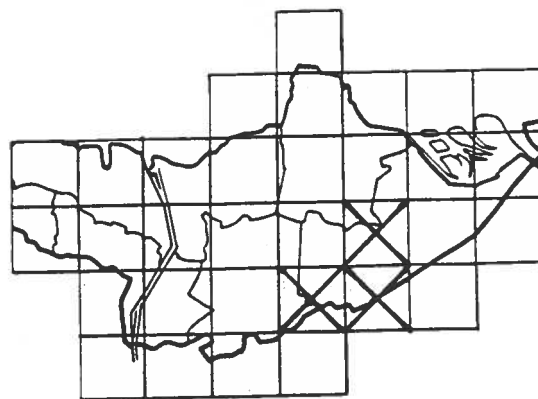
1985

• 03 54-28 FE 1 Havikdijk
 06 54-47 Pl div Overslag
 • 08 54-46 MB+WV 6 Oudepolderstr.Zuiddoorpe
 0510 55-22 MB+SR 1 Nieuw Namen
 2710 55-22 MB+SR 1 Nieuw Namen

Eekhoorn

Sciurus vulgaris Linnaeus, 1758

De aanwezigheid van de Eekhoorn is de afgelopen zeven jaar in drie blokken vastgesteld. De waarnemingen beperken zich tot het bos- en houtrijke zandgebied dat aansluit bij België. Aanvankelijk werd verondersteld dat waarnemingen betreffende deze soort voornamelijk of uit-

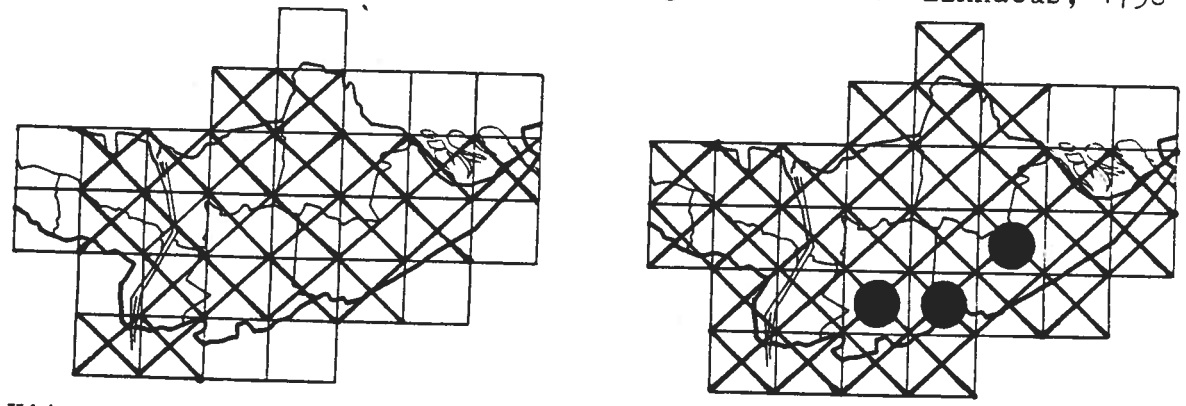
sluitend ontsnapte en losgelaten dieren betrof. (Buisse & Sponselee, 1978). Immigratie vanuit de aangrenzende Belgische provincie Oost-Vlaanderen behoort ook tot de mogelijkheden. Daar is de soort plaatselijk algemeen met schommelende populaties (Criel e.a., 1983): Het nabijgelegen bosgebied 'De Stroper' ten zuidoosten van Clinge herbergt een kleine populatie Eekhoorns. Mogelijk betreft een aantal waarnemingen uitgeweken jongen van de Belgische populaties zodat een geslaagde vestiging geenszins zeker is. Eekhoorns worden uiterst zelden gezien en er is weinig te bemerken van vraatsporen. Van enige uitbreiding is vooralsnog geen sprake.

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

- 120880 1 55-31 GB Heikant
- 110981 1 55-21 MV 't Jagertje
- zomer83 3 54-38 LB Julianastr.Heikant. Komen voor op Belgisch grondgebied, maar soms ook net op Nederla
- zomer83 1 55-31 HC WMZ St.Jansteen
- 05+0685 1 54-38 Su Nieuwstr.Koewacht
- 180885 54-38 LP Nieuwstr.Koewacht vraatsporen, zeer schuw.

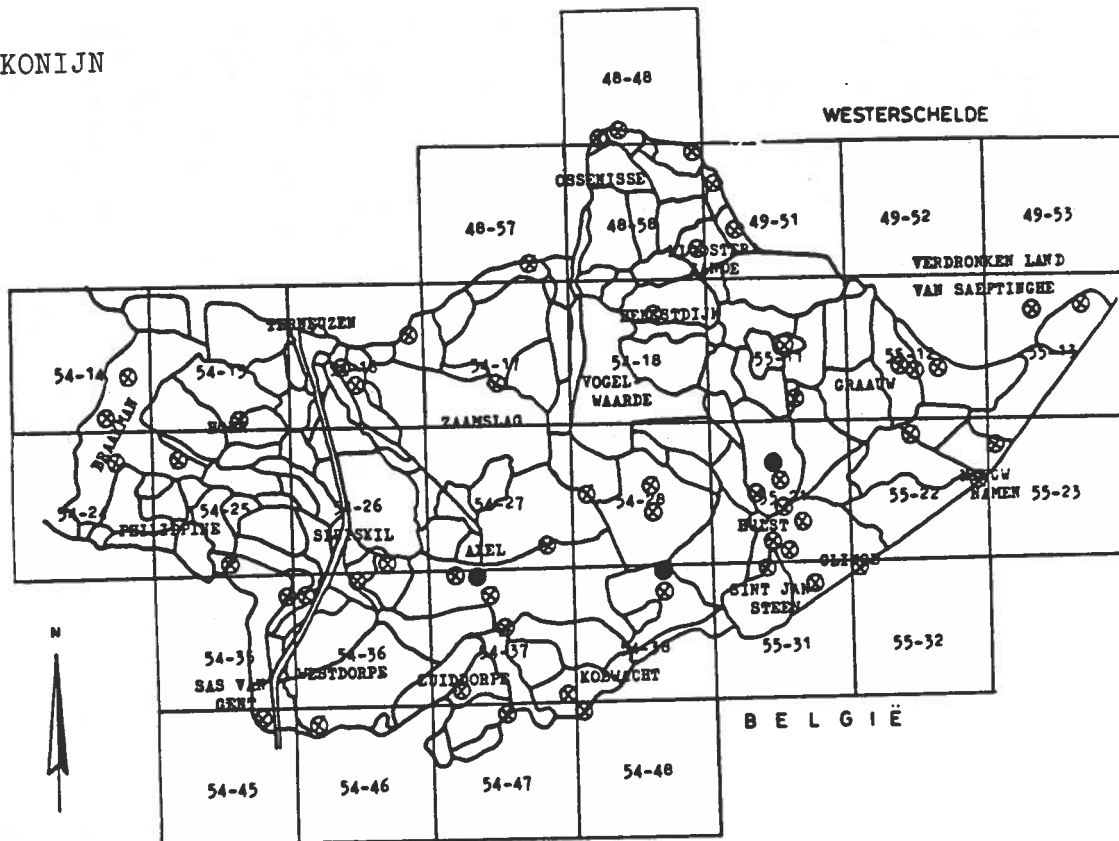
Konijn

Oryctolagus cuniculus Linnaeus, 1758

Uit waarnemingen en van hollen en gangenstelsels blijkt dat het Konijn in het hele gewest erg talrijk is. Buitendijks komen ze voor in de hoge en droge Gasdam en in de wat minder hoge maar desalniettemin erg droge zanddijk die daar evenwijdig mee loopt. In de schorren zelf worden ze nauwelijks aangetroffen en dan alleen vlakbij de dijken. Het talrijkst is het Konijn in het zandgebied om Hulst en in de grensstrook met België. Elders, in de polders, zijn ze voornamelijk beperkt tot dijken en zandige plekken. Op zware klei ontbreken ze nagenoeg. In het op klei gelegen Villapark te Sluiskil, een verwilderd tuinencomplex zijn ze algemeen en worden wel bovengrondse nesten gevonden (med. A.Abrahamse). Verder komen ze voor in de bebouwde kom zolang maar vol-

KONIJN

doende groen aanwezig is. De soort heeft zich sterk uitgebreid in de streek, profiterend van de grondwaterstandsverlaging. Daardoor werden zandige kreekweiden geschikt om te graven en ontstonden steile sloot- en greppelkanten. In dezelfde periode werden wegen voorzien van vaak brede en zandige bermen en werden ten behoeve van industrie opspuit-terreinen gecreeëerd. Epidemieën van myxomatose kunnen verschillende populaties decimeren maar aantallen herstellen zich vlot. Konijn vallen geregeld als verkeersslachtoffer vooral in zomer en nazomer. In braakballen of als prooi rest in nestkansten worden zelden Konijnen aangetroffen. Het betreft dan jonge dieren.

Braakbalvondsten

Kerkuil	Ransuil	Torenvalk	Totaal
1	1	1	3

Braakbalgegevens:

1984

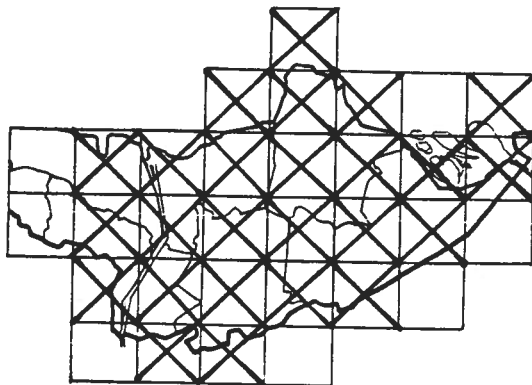
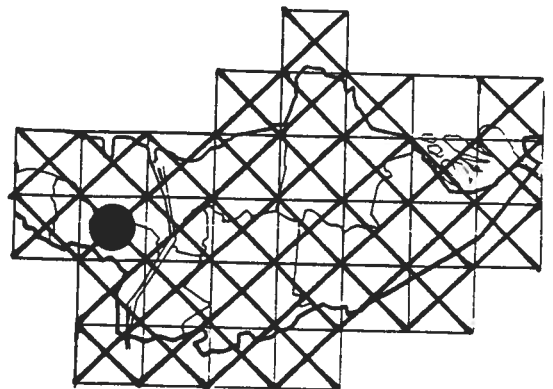
2503 T.a.	1 MB 55-21 Hontenissestr. Hulst
0604 A.o.	1 MB 54-37 Burgstr. Axel
1606 F.t.	1 MB 54-38 Absdale

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1983

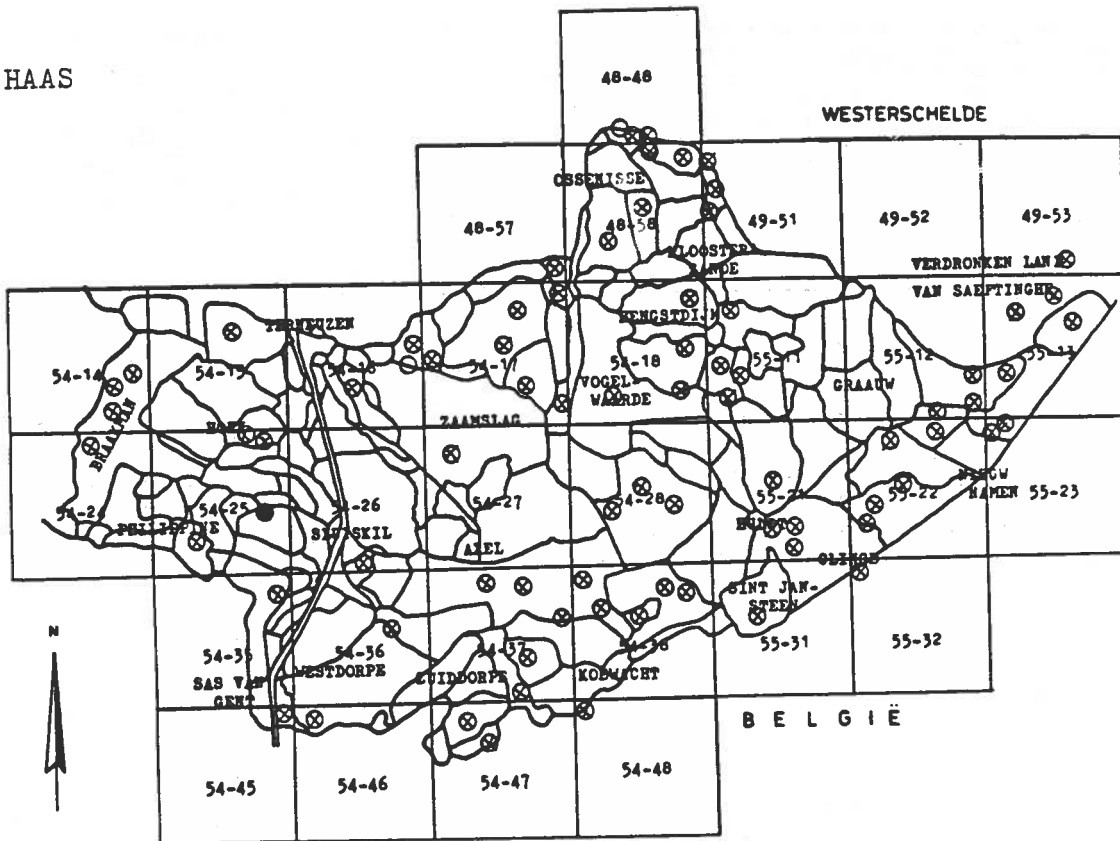
0701 55-11	MB 3 Vlietdijk	0311 55-31	MB 2 Verrekijker
0701 55-11	MB 1 Beckenissepolder	1311 55-22	MB 1 Beerweg Louisapolder
1709 55-21	MB 1 Julianalaan Hulst	1511 54-14	MB 1 Middenweg Braakmanpolder
10 54-28	MB 4 Groot Eiland	1712 54-18	MB 2 Doolhof Hengstdijk
11 55-13	RB Gansdam Saeftinghe	1712 54-37	MB 2 Zuidsingel Axel
		1812 55-21	MB 3 Linie Hulst

1812	48-58	MB 1	Veerplein Perkpolder	1203	48-57	MB+WV	graafsporen Eendragtspolder
2112	55-22	MB 1	Nieuw Namen	1203	54-16	MB+WV	graafsporen Margarethapolder
<u>1984</u>				1203	54-14	MB+WV	graafsporen Braakman Noord
01	54-16	Bo	div. sportvelden Terneuzen	1203	54-24	MB+WV	graafsporen Braakman Zuid
01	54-45	JK	vele Hogeberg Sas van Gent	1203	48-48	MB+WV	vrmkg Schor van Ossensisse
02	48-58	ES	1 P.Smulderstr. Kloosterzande	1403	54-37	MB+WV	1 Kinderdijk/Langeweg
1102	54-26	MB+WV	div. Smidschorrepolder	1403	54-36	MB+WV	Graafsporen Eugeniapolder
1102	54-36	MB+WV	div. Dekkerspolder	1603	54-28	MB	massaal bos Groot Eiland
1202	55-21	MB+WV	2 Waterstr. Hulst	1703	49-51	MB+WV	graafsporen Noorddijkpolder
1302	54-38	MB+WV	1 Heuvelstr. Gr.Ferdinanduspolder	1703	54-17	MB+WV	graafsporen Zaamslagsedijk Reuzenhoek
1302	54-37	MB+WV	1 Fort St. Joseph	1803	55-21	WV	graafsporen Blaauwehoeve Hulst
2502	54-45	MB	2 Hogeberg Sas van Gent	2303	55-21	MB	4 Bietenweg Hulst
2702	54-37	MB+WV	graafsporen Zuiddorpe	2403	54-25	MB	graafsporen Verdronken-/Gr.St.Albertp.
2702	54-25	MB+WV	graafsporen Isabellakanaal	2403	55-32	MB+WV	enkele Opperstr./Capelledreef Clinge
2702	54-35	MB+WV	graafsporen Kl.St.Albert-/Eugeniaplrdk	2803	54-16	MB	1 begraafplaats Terneuzen
2702	54-28	MB+WV	graafsporen Nieuwe Zeedijk	0204	54-27	MB+WV	div. Armendijk
2702	54-15	MB+WV	graafsporen Molendijk Hoek	1904	54-47	MB	graafsporen Roodesluisstr. Overslag
0603	55-23	MB+WV	graafsporen Veerstr. Saaftingepolder	1904	54-48	MB	graafsporen OudeKarnemelkstr.Koewacht
0603	55-13	MB+WV	graafsporen schaapstal Hedwigpolder	2405	54-46	MB	graafsporen Canisvliet Zuidkreek
0603	55-11	MB+WV	graafsporen Vlietdijk	07	54-37	NJN	graafsporen Kloosterstr. Koewacht
0603	55-12	MB+WV	graafsporen v.Alstein-/Kon.Emmaplrdijk	07	54-48	NJN	graafsporen OudeKarnemelkstr.Koewacht
1203	55-12	MB+WV	1 v.Alsteinpolder	2807	54-15	HC	min. 600 NieuwNeusenpolder-2
1203	55-12	MB+WV	1 Kon.Emmapolder west	<u>1985</u>			
1203	49-51	MB+WV	3 Gat van Ko	09	55-22	MB	graafsporen Nieuw Namen
1203	48-48	MB+WV	graafsporen zeedijk Molenpolder	1010	55-31	MB	graafsporen WMZ Clinge

HaasLepus capensis Linnaeus, 1758

De Haas komt nagenoeg overal in het gewest voor en is in alle blokken aangetroffen op één na. In blok 49-52 ontbreekt de soort. Hazen vertonen zich dikwijls tot aan de randen van de bebouwde kom en worden ook waargenomen in nieuwbouwwijken mits voldoende open terrein aanwezig is (Sporterreinen, braakland). Buitendijks, in het Verdronken Land van Saeftinghe en op het Hellegatschor is de Haas niet zeldzaam. In Saeftinghe vindt men ze daar waar begrazing plaatsvindt met rundvee of schapen, maar vooral in het meest oostelijke deel. Bij springvloeden als het schor geheel onder water komt te staan verdrinken veel dieren. De dichtheid varieert van jaar tot jaar en van plaats tot plaats. Jarelang ging het slecht met de Haas met een dieptepunt op het eind van de jaren zeventig (Buisse & Sponselee, 1978). Na de droge zomer van 1983 is de stand sterk verbeterd en werden plaatselijk dichtheden bereikt

HAAS

van ca. één Haas op elke twee hectare! (Grote Huissenspolder, Hedwigspolder, Selenapolder). 1985 was een matig hazejaar. Hazen worden regelmatig als verkeersslachtoffer gevonden met name in het voorjaar en de wintermaanden. Zomers trekken ze zich meer terug tussen de gewassen. Eenmaal is een jonge Haas aangetroffen als prooirest in een nestkast van een Torenvalk.

Braakbalgegevens:

1984
2106 F.t. 1 MB 54-25 Oud vogelschorpolder

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1980
1112 48-58 PM 3 Burg- en Zoutelandpolder

1981
2201 54-25 PM 2 Blikken weitje

1982
1603 54-37 PM 3 Fort Livinus

1411 54-28 MB 3 Brug nr 8

1983
2401 55-22 MB 1 Zestigvoet

2401 55-21 MB 2 Koolstr. Hulst

2401 55-22 MB 3 Pannenkeet

1203 54-27 PM 2 Otheensekreek zuid

3105 54-26 WV 2 Dekkerspolder

09 54-15 BG talrijk NieuwNeusenpolder

1709 54-17 MB 3 Hellegatpolder

10 54-28 MB 3 midden Groot Eiland

2110 54-18 MB 1 Molenhoek Margaretsedijk

2110 48-58 MB 1 Hooglandpolder

3010 54-38 MB 1 Beosten-enbewestenblij Zoost

11 55-13 RB 8 schor ZO-Saeftinghe

11 55-12 RB 3 Emmakreek

1311 55-22 MB 2 Vlaamsekreek

11 54-18

12 55-13

12 49-53

1212 54-14

1212 54-25

1712 48-58

1984

01 54-16

1601 54-14

0502 55-31

0502 55-23

0702 54-37

0802 55-11

1102 54-36

1102 55-21

1302 54-38

03 55-13

03 54-17

1203 55-22

1203 54-16

1203 54-14

1203 54-24

Kt +40 geschoten Stoppeldijkpldr

LV 23 geschoten Hedwig/Selenapolder

LV geschoten Saeftinghe-oost

MB 1 Braakmanweg

MB 1 Nieuw Westenrijkpolder

MB 3 Grote Putting

Bo 1 sportvelden Terneuzen

MB 2 Middelweg Braakmanpolder

EB 2 WMZ St. Jansteen

RB 2 Langestraat Prosperpolder

MB 1 Langeweg Axl

MB 1 Oudenlandpolder

MB+WV 2 Dekkerspolder

MB+WV 3 Waterstraat Hulst

MB+WV 2 Heuvelstr. OudFerdinanduspolder

LV +250 Hedwig/Selenapolder

MB+WV +40 op 80ha Poldersekreek

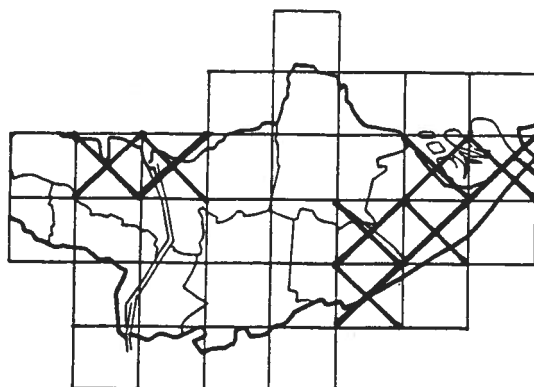
MB+WV 5 Pannenkeet OudKieldrechtpolder

MB+WV 1 Margarethapolder

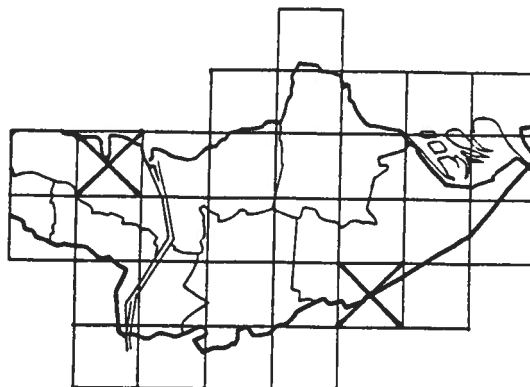
MB+WV 6 Braakman Noord

MB+WV 11 Braakman Zuid

1203	54-17	MB+WV	1	Groote Huissensstr.	0805	55-12	Sp	2	Kon.Emmapolder Plattenhoek
1403	54-37	MB+WV	1	Langeweg/Kinderdijk	2305	54-46	Sp	1	Tractaatweg/Canisvliet
1403	54-38	MB+WV	1	2e Verk. Beoosten-enbwestenblij	3105	54-35	PM	2	Groote St.Albertpolder
1703	49-51	MB+WV	1	Noorddijkpolder	2006	55-23	Sp	2	Veerstr. Prosperpolder zuid
1803	55-21	WV	1	Blaauwe Hoeve Hulst	2006	55-13	Sp	3	Kon.Emmapolder oost
1803	55-22	MB+WV	2	polderstr.Clinge	2006	55-12	Sp	3	Emmahaven
1803	55-13	MB+WV	1	Hedwigpolder	2006	55-12	Sp	1	Louisapolder noord
2303	55-21	MB	16	Bietenweg Hulst	2906	54-17	Sp	2	Willem-3 polder
2403	54-25	MB	2	St.Pieterspolder	0607	55-32	MB	2	Capelledreef Clinge
2403	48-48	Sp	1	Kievitspolder	0907	49-51	MB	2	Perkpoldertje
2503	54-36	Sp	4	Eversdam/Langeweg	1985				
1404	48-48	MB+WV	2	Kievitspolder	0406	48-48	JV	2	Molenpolder Noord
1204	55-11	MB+WV	1	Oostvogelpolder Oliekot	1809	54-18	MB	1	Lettenburgweg Pauluspolder
1804	48-48	MB+WV	1	Molenpolder	1809	55-11	MB	2	Grootmoederdijk
1804	49-51	MB+WV	2	Mariapolder	1609	54-17	MB	2	kreekrest Andijkepolder
1804	48-58	MB+WV	2	Kievitspolder	1609	54-17	MB	1	Margarethapolder
1904	48-57	MB+WV	2	Hellegatpolder	1609	54-16	MB	1	Reuzenhoeksedijk
1904	54-47	MB	2	Varempolder	1709	54-38	MB	4	Klein Ferdinanduspolder
2004	55-11	MB+WV	1	Tolweg Terhole	1709	54-37	MB	6	Beoostenblijbezuidenpolder
2004	48-57	MB+WV	6	Hellegatpolder	1709	54-38	MB	1	Kapersgat
2004	48-58	MB+WV	4	Perkpolder	1709	54-37	MB	1	Moerspuipolder zuid
2004	48-58	MB+WV	2	't Perkpoldertje	1709	54-47	MB	3	Int. Moerbekepolder
2004	55-11	MB+WV	2	Oostvogelpolder Oliekot	2509	54-28	MB	1	Reigersbosch
05	54-45	JS	2	Anthonijpolder	0310	54-37	MB	3	Langeweg/eerste verkorting
0805	55-22	Sp	min. 15	Louisapolder					

Vos

Vulpes vulpes Linnaeus, 1758

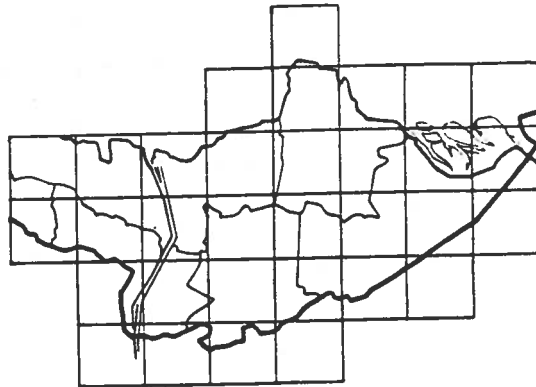
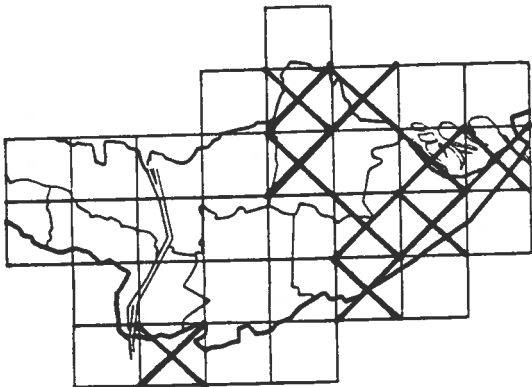

Tot op heden heeft de aanwezigheid van de Vos in het gewest geen permanent karakter. Regelmatig duiken geruchten op maar veelal treedt verwarring op met honden of ontsnapte poolvossen uit kwekerijen. Een aantal gevallen betreft waarschijnlijk ontsnapte of uitgezette exemplaren. Zo is het bekend dat een Vos die regelmatig nabij en in Hulst wordt gesignaleerd een huisdier is dat geregeld ontsnapt. Immigratie vanuit België behoort ook tot de mogelijkheden ofschoon de scort daar in de provincie Oost-Vlaanderen ook uiterst zeldzaam is en waarschijnlijk niet inheems (Criel e.a., 1983). Waargenomen dieren sneuvelen er meestal vroegtijdig en krijgen nauwelijks gelegenheid tot voortplanten. Of dieren in onze contreien tot voortplanten komen is niet bekend. Van enige uitbreiding is geen sprake. Op een fabrieksterrein nabij Terneuzen waar ze bij het afsluiten van het vorige rapport reeds een achttal jaren voorkwamen zijn

ze omstreeks 1979 verdwenen (med. B.Grootjans). Eind oktober werd in de Waterwingebieden te Clinge door de beheerder een vrouwtje geschoten. Er waren nog twee andere exemplaren maar deze worden voorlopig gespaard (med. G.Blaauwendraat).

Das

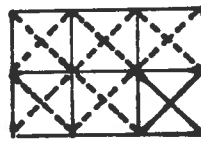
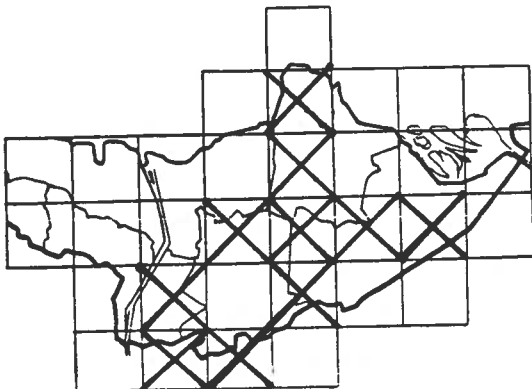
Meles meles Linnaeus, 1758

Sedert 1978 is de Das in de laatst overgebleven burchten niet meer aangetroffen, en zijn geen meldingen ter ore gekomen. We kunnen slechts concluderen dat hetgeen we indertijd vreesden (Buisse & Sponselee, 1978) is uitgekomen en dat de Das ten onzend is uitgestorven.

Otter

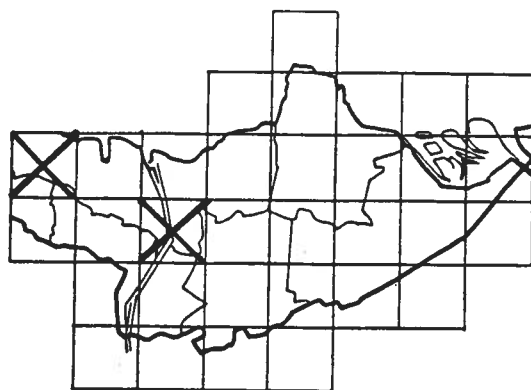
Lutra lutra Linnaeus, 1758

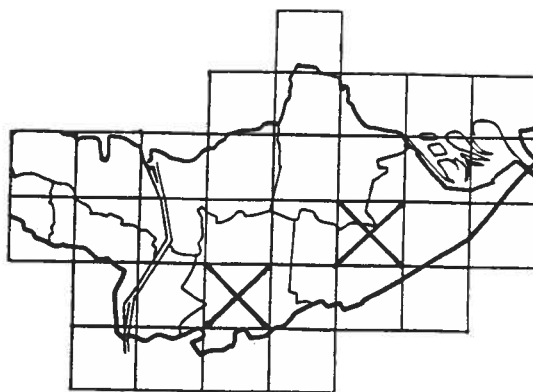
Evenals de Waterspitsmuis, *Neomys fodiens*, is de Otter een bewoner van schoon, helder, liefst stromend water. Een grote visrijkdom en voldoende dekking langs de oevers - bijvoorbeeld in de vorm van brede rietkragen - zijn daarbij een vereiste. Van de eertijds bloeiende otterpopulatie in de krekken en polderleidingen is niets over. Uit de inventarisatieperiode zijn er een klein aantal - ongecontroleerde - mel-

dingen. Zo geeft Veen (1984) ongecontroleerde meldingen uit vier atlasblokken. Zelf beschikken we over meldingen uit nog twee andere blokken. Het ene blok betreft een ongecontroleerde waarneming, maar in het andere blok komen in een krekensysteem nog enkele dieren voor. Enkele malen zijn sporen, vraatresten en ook dieren waargenomen (med. G.Slob). Aangezien de Otter in het gewest - ondanks z'n grote zeldzaamheid - in een slechte reuk staat met name bij sportvissers, worden geen lokaties of atlasblokken genoemd. In een aantal blokken betreffen de waarnemingen - mits geen verwarring met Muskusrat, *Ondatra zibethicus*, is opgetreden - waarschijnlijk rondzwervende solitaire dieren. Herstel van de populatie is niet uitgesloten ofschoon nog maar enkele dieren aanwezig zijn. Reden tot optimisme is er niet. Enkele dieren is een bijzonder smalle basis om te overleven laat staan voor herstel. In de aangrenzende Belgische krekensystemen is de soort zeer zeldzaam geworden (Criel, 1984).

Steenmarter

Martes foina Erxleben, 1777

De Steenmarter is een soort die voorkomt in bosranden en nabij menselijke bewoning (grote boerderijen, ruïnes etc). Het is een echt nachtdier. Er zijn twee waarnemingen van deze soort uit de inventarisatieperiode zodat hij nog steeds, zij het sporadisch in de streek voorkomt. In Oost-Vlaanderen (B) is de Steenmarter reeds lang uitgestorven (Criel, e.a., 1983).

Veldwaarnemingen:

0779 1 54-37 AA Zuiddorpe
100182 1 55-21 dK Linie Hulst

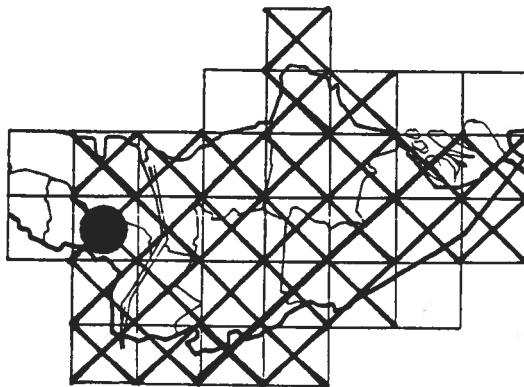

houtstapels, in schuurtjes, hangaars etc.

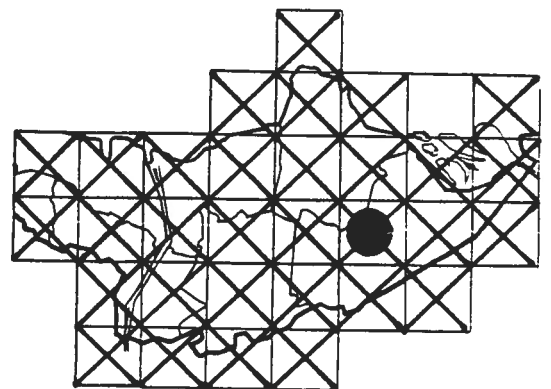
Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen

<u>1978</u>					
12	49-51	GV	1	Kruispolder	0502 55-13 MB+RB 1 Hedwispolder
0512	55-31	FL	1	Clinge grens	1293 54-14 CR aanw. Braakman Noord
<u>1979</u>					1203 54-24 CR aanw. Braakman Zuid
0701	55-11	AN	1	Terhole	1303 55-21 ET 1 De Driehoek Hulst
2004	55-12	RW	1	Oudekaal Graauw	2703 55-22 RP 1 Woestijnstr. Nieuw Namen
<u>1980</u>					1404 54-28 MB 1 Cambronsestr. Cambronpolder
0508	54-26	AA	1	Villapark Sluiskil NSM	3004 55-31 PV 1 Ellendijk
<u>1981</u>					0305 55-21 Pe 1 Waterstraat Hulst
	54-16	MC	1	Terneuzen	0805 55-22 MB+WV 1 Opperstraat Noord Clinge
01	54-15	BG	1	NieuwNeusenpolder DOW	1005 54-27 dB 1 Bosdreef Beoostenblijbenoordenpolder
0103	48-58	WV	1	Hellegat-/Rummersdijkpolderdijk	3105 48-58 MB 1 Rooskeveel
0809	54-26	WW	1	Aresekreek Sassing	0206 49-51 vH 1 Wilhelmusdijk
01610	55-21	ET	1	Waterstr. Hulst	0406 55-21 ET 1 Zuiveringsinst. Hulst
10	55-21	dK	1	Koolstr. Hulst	0506 54-38 MB+JV 1 Heuvelstr. Gr.Ferdinanduspolder
<u>1982</u>					0506 54-37 vD 1 Bontekoe
0702	55-31	ET	1	Vinckebroeksestr.St.Jansteen	1606 55-32 MB 1 Opperstraat Zuid Clinge
1002	55-31	dK	1	Grote Weel	2206 55-13 MB 1 Pieleput Hedwispolder
2804	55-12	ET	1	Paalseveg Graauw	2606 54-38 Pn 1 Heuvelstr. Gr.Ferdinanduspolder
1710	49-52	MB	1	inlaag kruispolderhaven	0107 54-17 MB 1 Poonhaven
1710	48-57	PM	1	Bendragtpolder	0407 54-28 WV 1 Brug nr 8
<u>1983</u>					0807 49-51 MB 1 Kruispolder zeedijk
1108	55-21	WV	1	Zoetevaart Hulst	1010 55-12 Sp 1 Emmahaven
10	54-45	JK	1	Hogeberg Sas van Gent	1910 55-22 RB 1 Vuilmuil
11	54-18	MB	1	Vogeldijk Serpauluspolder	0111 54-27 MD 1 Pouckedijk
12	54-28	FE	1	brug nr 8	0811 54-18 LM 1 Vogelwaarde Ruischendegat
2012	54-47	Rg	1	Peerebooms gat	2811 55-31 CS 1 WMZ St.Jansteen
2512	54-38	PB	1	Linex Koevacht	0112 54-46 PM 1 Canisvliet Zuidkreek
<u>1984</u>					12 54-25 CR 1 Braakman Zuid
01	55-12	FB	1	Emmahaven	<u>1985</u>
01	55-21	PB	1	winternest Steensedijk	0302 55-11 MB 1 Vlietdijk
01	54-36	Kt	1	Westdorpe	1305 54-25 DH 1 Mauritsfort
0601	55-22	RB	1	Prosperpolder west	09 55-22 RB+MB sporen Nieuw Namen
0701	55-21	MB	1	Berriekreek	0509 54-16 MC 1 Spuikom Terneuzen

Wezel

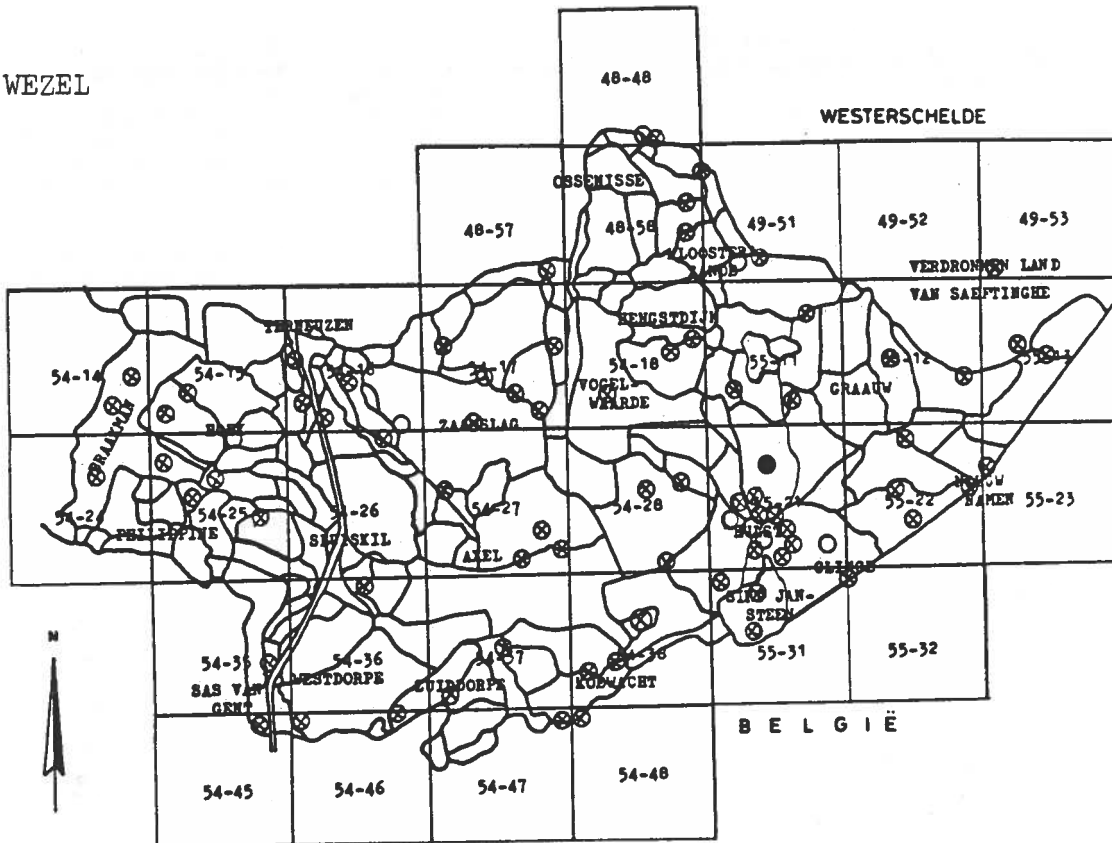

Mustela nivalis Linnaeus, 1766

De Wezel komt voor in een verscheidenheid aan biotoypen zoals bossen, hagen, schuren, open veld, dijken en ook binnen de bebouwde kom. Het is overwegend een nachtdier maar ook overdag zijn Wezels regelmatig te zien. Hiervan getuigt het grote aantal waarnemingen. De Wezel valt nogal eens als slachtoffer in het verkeer. De Wezel is in het gewest erg talrijk en plaatselijk wordt hij vervolgd vanwege vermeende schade. De soort is in alle binnendijkse blokken aangetroffen en buitendijks,

WEZEL

in het Verdrongen Land van Saeftinghe komer Wezels voor tot diep in het schor. We hebben de indruk dat de grootste dichtheden worden bereikt in de wat rommelige grensstrook met België tussen Zuiddorpe/Overslag en Clinge met restanten van een kleinschalig landschap en zeer veel keuterboerderijtjes en tuinen. In deze streek wordt ook veel pluimvee (duiven en kippen) gehouden door particulieren, hetgeen veel muizen etc. aantrekt. De Wezel is eenmaal aangetroffen in braakballen van Kerkuil.

Braakbalvondsten:

1984

2503 T.a. 1 MB 55-21 Hontenissestraat Hulst

Vangsten/vondsten/veldwaarnemingen:

1981

- 03 49-51 GV 1 Kruisdorp veekhoek
- 1704 55-21 ET 1 Linie Hulst
- 1804 54-48 LP 1 Oudekarnemelkstr. Koewacht
- 0208 55-21 ET 1 Koolstr. Hulst
- 0310 54-38 LP 1 Klein Ferdinanduspolder
- 0810 55-12 JN 1 Middelweg v. Alsteinpolder
- 2210 55-21 ET 1 Koolstr. Hulst

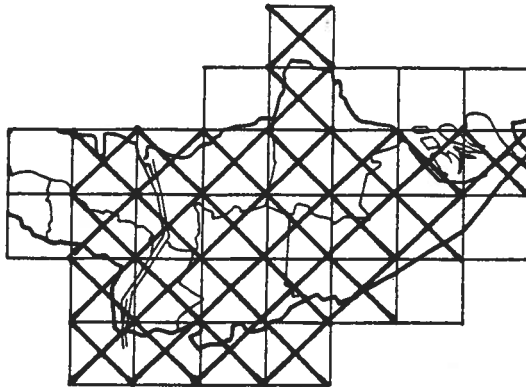
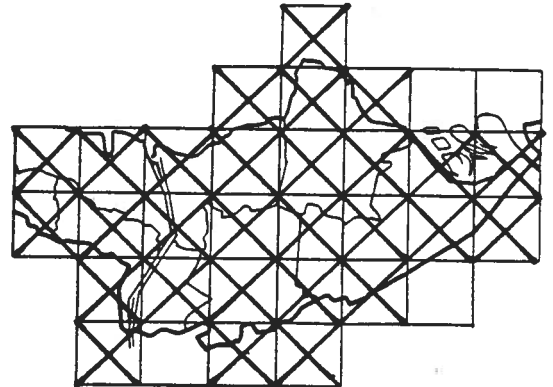
1982

- 01 54-37 vW 1 Zuiddorpe
- 0304 48-48 ES 1 Kreverhille
- 0706 54-27 PM 1 Bosdreef Becoostenblijbenoordenp.
- 1407 54-16 PM 1 Oud Zevenaarpolder kanaal
- 0209 55-11 MB 1 Vlietdijk
- 1710 49-51 MB 1 Veekhoek
- 1412 54-17 MB 1 Zaamslagsedijk

1983

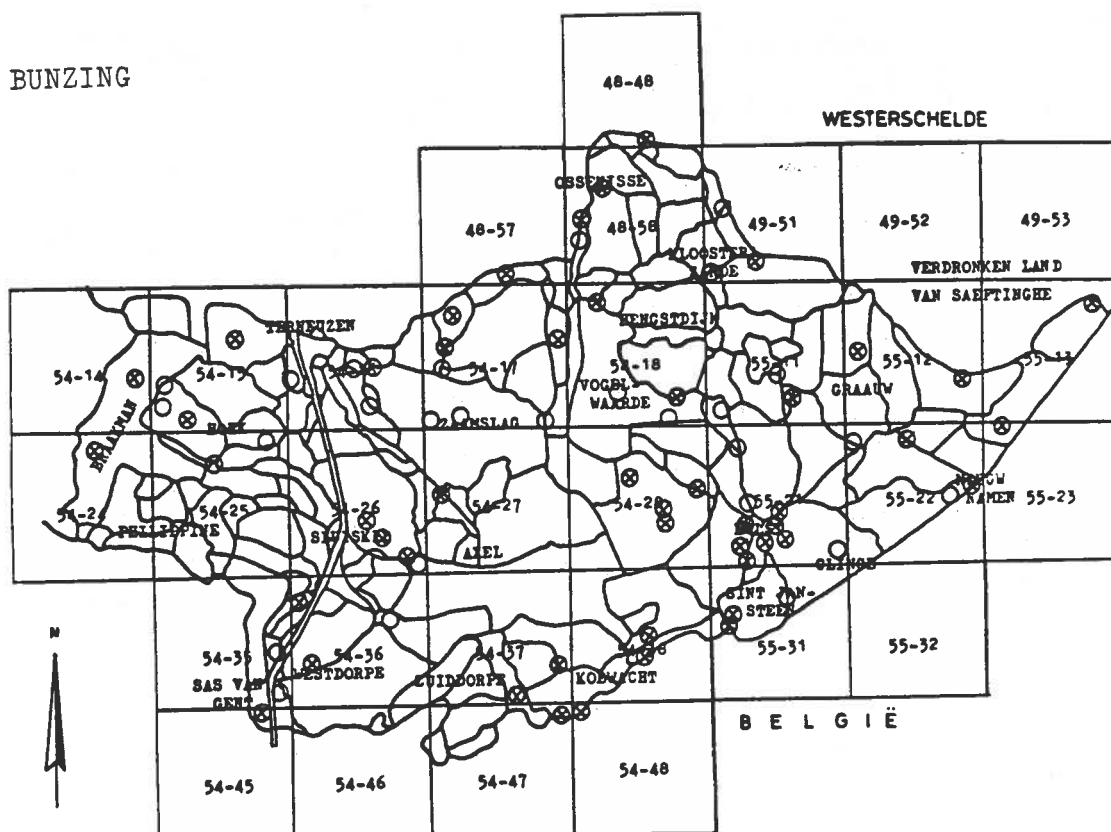
- 05 54-16 JP 2 Sluizen Terneuzen
- 05 54-14 MC 1 Braakman Noord
- 0405 54-16 AA 1 Otheensekreek Kraag
- 1005 54-17 AA 1 Groenstr./Terneuzensestr.
- 0706 55-22 ET 1 Beerweg Louispolder
- 0407 55-21 ET 1 Moervaart Hulst
- 0707 55-21 ET 1 Waterstr. Hulst
- 08 55-21 HP 1 Glacisweg Hulst
- 08 54-17 DH 2 Reuzenhoek
- 08 55-32 MB+WV 1 Opperstraat/Capelledreef
- 08 48-48 MB+WV 1 Doorndijk Ossnisse
- 0309 54-47 LP 1 Peereboomsgat
- 2009 55-21 MB 1 Parallelweg/Steensedijk
- 2009 55-21 MB 1 v.d. Maelstedeweg Hulst
- 2409 55-21 MB 1 Julianalaan Hulst
- 2409 55-21 MB 1 Zeegat
- 11 54-38 PG 1 Eikenlaan Koewacht

0111	54-26	MB	1	Kruispunt St. Anna Terneuzen	1605	55-22	MB	1	Statenboom
11	55-11	CB		nest bovengeploegd Oudenlandpolder	1605	49-53	TW	1	Hondegat Saeftinghe
12	54-17	MB+WV	1	de Val	1905	54-28	ET	1	Absdale
12	55-12	FB	2	Emmahaven	2005	54-16	JR	1	Goessepolder
<u>1984</u>									
01	55-31	JV	1	Wilhelminastr. St. Jansteen	2005	54-14	HC	1	Braakmanweg Braakmanpolder
2501	54-25	MB	1	Hoe.	0306	54-38	CJ	1	Driehoefijzers
0702	54-17	BA	1	Poonhaven	0406	54-17	MB	1	Zaamlagsedijk Andijkepolder
1102	54-36	MB+WV	1	Smidshor.-/Dekkerspolderdijk	0506	55-31	MB+JV	2	WMZ St. Jansteen
1302	54-37	MB+WV	1	Bontekoe	0506	55-21	ET	1	Bietenweg Hulst
1802	54-27	MB	1	Liniedijk Axel	1106	55-21	MB	1	Oudevaart / Rijksweg 60
1802	54-27	MB	1	Armendijk	2306	48-57	JV	1	Eendragt-/Hellegatpolderdijk
2802	55-13	MB	1	Prosper-/Hedwigpolderdijk	2606	48-58	MB	1	Drogendijk/oostdijk
2802	55-13	MB	1	Gasdam Saeftinghe	2806	54-46	MB+JV	1	Oudepolderstr. Zuiddorpe
03	54-28	LS	1	Groot Eiland	0907	49-51	MB	1	Perk-/noorddijkpolderdijk
1103	55-22	MB+RB	1	Nieuw Namen	07	54-48	NJN	1	Peerebooms gat
1203	54-14	CR		aanw. Braakman Noord	09	54-15	HC	1	Koudepolder
1203	54-24	CR		aanw. Braakman Zuid	<u>1985</u>				
1003	54-14	WK	1	Braakman Noord	1501	55-21	ET	1	Koolstr. Hulst
1403	54-25	WK	1	v. Wijckhuijzepolder	01	54-16	MC	1	Terneuzen
04	54-25	MC	1	Spaarbekkens Braakmanpolder	1603	54-18	MB	1	Serpauluspolder
0204	55-21	MB	1	Saxhavenstr. Hulst	04	54-28	FE	1	Havikdijk
0304	54-18	Kt	1	Vogelwaarde	1104	54-24	CR	1	Braakman Zuid
1104	54-24	CR	1	Braakman Zuid	0207	54-46	JL	1	Canisvliet zuiddeel
2204	55-21	ET	1	Koolstr. Hulst	1007	55-31	ET	1	Polderstr. St. Jansteen
2704	54-35	AB	1	CSM Sas van Gent	2707	54-25	HC	1	Kanaalpolder
05	54-45	JK	1	Hoge Berg Sas van Gent	08	54-27	GD	1	Margrette
05	48-58	Vh	1	Lange Munt	0808	55-21	NB	1	Bietenweg Hulst
0305	55-22	Kt	1	Halfeind	1208	54-25	HC	1	Oud Vogelschorpolder
0605	55-32	SR	1	Veerstr. Saeftingepolder	2009	54-18	MB	1	Vogeldijk
0605	54-15	JP	1	Noorddijk Hoek	2609	55-21	MB	1	Clingeveg Hulst
1405	55-11	MB	1	Kruispoldersedijk	10	55-22	MB+RB	1	Nieuw Namen
1505	55-21	JK	1	Bietenweg Hulst	0110	55-21	MB	1	Wallen Hulst

BunzingMustela putorius Linnaeus, 1758

De Bunzing is in nagenoeg alle blokken aangetroffen en kan zeker niet schaars worden genoemd. Plaatselijk is de soort talrijk (nabij rommelige erven). De toename waarvan Buise & Sponselee (1978) gewag maakten heeft zich doorgezet. Onder Bunzingen vallen bijzonder veel verkeersslachtoffers en dit aantal neemt van jaar tot jaar toe. De Bunzing heeft een vrij groot jachtgebied en met name tijdens de paartijd worden grote afstanden afgelegd waarbij wegen moeten worden overgestoken met alle gevolgen van dien. In het najaar als de jongen uitzwermen is er eveneens een duidelijke piek in het aantal slachtoffers. Levend krijgt men de

BUNZING

Bunzing, door z'n nachtelijke levenswijze, nauwelijks te zien. Op hun zwerftochten mijden ze bebouwing niet maar komen veelal niet verder dan buitenwijken. 's Winters verblijven ze regelmatig in schuren, hangaars, houtstapels etc., waar dan vraatresten worden gevonden waaronder opvallend veel Muskusrat, Ondatra zibethicus, en Konijn, *Oryctolagus cuniculus*. Buitendijks komen Bunzingen voor tot op de Gasdam en tot op korte afstand daar van daan.

Veldwaarnemingen/vangsten/vondsten:

1978									
•2112	54-26	JR	1	Graafjansdijk	•2309	55-31	ET	1	Kappellebrug
1979					2509	54-26	JV	1	Arelse Sassing
•1604	55-21	dd	1	Clinge	0710	48-58	Sp	1	Zeedorp
2207	54-18	CS	1	juv Margaretsedijk	•1110	49-51	Sp	1	Walsoorden
2008	55-31	CS	1	juv Vlasstr. Heikant	•1012	54-16	UB	1	Wulpenbek
3008	54-47	LP	1	NieuwKarnemelkpolder	1982				
09	54-14	HC	1	Braakman Noord	0601	55-21	ET	1	Linie/Koolstr. Hulst
•0510	55-31	CS	1	Vlasstr. Heikant	0701	55-21	ET	1	Wittebrug Hulst
1310	54-18	CB	1	Zuidijk Kampen	1101	48-58	PM	1	Serarendspolder
1980					1202	55-21	EJ	1	Tragel Hulst
0203	54-48	LP		latrine OudeKarnemelkstr.	2907	55-21	LP		latrine Hogeweg Hulst
•0108	55-21	AS	1	Rustwat	•0209	55-11	MB	1	Roversberg
0408	55-21	GW	1	Koolstr.Hulst	1710	49-51	MB	1	Kruisdorp
•3110	55-11	PD	1	driesprong Terhole	2210	55-31	ET	1	Hellestr. Heikant
•0512	54-26	EC	1	Oud westenrijkpolder	2310	54-28	MB	1	Plaatje Luntershoek
1981					1983				
•0202	55-21	EM	1	Tivolieweg Hulst	01	54-36	BG	1	Graafjansdijk
1304	55-21	Br	1	Clingeweg Hulst	06	54-17	MB+WV	1	de Val
•0204	55-21	ET	1	Wittebrug Hulst	•2007	54-48	LP	1	OudeKarnemelkstr.Koewacht
1908	55-21	ET	1	Linie Hulst	2007	54-37	LP		latrine 't Zand Koewacht
•0409	55-21	GH	1	Tivolieweg Hulst	•3107	55-22	ET	1	Zandberg
•0809	54-26	WW	1	Arelsekreek plaatje	08	48-48	MB+WV	1	Kreverhille
•1409	54-18	JD	1	Vogelvaarde	•08	54-37	LP	1	't Zand Koewacht
•2209	55-21	ET	1	Koolstr.Hulst	•0308	54-35	AB	1	Sas van Gent

09 54-15	BG Nieuw Neusenpolder	2709 54-15	HC 1 Koudenspolder
• 1010 48-58	MB 1 Serarendspolder	• 11 54-15	HC 1 Riemens-1
• 1010 54-17	AA 1 Groenstr./Tern.str.Z'slag	1985	
• 1010 54-17	AA 1 Terneuzensstr.Zaamslag	• 2802 55-21	ET 1 Linie Hulst
• 11 54-36	JR 1 kruispunt Zwartenhoek	• 0703 54-35	JG 1 oprit Brug Sas van Gent
12 54-08	FE 1 Havikdijk	• 1803 49-51	MB 1 Tasdijk
12 54-26	JR 1 NSM Sluiskil	• 0704 54-18	LM 1 Margaretsedijk
• 12 54-15	EC 1 Braakmandijk/Riemens-2	• 07 54-26	HC 1 Mauritsfort
1984		• 0107 55-22	Sp 1 Woestijnstr. NieuwNamen
01 55-12	FB 1 Emmahaven	07 54-37	NJN sporen Fort Moerspui
01 54-45	JK 1 Hogeberg Sas van Gent	08 54-38	CJ 1 St.Andries
02 55-31	PV 1 Hellestr. Heikant	• 0108 54-28	Sp 1 Brug nr 8
1102 54-26	MB+WV latrine Kruisweg Koegorspolder	• 0908 55-21	ET 1 Wittebrug Hulst
03 55-22	RB 1 Nieuw Namen	1108 55-21	ET 1 Wallen Hulst
03 54-27	Sk 1 Margrette	• 1708 54-47	LF 1 NieuwKarnemelkpolder
1203 54-14	CR Braakman Noord	0509 54-17	Sp 1 Kleine Huissenspolder
1203 54-24	CR Braakman Zuid	0509 48-57	Sp 1 Eendragtspolder
1403 54-36	MB+WV Latrine Eugeniapolder	• 0809 54-25	MB 1 Oud westenrijkpolder
1004 54-38	PB Linex Koewacht 1	• 1309 55-21	ET 1 Zoutestr.Hulst
1504 55-23	RB Langestr.Prosperpolder 1	• 1609 54-16	MB 1 Serlippenspolder
1804 55-22	RB 1 Beerweg Louisapolder	• 1609 54-16	MB 1 Othene
2604 55-13	LV 1 Hedwigpolder Spuikom	10 55-22	MB+RB 1 Nieuw Namen
2804 55-11	MB 1 Vlietdijk	• 1010 54-16	WK 1 Chrchillaan Terneuzen
• 0406 54-17	MB 1 Zaamslagsedijk/Paardendijk	• 1810 55-22	MB 1 Hulsterloostr. Nieuw Namen
• 0406 54-18	MB 1 Prov. weg Koegat	2210 54-17	JJ 1 vanLijdenpolder
1406 55-12	MB+WV latrine Melopolder	0111 54-28	Sp 1 Hogeweg/Fransestraat
• 0507 54-17	HC 1 Zaamslagveer		

OPMERKINGEN

Tijdens de inventarisatieperiode zijn geen nieuwe soorten vastgesteld. Wel hebben Vos en Eekhoorn zich mogelijk definitief gevestigd. Daartegenover staat het verlies van minstens één soort, de Das, en twee soorten staan op de nominatie om uit de streek te verdwijnen, Otter en Waterspitsmuis. De Zwarte rat is volgens onze gegevens nog niet geheel uitgeroeid.

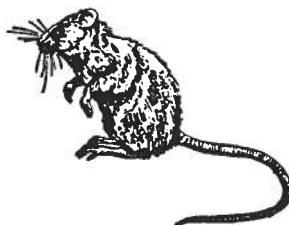
Ruilverkavelingen en urbanisatie, vaak gepaard gaand met een vergaande ontsluiting hebben veel biotopen doen verdwijnen of sterk aangetast. Overhoekjes zijn verdwenen (Huisspitsmuis, Wezel, Bunzing, Egel), waterrijke kronkelslootjes gedempt of juist uitgediept en genormaliseerd en daarbij zeker verontreinigd (Otter, Waterspitsmuis), de waterstand is aanmerkelijk verlaagd (Hermelijn, Bosspitsmuis, Aardmuis), en door achterwege blijven van onderhoud en een ruim gebruik van meststoffen en herbiciden verdwijnen soortenrijke gras- en kruidenvegetaties (Ondergrondse woelmuis, Veldspitsmuis, Dwergspitsmuis) en treedt verruiging op (Rosse woelmuis, Aardmuis, Wezel, Egel, Bosspitsmuis). Zeer veel grasland is gescheurd en omgezet in akkers (Veldmuis, Mol). Polderweg zijn rechtgetrokken en geasfalteerd (Egel).

Van essentieel belang is het grote aantal oude dijken dat de polders omsluit. Veel soorten hebben daaraan hun voorkomen of talrijkheid te danken.

LITERATUUR (Stkl = De Steltkluut)

- Bleijenberg R., 1977. Zoogdieren op de Westerschelde. Stkl 7: 67-68.
- Burton M., 1976. Elseviers zoogdierengids. Elseviers - Amsterdam.
- Buise M.A., 1982. Prooien van torenvalk en steenuil. Stkl 12: 156-159.
- Buise M.A., 1984. Verspreiding van landzoogdieren in oost-Zeeuws-Vlaanderen. Lutra 27: 323-335.
- Buise M.A., 1986. De torenvalk als broedvogel in oost Zeeuws-Vlaanderen in 1984. Stkl 16: in voorbereiding.
- Buise M.A. & G.M.P. Sponselee, 1978. Zoogdieren, reptielen, amfibieën van Oost Zeeuws-Vlaanderen. Vogelwacht OZVl De Steltkluut, Hulst.
- Buise M.A. & W.Vonck, 1984. Zoogdierkartering in oostelijk Zeeuws-Vlaanderen. Stkl 14: 78-83.
- Criel D., 1984. De situatie van de otter, *Lutra lutra*, in België: een vooronderzoek. Lutra 27: 36-41.
- Criel D., J. de Laender, N. Desmet, W.M.A. de Smet & R. Jooris, 1983. Bijdrage tot de kennis van de verspreiding van zoogdieren in de provincie oost-Vlaanderen. *Eliomys* 8: 86-199.
- Davies J.L., 1957. A Hedgehog road mortality index. *Proc. Zool. Soc.* 128: 606-608.
- 't Hart E. & A. Straetmans, 1981. De muizen van O.Z.-Vlaanderen. Stkl 11: 198-205.
- Husson A.M., 1962. Het determineren van schedelresten van zoogdieren in braakballen van uilen. *Zoöl. Bijdragen* nr. 5.
- Jong J. de, 1983. *De Kerkuil*. Kosmos - Utrecht.
- Liere C.N. van, 1979. Zwarte ratten in Oost Zeeuwsch-Vlaanderen. Plan-tenziektenkundige Dienst, afdeling Bestrijding van Ongedierte, Wageningen.
- Maas P.A., 1983. Een onderzoek naar het voorkomen van muizen op Walcheren. Staatsbosbeheer.
- Persijn L.G., 1981. Braakballen. Stkl 11: 23-25.
- Persijn L.G., 1983. Braakbalanalyses Kerkuil, Hoofdweg Zuiddorpe. Stkl 13: 27.
- Schepdael H. van, 1979. Proeve van een inventaris van de kleine zoogdieren in Brabant door braakbalonderzoek. *Eliomys* 4: 38-52.
- Sponselee G.M.P., 1975. De egel als verkeersslachtoffer in 1974.
- Straeten E. van der, 1979. Het braakbalonderzoek en de verspreiding van de kleine zoogdieren in België. Zoogdierwerkgroep Wielewaal-jongeren.
- Veen J., 1984. De verspreiding en enkele oecologische aspecten van de otter, *Lutra lutra*, in Nederland. Lutra 29: 25-35.
- Vonck W., 1984. Braakbalonderzoek. Stkl 162-165.
- Vonck W., 1985. Braakbalanalyses. Stkl 15:159.

- Vonck W., 1986. Vergelijkend onderzoek naar het voedselpakket van Torenvalk (*Falco tinnunculus*), Steenuil (*Athene noctua*), Ransuil (*Asio otus*), Velduil (*Asio flammeus*) en Kerkuil (*Tyto alba*). Veldornithologisch tijdschrift 9: in voorbereiding.
- Vonck W. & M. Berg, 1983. Braakbalanalyses Ransuil WMZ Clinge. Stkl 13:2
- Vonck W. & M. Berg, 1983. Braakbalanalyses Bosuil/Ransuil WMZ Clinge. Stkl 13: 150-151.

THE LANDSCAPE

